

Strategia de Dezvoltare Locală

Comuna COSMEȘTI Județul GALAȚI

2021 - 2027

Cuprins

Cuvânt înainte	 5
Introducere	 6
Capitolul I	
I.1 Context	 8
I.2 Scopul Strategiei	 8
I.3 Obiectivul Strategiei	 9
I.4 Principii	 9
I.5 Obiective	 10
I.6 Metodologie	 10
I.7 Evaluarea mediului local și a potențialului local	 11
I.8 Definirea domeniilor de analiză	 11
I.9 Colectarea datelor	 11
I. 10 Analiza SWOT	 11
Capitolul II	
II.1 Corelarea strategiei cu strategiile la nivel european, național, regional și județean	 14
II.2. Corelarea cu Cadrul Strategic de Dezvoltare a României 2021–2027	 15
II.2.1 Obiective de dezvoltare durabilă la nivel național	 15
II.3 Reperetele procesului de programare 2021-2027	 30
II.4 Planul Național Strategic Pac Post 2020	 73
II.5 Planul Național de Redresare și Reziliență PNRR	 76
II.6 Capacitatea de Absorbție a Fondurilor Nerambursabile	 78
II.7 Corelarea cu Planul de Dezvoltare Regională a Regiunii Sud- Est 2021-2027	79
Capitolul III	
III.1 Prezentarea Regiunii Sud – Est și a orientărilor strategice stabilite la nivel regional	 81
III.2 Caracteristici demografice și economice	 81
III.2.1 Populația și densitatea populației	 82
III.2.2 Dinamica populației pe medii (urban și rural) în Regiunea Sud-EST	 83
III.2.3 Mișcarea naturală a populației	 84
III.3 Economia Regiunii Sud-Est	 84
III.3.1 Produsul Intern Brut (PIB)	 86
III.4 Agricultură la nivel regional	 86
III.5 Infrastructura	 87
III.6 Potențial de dezvoltare	 88
III.7 Coordonate Județene – Județul Galați	 90

III.7.1 Așezare geografică. Frontiere	90
III.7.2 Populația	93
III.7.3 Forța de muncă	96
III.7.4 Populația pe sexe din județul Galați	96
III. 8 Situația șomajului înregistrat în județul Galați	98
III. 9 Spațiul Rural	99
III.9.1 Caracteristicile definitorii zonei rurale a județului	99
III.9.2 Activități agricole	100
III.9.2.1 Structura suprafeței agricole	100
III.9.2.2 Structura culturilor agricole	100
III.9.2.3 Creșterea animalelor	101
III.10 Fondul forestier	101

Capitolul IV

IV.1. Prezentarea localității Cosmești – Analiza Diagnostic	102
IV.1.1 Scurt istoric	102
IV.1.2 Așezarea geografică	102
IV.1.3 Suprafața	103
IV.1.4 Rețeaua hidrografică	103
IV.1.5 Clima	103
IV. 1.6 Relieful	104
IV.1.7 Flora și fauna	104
IV.1.8 Solurile	105
IV.2 Resurse umane	105
IV.3 Infrastructura și utilități existente	107
IV.4 Învățământ, sănătate, sport	109
IV.5 Obiective turistice	112
IV.6 Transport	112
IV.7 Întreprinderi	113

Capitolul V

Analiza SWOT a comunei Cosmești, județul Galați	114
---	-----

CAPITOLUL VI

Strategia Locală de Dezvoltare	126
VI. 1 Metodologie de lucru. Aspecte introductive	126
VI. 1.1 Planificarea dezvoltării	127
VI.1.2 Metode și caracteristici comune de planificare strategică	128
VI.1.3 Strategii locale de dezvoltare durabilă (SLDD)	129

VI.2	Dezvoltarea locală- un demers strategic	 130
VI.3	Planul de acțiuni.	 131
VI.4	Scopul elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală	 131

CAPITOLUL VII

Planul Local de Acțiune pentru Dezvoltare Durabilă – Viziune

VII.1	Direcțiile de dezvoltare – obiective strategice	 134
VII.2	Surse de finanțare disponibile	 139
VII.3	Fișe de proiect propuse	 182

Capitolul VIII

Prevederi finale

	Implementarea, monitorizarea și evaluarea SDL	 183
--	---	------------

VIII.1	Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală	 183
VIII.2	Monitorizarea Strategiei de Dezvoltare Locală	 184
VIII.3	Evaluarea strategiei și analiza impactului	 185
VIII.4	Indicatori ai implementării strategiei	 186

SONDAJ DE OPINIE

	cu privire la Dezvoltarea Socio-Economică a comunei Cosmești	 191
--	--	------------

Cuvânt înainte,

Dragi cetățeni,

De la început am fost conștient că Administrația Locală are obligația să propună comunității programe pentru reabilitarea zonei.

În aceste condiții, de când mi-ați acordat încrederea dumneavoastră am făcut tot ce mi-a stat în putință să modernizez această comună și să o aduc la nivelul demn de a se integra în Uniunea Europeană. Sunt convins că în tot acest timp am reușit să ne cunoaștem atât obiectivele, cât și atribuțiile. În acest sens

*este nevoie de acordul dumneavoastră pentru întocmirea Strategiei de Dezvoltare locală pe o perioadă de 7 ani. Alegerea acestei perioade este impusă de strategiile comunitare și naționale la care comunitatea locală trebuie să se plieze și cu a căror reglementări să fie în concordanță. Scopul acestei strategii este de a demara și finaliza proiectele prin care vom reuși să dezvoltăm comuna pe care o reprezentăm. Astfel, împreună ne vom bucura de o infrastructură stradală modernizată, ne vom menține în rândul regiunilor civilizate din punct de vedere edilitar și vom putea folosi sistemul de canalizare și epurare al apei potabile sau ne vom racorda la rețeaua de gaz metan. Proiectele pe care le-am întreprins până acum și cele viitoare sunt făcute pentru a îmbunătăți viața locuitorilor comunei **Cosmești**, județul Galați. Datorită faptului că m-ați sprijinit atunci când a fost nevoie și pentru că realizați ce presupune alinierea cu zonele dezvoltate, vreau să vă mulțumesc și să vă asigur că ne vom bucura împreună de fiecare proiect finalizat, bifând un nou beneficiu și o nouă plus valoare pentru întreaga noastră comunitate.*

Vă aștept alături de mine!

Introducere

Comuna **Cosmești**, a cărei strategie este prezentată prin acest document cuprinde șase sate: Băltăreți, Cosmești, Cosmeștii-Vale, Furcenii Noi, Furcenii Vechi și Satu Nou.

Realizarea strategiei de dezvoltare locală a comunei Cosmești a avut ca punct de plecare nevoile identificate la nivel local și potențialul endogen al localității, iar implementarea ei va contribui la realizarea unei dezvoltări dinamice, dezvoltare care va fi programată și coordonată de autoritățile locale ce vor reprezenta factorul decizional și care vor purta responsabilitatea evoluției în timp.

Crearea condițiilor necesare dezvoltării locale reprezintă o necesitate, dar și o provocare pentru toate comunitățile din statele membre ale UE, autorităților administrației publice locale revenindu-le responsabilitatea stabilirii priorităților de dezvoltare în acord cu specificul zonei, dar care să se plieze pe **PRIORITĂȚILE REGIONALE, NAȚIONALE ȘI EUROPENE** și implicit pe oportunitățile de finanțare disponibile în acest context.

În perioada 2007–2020, comunitățile rurale din România au avut la dispoziție oportunități de finanțare a nevoilor în domeniul infrastructurii sau serviciilor, pentru întâmpinarea cărora multe dintre acestea nu au fost pregătite, ratând proiecte relevante și generatoare de creștere economică sau orientându-se către priorități care s-au dovedit a nu fi cele reale în LIPSA UNEI VIZIUNI STRATEGICE ADECVATE.

În perioada 2021 – 2027 comunitățile rurale au o nouă șansă de care trebuie să profite în numele locuitorilor, învățând din greșelile anterioare sau dimpotrivă, îmbunătățindu-și performanțele, iar punctul de pornire trebuie să fie procesul de elaborare și promovare a strategiilor de dezvoltare locală, integrat într-un demers de planificare strategică ce vizează abordarea integrată a tuturor aspectelor de natură economică, socială și teritorială precum și asigurarea finanțării multifond a priorităților stabilite în acord cu reglementările europene și naționale în domeniu, dar și cu alte documente programate și strategice la nivel european și național, cu strategiile europene orizontale/sectoriale cu impact asupra priorităților de dezvoltare și obiectivelor care trebuiesc atinse de Statele Membre, dintre care:

- Strategia Europa 2020, strategiile pentru creștere și ocupare etc.
- Regulamentele europene privind Politica de Coeziune, Politica Agricolă Comună și Politica Comună în Domeniul Pescuitului, Cadrul Strategic Comun, precum și regulamente specifice pentru fiecare Fond în parte, inclusiv cele pentru FEADR și FEPAM;
- Documentele de planificare și politicile relevante la nivel național, regional, județean.
- Planul de Dezvoltare Regională al regiunii Sud – Est pentru perioada 2021 – 2027;

- Planul Național de Dezvoltare Rurală (Planul Național Strategic – PNS 2021 – 2027);

Strategia de dezvoltare a comunei Cosmești pentru perioada 2021 – 2027 reprezintă un instrument de planificare a obiectivelor care reflectă nevoile actuale ale comunității și atingerea acestora în viitor, un instrument de lucru al administrației publice locale, agreat de întreaga comunitate locală, care va orienta gândirea, decizia și acțiunea către obiective superioare sau către premisele obiectivelor, fără ca pe parcurs să existe abateri datorate urgențelor ce pot interveni în anumite momente.

În aceeași măsură Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Cosmești va fi un instrument pus la dispoziție tuturor factorilor interesați în programul economico-social al comunei, iar pe de altă parte, tiparul traseului armonios pentru orizontul de timp propus până în anul 2027.

Strategia de Dezvoltare Locală se dorește a fi un ghid de prezentare a tuturor obiectivelor de dezvoltare, indicând totodată direcțiile de dezvoltare specifice, și în final detaliate în acțiuni punctuale ce se vor constitui ca viitoare proiecte ale administrației publice locale. Pe baza Strategiei se fundamentează și se justifică cererile de finanțare pentru atragerea de resurse financiare nerambursabile din diferite fonduri speciale.

Deși este realizată pentru administrația publică locală Strategia va sta la baza investițiilor tuturor persoanelor juridice care activează pe teritoriul comunei. Strategia, ca document, este necesară în contextul în care România ca țară a Uniunii Europene poate să acceseze fonduri europene/comunitare. Acest lucru creează pe de o parte oportunitatea dezvoltării durabile a comunităților cu ajutorul fondurilor europene, dar în același timp se creează noi presiuni asupra competitivității economice locale.

Valorificarea acestor noi oportunități cere însă alocarea unor resurse semnificative din partea actorilor locali, atât la nivelul capacității administrative necesare pentru accesare, implementare și monitorizarea adecvată a acestor fonduri, cât și de ordin financiar, de furnizare a cofinanțării obligatorii.

Astfel că, este necesară o prioritizare clară a inițiativelor de dezvoltare, fundamentată pe o analiză riguroasă a situației locale specifice, încât să fie maximizat impactul socio-economic al acestor investiții, în contextul resurselor limitate disponibile pentru mobilizare în orizontul de timp 2021 – 2027.

Capitolul I

I.1 Context

În condițiile unei autonomii administrative, administrația publică locală beneficiază de un cadru legal care îi oferă posibilitatea de a realiza și implementa planuri de dezvoltare socio-economică, culturală, de urbanism, de protecție a mediului.

Operațional, aceste planuri de bază trebuie coordonate în cadrul legislativ existent, pe baza unor analize de costuri și beneficii, a impactului programelor de dezvoltare propuse, a metodelor de monitorizare și control.

Prezentul document se constituie ca bază a coordonării investițiilor multi-anuale și a pregătirii administrației publice locale pentru absorbția fondurilor europene planificate pentru perioada 2021-2027.

- Context,
- Principii,
- Colectare date,
- Corelare cu documente strategice la nivel regional, național, european,
- Prezentarea regiunii de dezvoltare Sud-Est și a județului Galați
- Prezentarea localității Cosmești și analiza **SWOT**
- Viziune, Plan de acțiune și obiective strategice, direcții de dezvoltare
- Fișe de proiect propuse
- Implementare, Monitorizare și Evaluare

I.2 Scopul Strategiei

Scopul Strategiei de Dezvoltare este de a determina direcțiile de dezvoltare, ritmul și scara acestei dezvoltări, de a eficientiza activitatea autorităților publice locale în gestionarea problemelor localității, în utilizarea resurselor financiare, de a promova localitatea, de a atrage fonduri externe (investiții, fonduri europene, alte fonduri) pentru a implementa proiectele investiționale planificate.

1.3 Obiectivul Strategiei

Obiectivul Strategiei este de a oferi Consiliului Local și Primăriei comunei Cosmești un instrument metodologic și legal, pe baza căruia acesta să poată structura și planifica implementarea pachetului de politici, programe și proiecte pe termen mediu.

Beneficiarii Strategiei sunt locuitorii comunei, autoritățile administrației publice locale, instituțiile publice, societatea civilă, sectorul privat.

Statutul României de Stat Membru al Uniunii Europene determină coordonarea politicilor naționale cu cele europene, fapt care exercită un impact asupra resurselor și condițiilor din țara noastră, până la nivel local. Sub influența acestui complex proces, administrația locală își reconsideră avantajele competitive, cu scopul de a asigura o bună dezvoltare economică și o calitate corespunzătoare a vieții în comunitate.

Pentru aceasta, trebuie luate în considerare un set de principii și câteva obiective specifice.

1.4 Principii:

1. **Durabilitate** – condiții mai bune de trai pentru populația săracă precum și un minimum de condiții necesare pentru un trai decent și pentru sănătatea și bunăstarea tuturor;

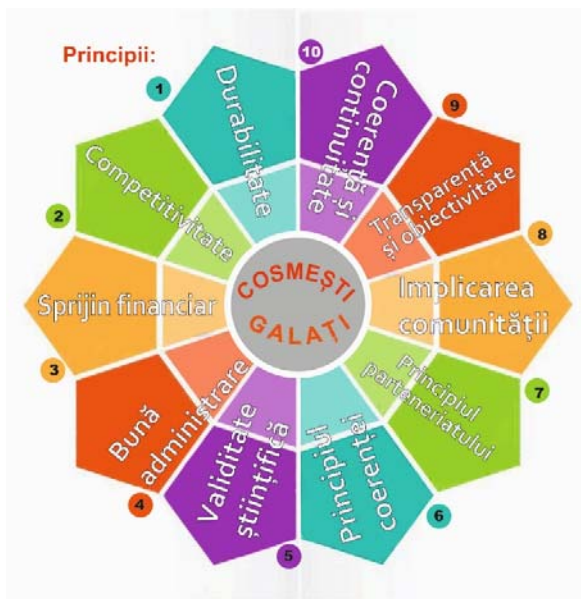
2. **Competitivitate** – permite dezvoltarea economiei proprii în context regional și național, promovarea unui sector privat productiv și competitiv;

3. **Sprijin financiar** – putere financiară care să faciliteze accesul la o varietate de surse financiare pentru a satisface nevoile de investiții și dezvoltare.

4. **O bună administrare** – reacția eficientă și efectivă la problemele comunității prin responsabilizarea autorităților locale și parteneriatul cu societatea civilă.

5. **Validitate științifică** – procesul de elaborare a documentului trebuie să respecte cerințele tehnice ale planificării științifice

6. **Principiul coerenței** - acesta se referă la corelarea strategiei locale cu documentele de planificare de rang superior precum și cu documente locale;

7. Principiul parteneriatului – dezvoltarea unei relații de colaborare între administrație și membrii comunității locale, element deosebit de important atâtnetapa de elaborare a strategiei cât și în cea de implementare;

8. Implicarea comunității -

Procesul trebuie să fie deschis tuturor celor interesați din comunitate;

9. Transparență și obiectivitate – procesul trebuie să fie deschis tuturor celor interesați din comunitate;

10. Coerență și continuitate – construcția documentului de planificare nu înseamnă finalizarea procesului strategic; acest document trebuie să rămână deschis ideilor și completărilor viitoare (adaptarea periodică a documentului în funcție de modificările care se produc la nivelul comunității)

I.5 Obiective:

1. să direcționeze comunitatea spre dezvoltare economică cu scopul de a crea mai multe locuri de muncă;
2. să dezvolte un proces comun de organizare pentru a stabili prioritățile comunității, strategia și acțiunile sale;
3. să sprijine autoritățile publice locale în prezentarea strategiilor financiare și de investiții;
4. să determine eficientizarea managementului;
5. să asigure crearea cadrului strategic necesar pe termen mediu și lung în vederea accesării surselor de finanțare disponibile.

I.6 Metodologie

Planificarea strategică este un proces în mai multe etape, prin care comunitățile pot să-și creeze imaginea viitorului pornind de la condițiile prezente de potențial și resurse și își trasează căi de realizare a aceluia viitor. Din punct de vedere metodologic, etapele necesare în planificarea strategică sunt următoarele:

- Evaluarea mediului local în toate componentele sale și a potențialului local (studiu evaluativ sau analiza de potențial);
- Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală;
- Formularea scopurilor, obiectivelor și a strategiei realiste;
- Identificarea, evaluarea și ordonarea măsurilor și proiectelor după priorități;
- Implementarea Strategiei de Dezvoltare;
- Dezvoltarea planurilor de acțiune;
- Monitorizarea și evaluarea rezultatelor.

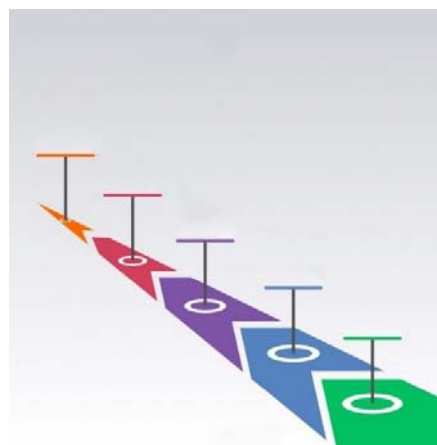

I.7 Evaluarea mediului local și a potențialului local

Echipa de proiect a inițiat evaluarea mediului natural și economico-social local și a potențialului existent în zonă pentru că, pornind de la acesta, să argumenteze crearea și implementarea de politici și programe adresate necesităților locale. S-a pornit de la ideea fundamentală că forțele determinante ale dezvoltării locale sunt baza economică și capacitatea de dezvoltare a acesteia, având în vedere și tendințele externe și evenimentele care pot avea impact asupra acestora.

I.8 Definirea domeniilor de analiză

Domeniile de analiză au fost grupate astfel: cadrul natural, potențialul reprezentat de acesta și riscurile asociate, resursele umane existente și perspectivele de suport, situația urbanistică, edilitară și economică, poziția geo-strategică locală și regională, infrastructura fizică și de comunicații, mediul de afaceri, patrimoniul, fiecare din aceste domenii fiind împărțit în subdomenii, pentru a cuprinde o gamă cât mai largă și reprezentativă a vieții economico-sociale a comunei Cosmești.

I.9 Colectarea datelor

Colectarea datelor, ca factor cheie al realizării analizei economico-sociale a zonei, a fost un proces dificil, avându-se în vedere disponibilitatea și accesul la date statistice, relevante în acest scop. De aceea acolo unde nu a fost posibilă găsirea unor date statistice oficiale sau colectarea unor date de la diverse instituții și organizații de profil, s-au colectat date empirice, transmise verbal, prin interviuri și sondaje, din cunoștințele de specialitate documentate ale membrilor echipei și ale unor experți din diferite domenii. Prezentarea datelor și informațiilor prelucrate s-a făcut astfel încât acestea să fie relevante și relativ ușor de înțeles pentru factorii de decizie.

I. 10 Analiza SWOT

După colectarea și prelucrarea datelor, echipa de proiect a organizat derularea analizelor de potențial ale zonei, în vederea utilizării acestora în cadrul analizei SWOT. Analiza SWOT este o metodă eficientă, utilizată în procesul planificării strategice pentru identificarea potențialelor, a priorităților și pentru crearea unei viziuni comune a strategiei de dezvoltare. Analiza SWOT trebuie să dea în esență un răspuns la întrebarea "Unde suntem?", aceasta implicând analiza mediului intern al zonei și a mediului extern general și specific.

Pornind de la rezultatele analizei SWOT echipa proiectului a trecut la etapa a doua de realizare a planificării strategice și anume la elaborarea propriu-zisă a strategiei.

Specificul analizei SWOT este că ea studiază concomitent caracteristicile interne și influențele mediului extern, ținând cont atât de factorii pozitivi, cât și de cei negativi. În cadrul analizei SWOT se evaluează mai întâi specificul intern al entității pentru care se elaborează strategia, punctele forte și punctele slabe. Apoi se analizează influențele exterioare, efectele pozitive fiind considerate ca posibilități, iar cele negative ca pericole. Analiza SWOT este efectuată în colectiv de mai mulți agenți implicați atât în elaborarea cât și în implementarea strategiei.

Tot în această fază pot fi incluse și alte cercetări promovate de noi în cadrul elaborării strategiilor de dezvoltare, și anume un capitol intitulat de noi ***Analiza și monitorizarea agenților de dezvoltare locală***.

Prin agenți de dezvoltare înțelegem: instituții ale administrației publice locale, organizații neguvernamentale, întreprinzători privați, grupuri de inițiativă cetățenească, instituții cum ar fi biserica, școala, etc. Rolul acestor agenți în impulsivarea proceselor de dezvoltare locală este foarte important, ei fiind mai ales în mediul rural cei care au cea mai mare influență asupra procesului de dezvoltare locală. Tehnica folosită de noi pentru a stabili implicarea acestor agenți în dezvoltarea locală este cea a anchetei sociologice. Aici suntem interesați nu doar de implicarea agenților enumerați mai sus în dezvoltarea comunității în care trăiesc, dar și de imaginea pe care o au aceștia în cadrul comunității din care provin.

În urma analizei SWOT sunt identificate punctele forte și cele slabe, oportunitățile de dezvoltare, dar și pericolele existente la nivelul unei comunități. Acest tip de analiză permite identificarea direcțiilor de dezvoltare locală. Până la nivelul acestei etape culegerea și analiza datelor existente poate fi făcută doar de grupul de analiză care coordonează activitățile privind elaborarea strategiei de dezvoltare.

La acest capitol în elaborarea strategiilor de dezvoltare am inclus două puncte esențiale și anume:

a) Obiective strategice de dezvoltare

b) Obiective operaționale.

Primul punct cuprinde: enumerarea obiectivelor pentru care a fost elaborată strategia; menționarea metodologiei de elaborare și a agenților de dezvoltare locală implicați în procesul elaborării strategiei de dezvoltare, precum și identificarea câtorva domenii strategice de dezvoltare. Aceste domenii vor fi utilizate cu prioritate și în identificarea obiectivelor operaționale.

La al doilea punct al acestei faze sunt prezentate obiectivele operaționale de dezvoltare în teritoriul supus investigației. Programul operativ de dezvoltare locală trebuie gândit de către grupul de lucru ca un sistem coerent privind dezvoltarea localității/micro-regiunii/regiunii. În alegerea

subprogramelor, cel mai important considerent trebuie să fie inițierea unor proiecte de dezvoltare convergente în vederea atingerii obiectivelor stabilite. Condiția de bază pentru dezvoltare locală este păstrarea tradițiilor economice și sociale comunitare. Astfel se ajunge la situația în care, pe baza realității existente se pun bazele dezvoltării durabile a comunității.

Promovarea strategiei la nivel local, județean și regional

Un important instrument de lucru în întreaga perioadă de elaborare a Strategiei de dezvoltare durabilă a fost acțiunea de consultare a comunității locale, care a permis implicarea directă a populației și extragerea opiniilor acestora care, de fapt, reprezintă nevoile și aspirațiile locuitorilor comunei.

Printr-o serie de activități de informare, cât și de sondare a opiniei publice, urmate de activitatea de consultare prin organizarea unei dezbateri publice pe tema proiectului de strategie s-a inițiat, pe plan local, un permanent parteneriat ce va permite participarea comunității la procesul de luare a deciziilor. Acest plan de consultare a permis prelucrarea proiectului de

strategie inițial astfel încât, acesta să poată fi asumat de întreaga comunitate locală. După aprobarea în Consiliul local, autoritățile locale trebuie să promoveze Strategia de dezvoltare locală a comunei prin toate mijloacele și cu toate ocaziile la nivel local, județean și regional.

Capitolul II

II.1 Corelarea strategiei cu documentele strategice la nivel european, național, regional

Strategia de dezvoltare locală a comunei Cosmești pentru perioada 2021-2027, va fi implementată în conformitate cu prevederile Cadrului Strategic Comun european 2021-2027, ale Regulamentelor europene aferente, precum și în corelare cu documentele strategice la nivel național, regional și județean.

Răspunsul UE la Agenda 2030 este de a integra cele 17 ODD în politicile publice ale Uniunii, în scopul sprijinirii efortului global de construire a unui viitor durabil în colaborare cu partenerii săi. Cele 17 ODD sunt deja urmărite de multe dintre politicile Uniunii Europene, iar România, ca membră a acestei comunități, își propune prin această strategie abordarea integrată a obiectivelor din Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

Liniile directoare strategice ale Uniunii Europene indică trei priorități:

- I. *Îmbunătățirea atractivității Statelor Membre, regiunilor și orașelor, prin îmbunătățirea accesibilității, asigurarea unui nivel și a unei calități adecvate a serviciilor și protejarea mediului înconjurător.*
- II. *Încurajarea inovării, antreprenoriatului și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere, prin promovarea capacității de cercetare-inovare, inclusiv a noilor instrumente TIC.*
- III. *Crearea de noi locuri de muncă, mai bine plătite, prin atragerea de noi persoane în procesul de ocupare și în activități antreprenoriale, îmbunătățirea adaptabilității lucrărilor și a firmelor și investițiile în capitalul uman.*

Conectarea Europei – are scopul de a accelera investițiile pe termen lung, căi ferate, rețele energetice, conducte și rețele de mare viteză în bandă largă:

Ameliorarea legăturilor de transport – investiții în proiecte de infrastructură menite să faciliteze transportul de mărfuri și călători, în special între vestul și estul Europei. Investițiile se vor axa pe moduri de transport ecologice și durabile.

Conectarea rețelelor energetice – realizarea de conexiuni între țările UE, care să faciliteze furnizarea energiei – atât celei tradiționale, cât și a energiei provenind din surse regenerabile.

Sprijinirea rețelelor digitale de mare viteză – crearea de rețele în bandă largă și furnizarea de servicii digitale paneuropene. Se vor acorda subvenții pentru crearea infrastructurii necesare în vederea introducerii serviciilor de identificare digitală, precum și a serviciilor electronice în domeniul achizițiilor publice, sănătății, justiției și operațiunilor vamale. Banii vor fi utilizați pentru a asigura conectarea și interoperabilitatea serviciilor naționale.

II.2. Corelarea cu Cadrul Strategic de Dezvoltare a României 2021 – 2027

Strategia de Dezvoltare Durabilă a României stabilește obiective concrete pentru trecerea, într-un interval de timp rezonabil și realist, la modelul de dezvoltare generator de valoare adăugată înaltă, propulsat de interesul pentru cunoaștere și inovare, orientat spre îmbunătățirea continuă a calității vieții și a relațiilor dintre ei în armonie cu mediul natural.

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030, trasează obiectivele de dezvoltare durabilă pentru perioada 2021-2027:

România, în calitate de stat membru al Organizației Națiunilor Unite (ONU) și Uniunii Europene (UE), și-a exprimat adevărată adăptare la cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030, adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a ONU A/RES/70/1, în cadrul Summit-ului ONU pentru Dezvoltare Durabilă din septembrie 2015. Concluziile Consiliului UE, adoptate în data de 20 iunie 2017, „Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă” reprezintă documentul politic asumat de statele membre ale UE privind implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

Prin această strategie, România își stabilește cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea setului de 17 ODD. Strategia susține dezvoltarea României pe trei piloni principali, respectiv economic, social și de mediu. Strategia este orientată către cetățean și se concentrează pe inovație, optimism, reziliență și încrederea că statul servește nevoile fiecărui cetățean, într-un mod echitabil, eficient și într-un mediu curat, în mod echilibrat și integrat.

II.2.1 Obiective de dezvoltare durabilă la nivel național

Ca orientare generală, strategia vizează realizarea următoarelor obiective strategice pe termen scurt, mediu și lung:

ODD 1: Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context

Sărăcia este o problemă atât la nivel local cât și la nivel regional, respectiv global. Globalizarea a contribuit la eradicarea sărăciei absolute, însă este necesară continuarea eforturilor pentru a reduce și sărăcia relativă și pentru a asigura o viață demnă pentru toți.

În acest scop, Agenda 2030 țintește segmentele periferice din societate și încurajează transformarea societății într-o direcție care să asigure cetățenilor o viață demnă și prosperă. Abordările care vizează eradicarea sărăciei, propuse pentru atingerea acestui scop, includ reducerea numărului celor care au risc ridicat de sărăcie și promovarea incluziunii sociale.

Țintele:

- 1.1. Până în 2030, eradicarea sărăciei extreme pentru toți oamenii de pretutindeni, măsurată în prezent ca număr de persoane care trăiesc cu mai puțin de 1,25 \$ pe zi.
- 1.2. Până în 2030, reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de bărbați, femei și copii de toate vârstele care trăiesc în sărăcie în toate dimensiunile acesteia, potrivit definițiilor naționale.
- 1.3. Implementarea unor sisteme de protecție socială adecvate la nivel național și a măsurilor necesare, inclusiv implementarea venitului minim garantat, pentru o acoperire substanțială a celor săraci și vulnerabili până în 2030.
- 1.4. Până în 2030, asigurarea faptului că toți bărbații și toate femeile, în special cei săraci și vulnerabili, au drepturi egale la resursele economice, precum și acces la serviciile de bază, dreptul la proprietate și control asupra terenurilor și a altor forme de proprietate, moștenire, resurse naturale, tehnologii noi potrivite și servicii financiare, inclusiv de microfinanțare.
- 1.5. Până în 2030, crearea rezilienței celor săraci și aflați în situații vulnerabile și reducerea expunerii și vulnerabilității acestora la evenimente extreme legate de climă și alte șocuri și dezastre economice, sociale și de mediu.
- 1.6. Crearea unui cadru de politici adecvat la nivel național, regional și internațional, bazat pe strategii de dezvoltare orientate către cei săraci și sensibile la aspectele de gen, pentru a susține investițiile în acțiuni de reducere a sărăciei.

ODD2: Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile.

Agricultura este importantă pentru întreaga societate. Dacă dorim o societate mai sănătoasă, trebuie să ajungem la o agricultură sustenabilă. România deține locul al șaselea în Europa din perspectiva dimensiunii terenurilor agricole.

Pentru această țară este o prioritate eficiența agricolă și limitarea deșeurilor alimentare. Agenda 2030 țintește eradicarea foametei și securitatea alimentară prin creșterea productivității agricole și prin reducerea deșeurilor alimentare.

Țintele:

2.1 Până în 2030, eradicarea foametei și asigurarea accesului tuturor, în special al celor săraci și în situații vulnerabile, inclusiv sugari, la produse alimentare sigure, nutritive și suficiente pe tot parcursul anului.

2.2 Până în 2030, eradicarea tuturor formelor de malnutriție, inclusiv atingerea până în 2025 a Țintelor convenite la nivel internațional cu privire la greutatea și talia joasă la copiii sub vârsta de 5 ani, și abordarea necesităților nutriționale ale adolescentelor, femeilor însărcinate și celor care alăptează, cât și a persoanelor în vârstă.

2.3 Până în 2030, dublarea productivității agricole și veniturilor micilor producători agricoli, în special femei, populațiile indigene, fermieri, păstori și pescari, inclusiv prin accesul sigur și egal la terenuri, alte resurse și factori de producție, cunoștințe, servicii financiare, piețe și oportunități pentru crearea valorii adăugate și angajarea în activități non-agricole.

2.4 Până în 2030, asigurarea unor sisteme de producție alimentară durabile și implementarea unor practici agricole reziliente, care sporesc productivitatea și producția, contribuie la menținerea ecosistemelor, consolidează capacitățile de adaptare la schimbări climatice, condiții meteorologice extreme, secetă, inundații și alte dezastre și care îmbunătățesc în mod progresiv calitatea terenurilor și solului.

2.5 Până în 2020, menținerea diversității genetice a semințelor, plantelor cultivate și animalelor de fermă și domestice și a speciilor lor sălbatice înrudite, inclusiv prin bănci de semințe și plante gestionate corect și diversificate la nivel național, regional și internațional, precum și promovarea accesului și un schimb corect și echitabil al beneficiilor care rezultă din utilizarea resurselor genetice și cunoștințelor tradiționale asociate, conform acordurilor internaționale.

2.6 Adoptarea măsurilor necesare pentru buna funcționare a piețelor de produse agro-alimentare și facilitarea accesului în timp util la informații de piață, inclusiv privind rezervele de alimente, pentru limitarea volatilității extreme a prețurilor la alimente.

ODD3: Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă

Îmbunătățirea accesului la servicii de asistență medicală de calitate este esențială pentru funcționarea adecvată a unei societăți durabile. Asistența medicală trebuie să fie modernă și să aibă un caracter umanist. Bineînțeles, trebuie asigurată o ambianță adecvată pentru vieți sănătoase și pentru promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă. În plus, abordarea domeniului trebuie întărită prin prevenire. Totodată, este necesară promovarea unui mod de viață sănătos, incluzând combaterea unor obiceiuri negative (ex. fumatul), încurajarea stilului proactiv și favorizarea activităților sociale. Abordarea sănătății și bunăstării trebuie să includă și abordarea bolilor psihice, boli care sunt de multe ori neglijate sau stigmatizate.

Țintele:

Îmbunătățirea accesului la servicii de asistență medicală de calitate este esențială pentru funcționarea adecvată a unei societăți durabile. Asistența medicală trebuie să fie modernă și să aibă un caracter umanist. Bineînțeles, trebuie asigurată o ambianță adecvată pentru vieți sănătoase și pentru promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă. În plus, abordarea domeniului trebuie întărită prin

prevenire. Totodată, este necesară promovarea unui mod de viață sănătos, incluzând combaterea unor obiceiuri negative (ex. fumatul), încurajarea stilului proactiv și favorizarea activităților sociale. Abordarea sănătății și bunăstării trebuie să includă și abordarea bolilor psihice, boli care sunt de multe ori neglijate sau stigmatizate.

3.1 Până în 2030, reducerea ratei globale a mortalității materne la mai puțin de 70 de cazuri la 100.000 de nașcuți-vii.

3.2 Până în 2030, eliminarea deceselor care pot fi prevenite în rândul nou-născuților și copiilor până la 5 ani, toate țările având scopul de a reduce mortalitatea neonatală la cel mult 12 decese la 1.000 nașcuți-vii și mortalitatea copiilor până la 5 ani la cel mult 25 decese la 1000 nașcuți-vii.

3.3 Până în 2030, eliminarea epidemiilor de SIDA, tuberculoză, malarie și boli tropicale neglijate, precum și combaterea hepatitei, bolilor condiționate de apă și a altor boli transmisibile.

3.4 Până în 2030, reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de boli netransmisibile prin prevenire, tratare și promovarea sănătății mintale și a bunăstării.

3.5 Întărirea prevenirii și tratamentului abuzului de substanțe, inclusiv abuzul de droguri și substanțe narcotice și a consumului excesiv de alcool

3.6 Până în 2020, înjumătățirea numărului global de decese și raniri cauzate de accidente rutiere.

3.7 Până în 2030, asigurarea accesului universal la serviciile de sănătate sexuală și reproductivă, inclusiv pentru planificarea familiei, informare și educație, precum și integrarea sănătății reproducerii în strategiile și programele naționale

3.8 Realizarea acoperirii universale în domeniul sănătății, inclusiv protecția riscurilor financiare, accesul la servicii esențiale de sănătate calitative și accesul la medicamente de bază

3.9 Până în 2030, reducerea substanțială a numărului de decese și bolilor provocate de produsele chimice periculoase, de poluare și de contaminarea aerului, apei și a solului.

3.10 Creșterea considerabilă a finanțării sistemului de sănătate și recrutare, dezvoltare, instruire și menținere a personalului medical în țările în curs de dezvoltare, în special în statele mai puțin dezvoltate și statele insulare în curs de dezvoltare.

ODD4: Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți.

Accesul la educația de calitate este esențial pentru funcționarea adecvată a unei societăți durabile. În general, educația este considerată, în mod greșit, doar un proces care precede intrarea pe piața forței de muncă. Educația ar trebui să fie tratată ca un proces care se derulează pe tot parcursul vieții, indiferent de vârstă. În acest scop, pot fi încurajate inovația și meritocrația, respectiv conduita și emanciparea. Ca să ne apropiem de acest scop, trebuie redus abandonul școlar și este necesară îmbunătățirea sistemului educațional, indiferent de locația geografică și de domeniu, respectiv proveniență. Dezvoltarea durabilă înseamnă, în esență, asigurarea unor condiții bune pe această planetă pentru generațiile viitoare. Așadar, din perspectiva Agendei 2030, educația este o temă fundamentală.

Țintele:

- 4.1 Până în 2030, asigurarea faptului că toate fetele și toți băieții absolvă învățământul primar și secundar gratuit, echitabil și calitativ, care să conducă la rezultate relevante și eficiente pe planul învățării.
- 4.2 Până în 2030, asigurarea faptului că toate fetele și toți băieții au acces la dezvoltarea timpurie de calitate, îngrijire și educația preșcolară, astfel încât să fie pregătiți pentru învățământul primar.
- 4.3 Până în 2030, asigurarea accesului egal pentru toate femeile și toți bărbații la educație tehnică, vocațională și terțiară, inclusiv universitară, accesibilă și calitativă.
- 4.4 Până în 2030, creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care detin competențe relevante, inclusiv competențe tehnice și vocaționale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul.
- 4.5 Până în 2030, eliminarea disparităților între sexe în educație și asigurarea accesului egal la toate nivelurile de învățământ și formare profesională a persoanelor vulnerabile, inclusiv a persoanelor cu dizabilități, a populațiilor indigene și a copiilor aflați în situații vulnerabile.
- 4.6 Până în 2030, asigurarea faptului că toți tinerii și o proporție substanțială a adulților, atât bărbați, cât și femei, dispun de competențe elementare, precum alfabetizarea și aritmetica elementară.
- 4.7 Până în 2030, asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv, printre altele, prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, cetățenia globală și aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă.
- 4.8 Construirea și modernizarea infrastructurii în instituțiile de învățământ astfel încât să corespundă necesităților copiilor, fetelor și băieților și persoanelor cu dizabilități și oferirea unui mediu de învățământ sigur, non-violent și incluziv pentru toți.

ODD5: Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor

Egalitatea între genuri poate fi considerată un indicator pentru societățile dezvoltate. Populația globală include peste 50% femei, totuși, există numeroase inegalități între persoanele de sex masculin și cele de sex feminin, de exemplu salarii mai mici, violență domestică, probleme de emancipare. Genul cu care se naște cineva nu influențează demnitatea și calitatea vieții în societățile dezvoltate.

Țintele:

- 5.1. Eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva tuturor femeilor și fetelor de pretutindeni
- 5.2. Eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor, în sferele publice și private, inclusiv a traficului, exploatarea sexuală și a altor tipuri de exploatare.
- 5.3. Eliminarea tuturor practicilor dăunătoare, precum căsătoriile cu copii, timpurii și forțate, cât și mutilarea genitală a femeilor

5.4. Recunoașterea și aprecierea îngrijirii neremunerate și a muncii casnice prin furnizarea de servicii publice, infrastructură și politici de protecție socială și promovarea responsabilității partajate în gospodărie și familie, după caz la nivel național.

5.5. Asigurarea participării depline și eficiente a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea de posturi de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică.

5.6. Asigurarea accesului universal la sănătatea sexuală și reproductivă și a drepturilor reproductive, în conformitate cu prevederile Programului de acțiuni al Conferinței Internaționale pentru Populație și Dezvoltare și ale Platformei de acțiune de la Beijing și a documentelor finale ale conferințelor de revizuire ale acestora.

ODD 6: Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei și igienei pentru toți

Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei, respectiv sanitație pentru toți sunt aspirații fundamentale ale cetățenilor. Este responsabilitatea statului asigurarea disponibilității apei și sanitației pentru toți. Acest obiectiv include teme variate, de la protecția ecosistemelor acvatice și a Deltei Dunării, până la creșterea eficienței în domeniul managementului și aprovizionarea populației cu apă curată, potabilă.

Țintele:

6.1 Până în 2030, realizarea accesului universal și echitabil la apă potabilă sigură și la prețuri accesibile pentru toți.

6.2 Până în 2030, realizarea accesului la condiții sanitare și de igienă adecvate și echitabile pentru toți și eliminarea defecării în aer liber, acordând o atenție specială nevoilor femeilor și fetelor și celor în situații vulnerabile.

6.3 Până în 2030, îmbunătățirea calității apei prin reducerea poluării, eliminarea depozitării deșeurilor și reducerea la minimum a produselor chimice și materialelor periculoase, înjumătățind proporția apelor uzate netratate și sporind substanțial reciclarea și reutilizarea sigură la nivel global.

6.4 Până în 2030, creșterea substanțială a eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele și asigurarea unui proces durabil de captare și furnizare a apei potabile, pentru a face față deficitului de apă și pentru a reduce substanțial numărul de persoane care suferă de deficit de apă.

6.5 Până în 2030, implementarea managementului integrat al resurselor de apă la toate nivelurile, inclusiv, dacă este cazul, prin cooperarea transfrontalieră.

6.6 Până în 2020, protejarea și restabilirea ecosistemelor legate de apă, inclusiv munți, păduri, zone umede, râuri, rezervoare acvifere și lacuri

6.7 Susținerea și fortificarea participării comunităților locale în îmbunătățirea managementului în domeniul apei și sanitației.

ODD 7: Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern.

Cerința pentru energia electrică este în creștere; noi, ca societate, trebuie să fim pregătiți și este necesar să ne adaptăm. Energia durabilă înseamnă de fapt energie regenerabilă. Conform datelor Eurostat, aportul energiei regenerabile în România a crescut de la 17,1% (2006) la 24,8 (2015); așadar, am depășit cu 5 ani ținta stabilită de UE pentru 2020. Doar prin încurajarea energiei regenerabile și a inovației în domeniu este posibil pentru societatea noastră să mențină progresul tehnologic și, în același timp, să protejeze natura, respectiv să atenueze efectele schimbărilor climatice.

Țintele:

- 7.1 Până în 2030, asigurarea accesului universal la servicii energetice accesibile, sigure și moderne
- 7.2 Până în 2030, creșterea semnificativă a ponderii energiei din surse regenerabile în mixul energetic global
- 7.3 Până în 2030, dublarea ratei globale de îmbunătățire a eficienței energetice

ODD 8: Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți.

Dezvoltarea durabilă încurajează delimitarea creșterii economice de aspectele negative de mediu; În plus, ea pune accent și pe aspectele sociale. Acest scop implică o creștere economică sustenabilă și promovează munca decentă pentru toți indiferent de gen, locație geografică și descendență. În acest context, devine vitală abordarea din perspectiva "nimeni nu rămâne în urmă". Acest scop include facilitarea întreprinderilor mici și mijlocii, diversificarea economiei și extinderea procedurii la regiunile în dezvoltare.

Țintele:

- 8.1 Susținerea creșterii economice pe cap de locuitor în conformitate cu situația națională și, în special, creșterea Produsului Intern Brut cu cel puțin 7 la sută pe an în țările cel mai puțin dezvoltate
- 8.2 Atingerea unor niveluri mai ridicate ale productivității prin diversificare, modernizarea tehnologică și inovație, inclusiv prin accent pe sectoarele cu valoare adăugată sporită și utilizarea intensivă a forței de muncă
- 8.3 Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare

8.4 Îmbunătățirea progresivă, până în 2030, a eficienței resurselor globale pentru consum și producție, și decuplarea creșterii economice de degradarea mediului, în conformitate cu Cadrul pentru 10 ani al programelor privind consumul și producția durabilă, în frunte cu țările dezvoltate.

8.5 Până în 2030, angajarea completă și productivă și muncă decentă pentru toate femeile și toți bărbații, inclusiv pentru tineri și persoanele cu dizabilități, precum și remunerarea egală pentru munca de valoare egală.

8.6 Până în 2020, reducerea substanțială a proporției tinerilor fără un loc de muncă, fără educație sau formare.

8.7 Măsuri imediate și eficiente pentru eradicarea muncii forțate, eliminarea sclaviei moderne și a traficului de ființe umane, și asigurarea interzicerii și eliminării celor mai grave forme ale muncii copiilor, inclusiv recrutarea și utilizarea copiilor soldați, iar până în 2025, eliminarea muncii copiilor în toate formele sale.

8.8 Protecția dreptului la muncă și promovarea mediilor de lucru sigure și securizate pentru toți lucrătorii, inclusiv lucrătorii migranți, în special femeile migrante, și cei în locuri de muncă precare.

8.9 Până în 2030, elaborarea și implementarea politicilor pentru promovarea unui turism durabil care creează locuri de muncă și promovează cultura și produsele locale.

8.10 Consolidarea capacității instituțiilor financiare interne pentru a încuraja și a extinde accesul la servicii bancare, de asigurări și servicii financiare pentru toți.

ODD 9: Construirea unor infrastructuri rezistente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației

Epoca modernă a adus un mod de viață accelerat. În această eră pot fi competitive doar acele țări care încurajează inovația pe lângă o infrastructură rezilientă și o industrie durabilă. Aceste trei aspecte sunt, bineînțeles, interconectate între ele. Infrastructura modernă este vitală pentru creșterea economică, adică o infrastructură durabilă constituie baza unei industrii sustenabile. Mai mult, inovația este esențială pentru o industrie eficientă și durabilă. Așadar, inovația este indispensabilă din perspectiva competitivității în secolul al XXI-lea.

Țintele:

9.1 Dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea oamenilor, cu accent pe accesul larg și echitabil pentru toți

9.2 Promovarea industrializării incluzive și durabile, până în 2030, sporirea semnificativă a ratei de ocupare și a Produsului Intern Brut în industrie, în conformitate cu circumstanțele naționale, și dublarea acestei cote în țările cel mai puțin dezvoltate.

9.3 Creșterea accesului întreprinderilor mici industriale și de altă natură, în special din țările în curs de dezvoltare, la servicii financiare, inclusiv la credite accesibile, și integrarea acestora în lanțuri valorice și piețe externe.

9.4 Până în 2030, modernizarea infrastructurii și reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficiență sporită în utilizarea resurselor și adoptare sporită a tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, toate țările luând măsuri în conformitate cu capacitățile respective ale acestora.

9.5 Întărirea cercetării științifice, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale în toate țările, în special țările în curs de dezvoltare, până în 2030; încurajarea inovațiilor și creșterea semnificativă a numărului de angajați în cercetare și dezvoltare la 1 milion de locuitori și a cheltuielilor publice și private de cercetare și dezvoltare.

9.6 Creșterea semnificativă a accesului la tehnologii informaționale și comunicaționale și promovarea accesului universal la internet în țările slab dezvoltate până în 2020.

ODD 10: Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și între țări

Inegalitatea este una dintre cele mai mari obstacole în procesul de dezvoltare al unei societăți durabile. Inegalitatea poate să apară în diferite domenii cum ar fi problemele de gen, dificultățile în educație, aspectele financiare, etc. Acest scop accentuează caracterul ideal, meritocratic al societății și totodată permite tuturor accesul la resurse.

Țintele:

10.1. Până în 2030, realizarea și susținerea în mod progresiv a creșterii veniturilor pentru 40 la sută din limita de jos a populației, la o rată mai mare decât media națională

10.2. Până în 2030, abilitarea și promovarea incluziunii sociale, economice și politice a tuturor, indiferent de vârstă, sex, dizabilitate, rasă, etnie, origine, religie sau statut economic sau de altă natură.

10.3. Asigurarea oportunităților egale și reducerea inegalității rezultatelor, inclusiv prin eliminarea legilor, politicilor și practicilor discriminatorii, și promovarea legislației, politicilor și acțiunilor corespunzătoare în acest sens.

10.4. Adoptarea politicilor, în special fiscale, salariale și de protecție socială, în scopul realizării progresive a unei egalități sporite.

10.5. Perfecționarea reglementării și monitorizării piețelor și instituțiilor financiare globale și consolidarea implementării acestor reglementări

10.6. Asigurarea reprezentării și vocii puternice pentru țările în curs de dezvoltare în procesele decizionale din cadrul instituțiilor economice și financiare internaționale globale, pentru a oferi instituții mai eficiente, credibile, responsabile și legitime.

10.7. Facilitarea migrației și mobilității ordonate, sigure, reglementate și responsabile a persoanelor, inclusiv prin implementarea unor politici de migrație planificate și bine gestionate.

ODD 11: Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile.

În România, aportul populației urbane a crescut la 55 % (2016) de la 34% (1960). Acest aport este în creștere, așadar este o necesitate pentru orașe să se adapteze la această situație. Orașele trebuie să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile. În plus, orașele trebuie să combată formele de înstrăinare. Trebuie să ținem cont și de comunitățile rurale, și să asigurăm cetățenilor condiții pentru o viață demnă, indiferent de ambianța aleasă de ei.

Țintele:

11.1 Până în 2030, accesul tuturor la locuințe și servicii de bază adecvate, sigure și la prețuri accesibile și modernizarea cartierelor sărace.

11.2 Până în 2030, asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, îmbunătățirea siguranței rutiere, în special prin extinderea rețelelor de transport public, acordând o atenție deosebită nevoilor celor aflați în situații vulnerabile, femei, copii, persoane cu dizabilități și în etate.

11.3 Până în 2030, consolidarea urbanizării incluzive și durabile și a capacității pentru planificarea și gestionarea participativă, integrată și durabilă a așezărilor umane în toate țările.

11.4 Consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural și natural mondial.

11.5 Până în 2030, reducerea semnificativă a numărului de decese și a numărului de persoane afectate și scăderea substanțială a pierderilor economice directe în raport cu Produsul Intern Brut la nivel global, cauzate de dezastre, inclusiv dezastrele legate de apă, cu un accent pe protecția celor săraci și a persoanelor aflate în situații vulnerabile.

11.6 Până în 2030, reducerea pe cap de locuitor a impactului negativ asupra mediului în orașe, inclusiv prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului și gestionării deșeurilor municipale și de alt tip.

11.7 Până în 2030, asigurarea accesului universal la spații verzi și publice sigure, incluzive și accesibile, în special pentru femei și copii, persoane în etate și cele cu dizabilități.

11.8 Stimularea conexiunilor pozitive economice, sociale și de mediu între localitățile urbane, periurbane și rurale prin întărirea planificării la nivel național și regional.

ODD 12: Asigurarea unor tipare de consum și producție durabile

Noțiunile de consum și producție constituie termene fundamentale în economie. Când producția și consumul devin durabile, se decuplează creșterea economică de schimbarea climatică. Acest scop include atât conștientizarea resurselor finite cât și aplicarea măsurilor sustenabile, așadar în acest mod se proiectează, pentru descendenții noștri, o ambianță similară

cele actuale. Această abordare are drept consecință un comportament mai conștient, incluzând o producție mai eficientă, un management durabil al deșeurilor și, în general, activități în concordanță cu principiile protecției mediului.

Țintele:

12.1 Implementarea Cadrului de 10 ani de programe pentru modelele de consum și producție durabile, toate țările luând măsuri, în frunte cu țările dezvoltate, ținând cont de dezvoltarea și capacitățile țărilor în curs de dezvoltare.

12.2 Până în 2030, realizarea gestionării durabile și utilizării eficiente a resurselor naturale.

12.3 Până în 2030, înjumătățirea pe cap de locuitor la nivel mondial a risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare.

12.4 Până în 2020, realizarea managementului ecologic al substanțelor chimice și a tuturor deșeurilor pe parcursul ciclului de viață al acestora, în conformitate cu cadrele convenite la nivel internațional, și reducerea semnificativă a emisiilor acestora în aer, apă și sol, în scopul de a reduce la minimum efectele adverse ale acestora asupra sănătății umane și a mediului.

12.5 Până în 2030, reducerea semnificativă a generării de deșeuri, prin prevenire, reducere, reciclare și reutilizare.

12.6 Încurajarea companiilor, în special a companiilor mari și transnaționale, să adopte practici durabile și să integreze informațiile privind durabilitatea în ciclul de raportare.

12.7 Promovarea practicilor durabile de achiziții publice, în conformitate cu politicile și prioritățile naționale.

12.8 Până în 2030, oamenii de pretutindeni trebuie să dețină informații relevante și să fie sensibilizați pe tema dezvoltării durabile și a unui stil de viață în armonie cu natura.

*ODD 13: Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor**

Schimbarea climei este o realitate, fiind necesară luarea unor măsuri urgente pentru a limita impactul acesteia. Agenda 2030 propune și descifrarea cauzelor (antropice) în privința schimbării climei, însă, probabil cel mai important aspect rămâne să anticipăm problemele estimabile și să propunem soluții viabile pentru aceste situații. Efectele schimbării climatice se manifestă în toate domeniile vieții, incluzând aspectele de sănătate, de calitate a vieții și pierderea accelerată a biodiversității. Doar acțiunile coordonate la nivel global pot atenua consecințele și pot avea impact semnificativ în acest sens.

Țintele:

13.1. Consolidarea rezilienței și capacității de adaptare la riscurile legate de climă și dezastrele naturale în toate țările.

13.2 Integrarea măsurilor privind schimbările climatice în politici, strategii și planuri naționale.

13.3 Îmbunătățirea educației, sensibilizării și capacităților umane și instituționale privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea, reducerea impactului și alerta timpurie.

ODD 14: Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mării și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă

Omenirea nu depinde de mediul acvatic doar prin pescuit, comerț și transport, ci depinde fundamental de această ambianță. Majoritatea oxigenului din atmosferă (aproximativ 70%) este produsă de plantele marine, așadar, putem doar estima cât sunt de importante aceste medii acvatice pentru ecosistemul nostru, și este evidentă necesitatea protecției naturii și în acest sens. Schimbarea climei și comportamentul nedurabil constituie principalele amenințări pentru oceane și mări. Având 245 km de coastă marină, România trebuie să-și îndeplinească și în mod nemijlocit rolul în protecția mării și a resurselor marine.

Țintele:

14.1 Până în 2025, prevenirea și reducerea semnificativă a poluării marine de toate tipurile, în special de la activitățile terestre, inclusiv poluarea cu deșeuri marine și poluarea cu nutrienți.

14.2 Până în 2020, gestionarea și protecția durabilă a ecosistemelor marine și costale, pentru a evita impactele negative semnificative, inclusiv prin consolidarea rezistenței acestora, și luarea de măsuri pentru restaurarea acestora, pentru a avea oceane sănătoase și productive.

14.3 Minimizarea și gestionarea impactului acidificării oceanelor, inclusiv prin cooperare științifică sporită la toate nivelurile.

14.4 Până în 2020, reglementarea eficientă a pescuitului și eliminarea pescuitului excesiv, ilegal, nedeclarat și nereglementat și a practicilor de pescuit distructive, și implementarea planurilor de management bazate pe știință, pentru a restabili stocurile de pește în cel mai scurt timp posibil, cel puțin la nivelurile care ar asigura un randament maxim durabil, după cum este determinat de caracteristicile biologice ale acestora.

14.5 Până în 2020, conservarea a cel puțin 10 la sută din zonele costale și marine, în conformitate cu legislația națională și internațională și în baza celor mai bune evidențe științifice disponibile.

14.6 Până în 2020, interzicerea formelor de subvenționare a pescuitului care contribuie la capacitatea excedentară și pescuitul excesiv, eliminarea subvențiilor care contribuie la pescuitul ilegal, nedeclarat și nereglementat și abținerea de la introducerea unor subvenții noi de acest tip, recunoscând că tratamentul adecvat și eficient, special și diferențiat pentru țările cel mai puțin dezvoltate ar trebui să fie o parte integrantă a negocierii subvențiilor pentru pescuit în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului.

14.7 Până în 2030, creșterea beneficiilor economice pentru statele insulare mici și țările cel mai puțin dezvoltate, din utilizarea durabilă a resurselor marine, inclusiv prin gestionarea durabilă a pescuitului, acvaculturii și turismului

ODD 15: Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate

Acest scop țintește o temă vastă și ne reamintește că și noi, oamenii, facem parte din biosfera acestei planete. Pentru prima oară în istoria omenirii, am ajuns la un stadiu când oriunde ne ducem pe Pământ, ne putem da seama de impactul antropic. Oamenii de știință au propus să definim această nouă epocă geologică ca "Epoca Antropocenă", sau Era Omenirii. Societatea umană are o "urmă" imensă pe Pământ, acest impact impune și o responsabilitate sporită, un management conștientizat și activități corelate în domeniul protecției mediului. Facem parte din biosferă și trebuie să ne îndeplinim rolul în condițiile actuale din perspectiva dezvoltării durabile.

Țintele:

15.1 Până în 2020, asigurarea conservării, restabilirii și utilizării durabile a ecosistemelor de apă dulce terestre și interioare și a serviciilor acestora, în special păduri, zone umede, munți și terenuri aride, în conformitate cu obligațiile prevăzute de acordurile internaționale

15.2 Până în 2020, promovarea implementării managementului durabil al tuturor tipurilor de păduri, stoparea defrișării, restabilirea pădurilor degradate și creșterea semnificativă a împăduririi și reîmpăduririi la nivel global

15.3 Până în 2030, combaterea deșertificării, restaurarea terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificare, secetă și inundații și depunerea de eforturi pentru a atinge o lume neutră din punct de vedere al degradării solului

15.4 Până în 2030, asigurarea conservării ecosistemelor montane, inclusiv a biodiversității acestora, în scopul de a spori capacitatea acestora de a oferi beneficii esențiale pentru dezvoltare durabilă

15.5 Luarea unor măsuri urgente și semnificative pentru a reduce degradarea habitatelor naturale, a stopa pierderea biodiversității și, până în 2020, a proteja și preveni extincția speciilor amenințate.

15.6 Promovarea distribuirii corecte și echitabile a beneficiilor care rezultă din utilizarea resurselor genetice și promovarea accesului corespunzător la aceste resurse, după cum este convenit la nivel internațional.

15.7 Luarea unor măsuri urgente pentru a stopa braconajul și traficul de specii de floră și faună protejate și abordarea cererii și ofertei de produse ilegale de specii sălbatice.

15.8 Până în 2020, introducerea măsurilor pentru a preveni introducerea și a reduce semnificativ impactul speciilor invazive asupra ecosistemelor terestre și acvatice și pentru a controla și eradica speciile prioritare.

15.9 Până în 2020, integrarea valorilor biodiversității și ecosistemelor în planificarea națională și locală, procesele de dezvoltare, strategii și planurile de reducere a sărăciei.

ODD 16: Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile.

Dezvoltarea durabilă nu este doar o politică modernă, inteligentă, ci este și o paradigmă nouă despre funcționarea societății. Pentru a fi o abordare funcțională, dezvoltarea durabilă trebuie să aibă o bază solidă. Această abordare implică societăți pașnice unde beneficiile dezvoltării durabile sunt accesibile pentru toți. În plus, acest context promovează accesul la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile. Dezvoltarea durabilă poate deveni o abordare funcțională doar dacă societatea își va însuși și va trata această perspectivă ca pe o viziune proprie și cuprinzătoare.

Țintele:

- 16.1. Reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe, pretutindeni
- 16.2. Stoparea abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor.
- 16.3. Promovarea statului de drept la nivel național și internațional și asigurarea accesului egal la justiție pentru toți.
- 16.4. Până în 2030, reducerea semnificativă a fluxurilor ilicite financiare și de armament, consolidarea recuperării și returnării bunurilor furate și combaterea tuturor formelor de crimă organizată.
- 16.5 Reducerea semnificativă a corupției și dării de mită în toate formele sale.
- 16.6. Dezvoltarea instituțiilor eficiente, responsabile și transparente la toate nivelurile.
- 16.7. Asigurarea procesului decizional receptiv, incluziv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile.
- 16.8. Extinderea și consolidarea participării țărilor în curs de dezvoltare în instituțiile de guvernare globală.
- 16.9. Până în 2030, asigurarea identității legale tuturor, inclusiv înregistrarea nașterii.
- 16.10. Asigurarea accesului public la informații și protejarea libertăților fundamentale, în conformitate cu legislația națională și acordurile internaționale.

ODD 17: Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă

Dezvoltarea durabilă poate fi considerată un proiect global. Noi, la nivel de țară, îndeplinim rolul nostru în acest proiect global. Trăim într-o lume globalizată, deci nu putem ignora ce se întâmplă în afara granițelor politice. Toate eforturile la diferite niveluri au ca scop comun

schimbarea direcției dezvoltării într-un sens pozitiv. Problemele globale impun soluții globale, această abordare necesită și colaborare, respectiv finanțare internațională pentru atingerea obiectivelor din Agenda 2030. Procesul de transformare implică accesul la știința și tehnologia inovativă, dezvoltarea capacităților în concordanță cu principiile subsidiarității, modificarea comerțului și a economiei într-o direcție mai sustenabilă, și elaborarea variantei coerente privind politica dezvoltării durabile.

Țintele:

- 17.1. Consolidarea mobilizării resurselor interne, inclusiv prin suportul internațional pentru țările în curs de dezvoltare, pentru a îmbunătăți capacitatea națională de impozitare și colectarea altor venituri.
- 17.2. Țările dezvoltate își vor implementa pe deplin angajamentele privind asistența oficială de dezvoltare, inclusiv angajamentul mai multor țări dezvoltate de a atinge ținta de 0,7 la sută din AOD/PNB pentru țările în curs de dezvoltare și între 0,15 și 0,20 la sută din AOD/PNB pentru țările cele mai puțin dezvoltate; furnizorii AOD sunt încurajați să ia în considerare stabilirea unei ținte constând în asigurarea a cel puțin 0,20 la sută din AOD/PNB pentru țările cele mai puțin dezvoltate
- 17.3. Mobilizarea resurselor financiare suplimentare pentru țările în curs de dezvoltare din surse multiple
- 17.4. Susținerea țărilor în curs de dezvoltare în atingerea sustenabilității datoriiilor pe termen lung prin intermediul unor politici coordonate, care vizează stimularea finanțării datoriiilor, reducerea datoriiilor și restructurarea datoriiilor, după caz, și abordarea datoriei externe a țărilor sărace puternic îndatorate, pentru a reduce povara datoriei.
- 17.5. Adoptarea și implementarea regimurilor de promovare a investițiilor pentru țările cel mai puțin dezvoltate.
- 17.6. Consolidarea cooperării regionale și internaționale nord-sud, sud-sud și triunghiulare privind accesul la știință, tehnologie și inovații și îmbunătățirea schimbului de cunoștințe în condiții agreeate de comun acord, inclusiv printr-o mai bună coordonare între mecanismele existente, în special la nivelul Organizației Națiunilor Unite, și printr-un mecanism global de facilitare a tehnologiei.
- 17.7. Promovarea dezvoltării, transferului, diseminării și difuzării tehnologiilor prietenoase mediului pentru țările în curs de dezvoltare în condiții favorabile, inclusiv în termeni concesionali și preferențiali, în condiții agreeate de comun acord.
- 17.8. Operaționalizarea completă a băncii de tehnologii, a mecanismului de consolidare a capacităților în știință, tehnologie și inovare pentru țările cele mai puțin dezvoltate, până în 2017, și sporirea utilizării tehnologiei generice, în special a tehnologiei informației și comunicațiilor.
- 17.9. Consolidarea suportului internațional pentru implementarea eficientă și ținută a activităților de consolidare a capacităților în țările în curs de dezvoltare pentru a sprijini planurile naționale în implementarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, inclusiv prin cooperarea nord-sud, sud-sud și triunghiulară.
- 17.10. Promovarea sistemului de comerț multilateral universal, bazat pe reguli, deschis, nediscriminatoriu și echitabil în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului, inclusiv prin încheierea negocierilor în cadrul Agendei de dezvoltare de la Doha.
- 17.11. Creșterea semnificativă a exporturilor țărilor în curs de dezvoltare, în special în vederea dublării cotei exporturilor la nivel mondial pentru țările cel mai puțin dezvoltate până în 2020.

17.12. Implementarea în timp util a accesului pe piață fără taxe vamale și fără cote pe o bază durabilă pentru toate țările cel mai puțin dezvoltate, în concordanță cu deciziile Organizației Mondiale a Comerțului, inclusiv prin asigurarea că normele preferențiale de origine aplicabile importurilor din țările cele mai puțin dezvoltate sunt transparente și simple, și contribuie la facilitarea accesului la piață.

17.13. Sporirea stabilității macroeconomice globale, inclusiv prin coordonarea politicilor și coerența politicilor.

17.14. Sporirea coerenței politicilor pentru dezvoltare durabilă

17.15. Respectarea spațiului de politici și a autorității fiecărei țări în a stabili și implementa politici de eradicare a sărăciei și dezvoltare durabilă.

17.16. Sporirea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă, complementat de parteneriate cu multiple părți interesate care mobilizează și distribuie cunoștințele, expertiza, tehnologiile și resursele financiare, pentru a sprijini realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă în toate țările, în special în țările în curs de dezvoltare.

17.17. Încurajarea și promovarea parteneriatelor publice, publice-private și cu societatea civilă eficiente, în baza experienței și strategiilor de resurse ale parteneriatelor.

17.18. Până în 2020, sporirea suportului de consolidare a capacităților pentru țările în curs de dezvoltare, inclusiv pentru țările cel mai puțin dezvoltate și statele insulare mici în curs de dezvoltare, pentru a crește în mod semnificativ disponibilitatea datelor calitative, în timp util și fiabile, desegregate după venit, sex, vârstă, rasă, etnie, statut migrațional, dizabilități, localizare geografică și alte caracteristici relevante în contexte naționale.

17.19. Până în 2030, dezvoltarea, în baza inițiativelor existente, a măsurătorilor progresului privind dezvoltarea durabilă care completează produsul intern brut, și oferă suport pentru dezvoltarea capacităților statistice în țările în curs de dezvoltare.

II.3 Reperetele procesului de programare 2021-2027

România se află în fața unei oportunități istorice. În perioada 2021-2027, Cadrul Financiar Multianual al UE și programul Next Generation EU vor aduce țării noastre aproape 80 de miliarde de euro, care vor fi utilizate pentru investiții în infrastructură, educație, sănătate, agricultură, mediu sau energie, precum și pentru modernizarea marilor sisteme publice. Aceste fonduri vor sprijini relansarea și transformarea economică a României. Astfel, politica bugetară se va baza și pe atragerea masivă de fonduri europene, sprijinind mărirea potențialului de creștere al economiei.

Principalele programe de finanțare care stau la baza procesului de programare 2021-2027, își propun atingerea următoarelor tipuri de obiective ce ar putea constitui oportunități de finanțare pentru comuna Cosmești. Ne propunem, includerea tipurilor de operațiuni prezentate în cadrul următoarelor programe de finanțare ca și repere strategice sau posibile investiții propuse a se realiza la nivel local pe termen mediu și lung :

Programul Operațional

CREȘTERE INTELIGENTĂ ȘI DIGITALIZARE (POCID) 2021-2027

Axa Prioritară 1. Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare

Obiectiv Specific FEDR (I) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

Operațiuni (orientativ)
Sinergii cu programe europene Suport pentru participarea în proiectele europene ERA Programe de cooperare bilaterală și transnațională
Infrastructuri de inovare (platforme tehnologice, open data, sciencepark, Innovationhubs) Proiecte realizate de Consorții CDI pe teme majore - rezolvarea unor teme majore CDI definite de industrie (IMM, intrep. mari) și organizații CDI, inclusiv pe teme de specializare inteligentă Susținere servicii CDI de tip experiment desfasurate de către o organizație de CDI/întreprinderi
“Business Driven Innovation” – Susținerea activității de CDI în întreprinderi, pe toate fazele de la idee la piața, asociat domeniilor de specializare inteligentă naționale, Soluții la provocările mediului de afaceri oferite de organizațiile de cercetare (parteneriate organizații CDI și întreprinderi)

Axa Prioritară 2. Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI

Obiectiv Specific FEDR (I) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

Operațiuni (orientativ)
Mari infrastructuri CDI prioritizate prin Roadmap-ul infrastructurilor publice CDI din RO actualizat, inclusiv proiecte strategice: finanțare construcția/modernizarea/extinderea marilor infrastructuri CDI, inclusiv dotarea acestora cu echipamente și instrumente de cercetare;

Axa Prioritară 3. Creșterea competitivității economice prin digitalizare

Obiectiv Specific FEDR (II) Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor

Operațiuni (orientativ)
Finanțarea Infrastructurilor critice necesare asigurării unor servicii publice esențiale (fiscalitate, pensii) Evenimente de viață cuprinse în SNADR care nu au fost finanțate în 2014-2020 (ex, Pensionarea, Obținerea cărții de identitate, Înscrierea la școală primară/liceu/universitate, etc) Proiecte de digitalizare a serviciilor publice neincluse în evenimentele de viață identificate în SNADR 2020

Securitate cibernetică, interoperabilitate la nivelul serviciilor publice digitale Proiecte care vizează procesul guvernamental de luare a deciziilor prin sisteme și soluții complexe (ex: Big Data, Inteligență artificială, soluții bazate pe cloud, Supercomputer, Blockchain, Quantum Computing etc.) Proiecte care vizează dezvoltarea de platforme informatice alimentate cu datele generate de administrația publică (cf. Directiva 2019/1024, PSI) în vederea punerii lor la dispoziția publicului și a reutilizării lor (ex.: în economie)
Digitizare și interoperabilitate pentru educație, cultură și ocupare (echipamente și infrastructură, baze de date, soft, platforme digitale – proiecte strategice)
Achiziționarea de sisteme de tip RFID (Radio-Frequency Identification) pentru gestiunea activității de producție sau livrare servicii Crearea de website-uri adaptate activității de e-comerț și cu un grad ridicat de interactivitate Finanțarea introducerii conexiunilor în banda largă de mare viteză în interiorul firmei Finanțarea sistemelor de localizare specializate pentru activitatea firmelor (information tracking systems) Aplicațiile cu rol în managementul birourilor
Finanțarea de inițiative, proiecte și infrastructuri pentru consolidarea siguranței cibernetică și creșterea încrederii în mediul online și conținut digital
Noi tehnologii (IoT, automatizare, robotica, inteligența artificială) Design industrial Customizare de masă (imprimare 3D, manufacturare digitală directă)

Axa Prioritară 4. Dezvoltarea infrastructurii de comunicații în bandă largă

Obiectiv Specific FEDR OP3 (I) îmbunătățirea conectivității digitale

Operațiuni (orientativ)
Sprijinirea zonelor albe Îmbunătățirea capacității autorităților și a beneficiarilor programului. Sprijin pentru noile servicii și noile tehnologii

Axa Prioritară 5. Instrumente financiare

Obiectiv Specific FEDR (I) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate și (iii) Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor

Operațiuni (orientativ)
Instrumente financiare

Axa Prioritară 6. Creșterea capacității administrative

Obiectiv Specific FEDR (IV) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat

Operațiuni (orientativ)

Capacitate administrativă a actorilor implicați în Mecanismul de descoperire antreprenorială la nivel național
Capacitate administrativă beneficiari

**Programul Operațional pentru
Combaterea Sărăciei 2021-2027 Multifond: FSE+, FEDR**

Axa Prioritară 1. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității**(intervenții adresate Grupurilor de Acțiune Locală) – OP 4**

Obiectiv Specific FSE+ oricare obiectiv specific de la (I) la (X)

Obiectiv Specific FEDR (I) sporirea eficienței piețelor forței de muncă și facilitarea accesului la locuri de muncă de calitate prin dezvoltarea inovării și a infrastructurii sociale;

(II) îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;

(III) îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;

(IV) asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară;

Operațiuni (orientativ)

Finanțarea Strategiilor de Dezvoltare Locală plasate sub Responsabilitatea Comunității
In functie de nevoile comunitatii, GAL – urile vor putea finanta (din FSE+) dezvoltarea de servicii sociale, educationale, de sanatate, de ocupare, sa favorizeze incluziunea sociala a grupurilor dezavantajate si (din FEDR) infrastructura sociala sau sportiva, educationala, de agrement sau turistica

Sprijin pregatitor pentru Beneficiarii DLRC (strategie GAL, animare etc)

Axa prioritară 2. Dezvoltare locala plasata sub responsabilitatea comunitatii – OP 5

Obiectiv Specific FEDR (I) promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane

Operațiuni (orientativ)

Finantarea infrastructurii de turism, mapare obiective turistice si patrimoniu cultural din cadrul strategiilor DLRC

Axa prioritară 3. Comunitati marginalizate – OP4

Obiectiv Specific FSE+ (VIII) Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii, (IX) creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;

(X) promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv a persoanelor celor mai defavorizate și a copiilor;

(VIII) Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii

Obiectiv Specific FEDR (III) îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;

Operațiuni (orientativ)
Integrarea socio-economica a 2000 de comunitati marginalizate (nr.estimat) prin implementarea unor masuri integrate: -echipe comunitare compuse din: asistent social, asistent medical, ingrijitor de batrani, mediator scolar, consilier ocupare cu munca de teren, in functie de nevoile comunitatii (populatiescolara sau imbatranita, pre-existenta sau nu a acestor specialisti in comunitate etc) -decontare salarii, transport, formare profesionala, truse suport tip FEDR prin asigurarea accesului la anumite utilitati, renovari.
Sprijin pentru realizarea diagnozei sociale si identificarea nevoilor pentru autoritățile locale din 2000 comunități marginalizate.
Sprijin pentru 100 de autoritati locale in vederea identificarii si reglementarii juridice/cadastrale a asezarilor informale
Sprijin pentru victime calamitati
Pregătirea specialiștilor în domeniu.

Axa prioritară 4. Reducerea disparitatilor intre copii in risc de saracie si/sau excluziune sociala si ceilalti copii - OP 4

Obiectiv Specific FEDR d (II) îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;

Obiectiv Specific FSE+ (VII) favorizarea incluziunii active pentru a promova egalitatea de șanse și participarea activă și a îmbunătăți capacitatea de inserție profesională;

(IV) Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare

(X) promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv a persoanelor celor mai defavorizate și a copiilor;

Operațiuni (orientativ)

Sprijin tailor-made pentru familiile monoparentale sărace, în vederea îmbunătățirii angajabilității și autonomiei parintelui singur:

- acordarea de vouchere before/afterschool
- Acordarea de vouchere pentru activități de weekend ale copiilor (sport, creație, arta)
- finanțarea cursurilor de recalificare pentru părinții singuri cu venituri mici, care doresc schimbarea domeniului profesional

- construire / reabilitare / modernizare / extindere / echipare cel puțin 5 centre de zi pentru copii și adolescenții cu tulburări de comportament (violență)

- servicii terapie pentru copii și adolescenții cu tulburări de comportament (violență)

Organizarea de tabere pentru copii proveniți din familii sărace, pentru a le da posibilitatea să experimenteze învățarea prin activități culturale, sportive, recreative, să fie autonomi și să socializeze

Sprijinirea tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție specială și a celor care au părăsit sistemul, prin furnizarea de servicii integrate:

- consiliere
- orientare în carieră
- dezvoltare personală și dezvoltarea de abilități de viață independentă
- monitorizare post-intervenție în vederea asigurării sustenabilității măsurilor

asigurarea locuinței gratuite prin plata în totalitate a chiriei pentru 12 luni și continuarea tranziției prin perceperea încă 12 luni a unei chirii sub prețul pieței imobiliare

Consolidarea serviciilor destinate prevenirii separării copilului de părinți (centre de zi unde copii în pericol de separare de părinți să poată petrece ziua, în afara școlii, iar părinții primesc consiliere și îndrumare).

Pregătirea specialiștilor care lucrează cu tinerii și copii.

Axa Prioritară 5 - Servicii pentru persoane vârstnice

Obiectiv Specific FSE+ (ix) Creșterea accesului egal la servicii de calitate și sustenabile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a adaptabilității sistemelor de sănătate, a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Operațiuni (orientativ)

Încurajarea incluziunii active a persoanelor în vârstă prin măsuri privind asigurarea îmbătrânirii active

1. Dezvoltarea unor programe pentru încurajare participativă a varstnicilor la viața socială, prevenirea izolării, precum și pentru prevenirea instituționalizării (programe intergeneraționale, servicii terapie ocupațională etc)

2. Call center de urgență și dispozitive (brățări etc.) pentru asistarea persoanelor dependente (persoane în vârstă singure, persoane cu dizabilități) etc

Inițierea și dezvoltarea de noi servicii destinate varstnicilor prin subvenționarea costurilor îngrijirii și al serviciilor conexe pentru bătrânii singuri, din mediul urban, în situații de dependență și cu un venit lunar inferior salariului minim pe economie.

Pregătirea specialiștilor/personalului ce lucrează cu persoanele în vârstă.

Axa prioritară 6. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități

Obiectiv Specific FSE+ (VII) Favorizarea incluziunii active prin promovarea egalității de șanse și a participării active, precum și prin îmbunătățirea angajabilității

(IX) Creșterea accesului egal la servicii de calitate și sustenabile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a adaptabilității sistemelor de sănătate, a serviciilor de îngrijire pe termen lung.

Obiectiv Specific FEDR d (II) Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;

Operațiuni (orientativ)

Acordarea unui pachet integrat pentru susținerea încadrării pe piața muncii SAU a creșterii angajabilității persoanelor cu dizabilități, asigurat printr-un mecanism competitiv, de către furnizori publici sau privați de servicii de ocupare:

Campanie media

Informare/diseminare

Identificare angajatori și persoane cu dizabilități

Instrument de evaluare a abilităților profesionale și sociale, aplicat de către o echipă de specialiști (consilier vocațional, psiholog etc)

Burse locuri muncă, alte evenimente

Măsuri de acompaniament pre și post angajare, minim 6 luni

Măsuri pentru asigurarea asistenței juridice pentru persoanele fără capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă, cu sau fără tutore legal (încadrate în grad de handicap mintal care au sau nu stabilită măsura de ocrotire prin punere sub interdicție) prin :

Finanțarea a 50 (cel puțin una pe județ) echipe formate din câte 2 persoane (un jurist și un terapeut sau un consilier vocațional) care sa acorde asistență, în urma unei evaluări persoanelor cu capacitate de exercițiu restrânsă (copii), precum și persoanelor adulte încadrate în grad de handicap mintal cu capacitate de exercițiu restrânsă sau care au sau nu stabilită măsura de ocrotire prin punere sub interdicție fără capacitate de exercițiu.

Dezvoltarea de servicii de îngrijire de zi destinate copilului cu dizabilități (fie în centre, fie mobile), în cadrul cărora să fie oferite servicii de abilitare/reabilitare, specializate pe tip de dizabilitate, în mod special a celor care provin din familii care nu dispun de resurse pentru a accesa aceste servicii
Organizarea de cursuri destinate părinților copiilor cu dizabilități în vederea dezvoltării abilităților parentale specifice

Dezvoltarea serviciilor de îngrijire pe termen lung, în vederea prevenirii instituționalizării persoanelor cu dizabilități inclusiv prin:

1. Intervenții integrate pentru persoanele cu dizabilități prin finanțarea a 47 de echipe mobile (41 județe plus 6 sectoare în capitala), după modelul pilotat cu succes în județul DOLJ, unde sunt două echipe, una pentru adulți cu dizabilități și una pentru copii cu dizabilități, echipe care asigura la domiciliu serviciile specializate de abilitare/reabilitare :

- echipa formată din 5 persoane dintre care un asistent social, un fizio-kinetoterapeut, un medic specialist, un psiholog și un sofer

- leasing pentru 47 autoturisme

- dotare medicală: instrumentar, dispozitive tehnice de prim ajutor, echipament minim pentru fizio-kinetoterapie

Creșterea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități prin asistarea lor prin tehnologie asistivă: aparate mobilitate, softuri de citire pentru nevăzători etc
Calificarea resursei umane existente și disponibile la nivel local/ în familie prin finanțarea cursurilor pentru dobândirea calificării de Asistent Personal Profesionist (360h per curs de calificare)
Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor sociale pentru persoanele cu dizabilități (centre de zi, locuințe protejate etc)
Pregătirea specialiștilor în domeniu.

Axa prioritară 7. Sprijin pentru grupuri vulnerabile

Obiectiv Specific FEDR d (III) îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;

(II) îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;

d (III) îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;

Obiectiv Specific FSE+ (IX) Creșterea accesului egal la servicii de calitate și sustenabile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a adaptabilității sistemelor de sănătate, a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Operațiuni (orientativ)

Servicii integrate pentru incluziunea socio-profesională a migranților

1. pachet integrat „ADULT”

- facilitarea accesului la servicii medicale, de consiliere psihologică și de îndrumare
- organizare cursuri lb. română
- orientare și asistența pentru demersuri administrative
- profilare, conciliere și orientare în vederea accesului la servicii de ocupare
- certificarea competențelor

2. Pachet integrat „COPIL”

- facilitarea accesului la servicii medicale, de consiliere psihologică și de îndrumare
- organizare cursuri lb. română
- servicii educaționale

1.Reabilitarea spațiilor disponibile pentru cazare temporară, aflate în administrarea Ministerului Afacerilor Interne (MAI) sau a structurilor coordonate MAI.

2.Dezvoltarea infrastructurii centrelor de integrare din 12 orașe ale țării, reprezentative din punct de vedere al numărului de migranți, prin reabilitarea și modernizarea unor spații aflate în administrarea autorităților locale (există acte normative deja aprobate prin care autoritățile locale pot pune la dispoziția MAI cladiri neocupate, în scopul integrării migranților).

Intervenții integrate pentru victimele traficului de persoane și victimele violentei domestice: cazare în centre atât pentru victime, cât și pentru minorii aflați în îngrijire, locuințe protejate/vouchere

chirie, consiliere psihologică, consiliere profesională, consiliere juridică, suport material pentru asigurarea nevoilor de bază (îmbrăcăminte, hrană, materiale de uz sanitar, medicamente, transport)
Sprijin în vederea reabilitării pentru persoanele dependente de alcool și droguri
Pachet de sprijin pentru persoanele proaspăt eliberate din sistemul penitenciar, în vederea incluziunii sociale și reducerii recidivei, precum consiliere ocupatională, subventionare transport în comun etc
1. Interventie personalizata destinata persoanelor fără adăpost (PFA) (Asistență medicală primară, medicamente, consiliere psihologică, hrană și produse pentru asigurarea unei minime igiene corporale, adăpost noapte asistență socială în obținerea actelor de identitate, consiliere juridică situații civile/penale etc). Asistența va fi acordată având în vedere metoda managementului de caz, în funcție de nevoile și opțiunile fiecărei persoane în parte. 2. Dezvoltarea rețelei de servicii sociale pentru PFA (adăposturi de noapte, de urgență, echipe mobile, cantine sociale sau masă pe roți), inclusiv înființarea de echipe mobile cu auto care asigură îngrijirea personală (ex. dușuri mobile)
Pregătirea suplimentară a specialiștilor care lucrează cu victimele violenței, dependenții de alcool și droguri etc.

Axa prioritară 8. Ajutorarea persoanelor defavorizate

Obiectiv Specific FSE+ (XI) Reducerea deprinderii materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere

Operațiuni (orientativ)
- suport material (alimente, produse igienă, obiecte puericultură) - pachet sprijin școlar (rechizite, îmbrăcăminte și încălțăminte sezon rece) - masă caldă (masă pe roți, cantine sociale) - măsuri acompaniament.

Programul Operațional

CAPITAL UMAN (POCU) 2021-2027

Axa Prioritară 1. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii

Obiectiv Specific FSE+ (I) Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;

Operațiuni (orientativ)
Realizarea de către centrele /cluburile de tineret publice sau private sau alți actori interesați a unor rețele de lucrători de tineret, identificați/activați și selectați din rândul NEET și instruiți pentru furnizarea de servicii de outreach și activare a tinerilor, inclusiv NEET, și înregistrarea la furnizorii de servicii de ocupare publici sau privați, în vederea oferirii de servicii de ocupare

Înființarea/dezvoltarea de centre/cluburi de tineret care oferă activități specifice adaptate tinerilor (consiliere deschisă și individuală pentru tineri, ateliere de lucru, de creativitate, dezvoltarea competențelor antreprenoriale, sociale, civice, mici stimulente pentru participare la instruire în ocupații diverse etc.), inclusiv activități de promovare a acestora

Promovarea și furnizarea unor pachete integrate de măsuri de activare a tinerilor, inclusiv NEET (consiliere, inclusiv antreprenorială, mediere, prime de ocupare, subvenții angajatori, formare profesională/ucenicii/stagii, evaluare de competențe, programe de a doua șansă, prime de instruire destinate acoperirii cheltuielilor asociate instruirii - transport, masă etc., subvenționarea costurilor aferente școlii de șoferi, stimularea tinerilor pre-ocupare prin stagii scurte la diferiți angajatori pentru a lua contact cu domeniul respectiv de activitate, stimulare angajatori post-ucenicie)

Stimularea angajatorilor pentru utilizarea unor forme de muncă flexibile și pentru finanțarea investițiilor care să permită utilizarea acestor forme

Programul “**Voluntar Sâmbătă**” (acordare de granturi):

- familiarizarea tinerilor cu rigorile solicitate la un loc de muncă, cu aspectele ce țin de practicarea unei meserii;
- dezvoltarea competențelor transversale: munca în echipă, respectarea termenelor, punctualitatea, încrederea în sine etc.
- obținerea experienței în muncă

Axa Prioritară 2. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională

Obiectiv Specific FSE+ (v) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți

Operațiuni (orientativ)

Operațiuni transversale (pentru toate nivelurile de educație)

V.3.1. Generalizarea la nivel de sistem a implementării **mecanismului de monitorizare și avertizare pentru combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii** adresat copiilor și tinerilor, care fie sunt în situație de risc de abandon școlar, fie sunt în afara sistemului educațional prin acțiuni precum:

- a) informarea și formarea resurselor umane de la nivelul școlii și din comunitate pentru implementarea mecanismului operațional de detectare și identificare a riscului și de prevenire, intervenție și compensare a abandonului școlar;
- b) dezvoltarea rețelei de mediatori școlari;
- c) implementarea planurilor de intervenție specifice stabilite la nivelul unităților de învățământ, prin intermediul unei scheme de granturi pentru unitățile care au copii / elevi / tineri în situație de risc de abandon școlar sau de părăsire timpurie a școlii.
- d) campanii de conștientizare la nivel local/ județean/ național.

V.2.1.a Generalizarea implementării la nivel de sistem a **mecanismului de monitorizare, prevenire și combatere a fenomenelor de segregare școlară**, prin:

- a) informarea și formarea resurselor umane de la nivelul unității de învățământ și din comunitate pentru implementarea mecanismului de monitorizare, prevenire și combatere a fenomenelor de segregare școlară;
- b) dezvoltarea rețelei de mediatori școlari;
- c) campanii de conștientizare la nivel local/ județean/ național;
- d) dezvoltarea, implementarea și actualizarea instrumentelor de lucru și a bazelor de date, astfel încât să fie asigurată colectarea consecventă și profesionistă a datelor, precum și adecvarea mecanismului la condițiile specifice ale școlii/ comunității/ etc

V.2.1. Îmbunătățirea **accesului și a participării la educație a copiilor cu dizabilități și/sau CES**, prin măsuri precum:

- a) diversificarea și accesibilizarea oportunităților de dezvoltare profesională (formare inițială și continuă, peerlearning, rețele profesionale, mentorat etc) care să faciliteze individualizarea învățării, adaptarea tehnicilor de predare-învățare-evaluare la nevoile specifice și interesele elevilor/copiilor/tinerilor, pentru:
 - Cadrele didactice care asigură educația copiilor cu dizabilități/ CES;
 - Personalul suport care asigură educația copiilor cu dizabilități/ CES;
- b) formarea personalului implicat în managementului instituțiilor de învățământ, în domeniul educației incluzive de calitate;
- c) dezvoltarea/achiziția de materiale suport pentru predare-învățare-evaluare care să sprijine centrarea pe elev și abordarea incluzivă a demersului didactic;
- d) achiziția de soft-uri, echipamente și produse asistive pentru copiii/ elevii/tinerii cu dizabilități/CES;
- e) accesibilizarea clădirilor/spațiilor în care se asigură educația copiilor/elevilor/tinerilor cu dizabilități/ CES (rampe de acces, indicatoare, grupuri sanitare, mobilier etc);
- f) campanii de informare și conștientizare pentru formarea unor atitudini favorabile incluziunii.

Educație timpurie

V.1.3. ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI LA ÎNGRIJIREA ȘI EDUCAȚIA TIMPURIE A COPILULUI (ÎETC) prin **diversificarea și flexibilizarea SERVICIILOR DE SUPT SOCIO-EDUCAȚIONAL** (educație antepreșcolară și învățământ preșcolar), cu prioritate pentru copiii care provin din familii defavorizate:

- Elaborarea de **strategii locale** pentru educație timpurie, în parteneriat cu actorii de la nivel local implicați în educația și îngrijirea timpurie a copiilor, precum și pilotarea și/sau extinderea unor **servicii complementare** (centre de joacă, ludoteci etc.) pentru copiii de la naștere la 6 ani, în coordonarea metodologică a serviciilor standard (creșă și grădiniță);
- **Asigurarea materialelor educaționale** (ex.: produse de papetărie, jocuri educative, cărți de colorat, caiete de lucru, plastilină, acuarele etc.) pentru încurajarea participării la educație timpurie a copiilor de 5 ani care, conform noilor prevederi legale în vigoare, fac parte din învățământul obligatoriu;
- **Granturi pentru ISJ/ISMB și CCD pentru** pilotarea și implementarea unor metode și tehnici de predare, inovatoare și eficiente, în clustere;
- **Elaborarea și editarea de ghiduri cu bune practici** pentru cele două niveluri: antepreșcolar și preșcolar pentru sprijinirea implementării noului curriculum pentru educație timpurie, **precum și pentru implementarea** unor metode și tehnici inovatoare;
- Oferirea de **sprijin suplimentar** de tipul: vouchere, îmbrăcăminte, încălțăminte, rechizite, acoperirea/ decontarea cheltuielilor de masă etc. pentru susținerea copiilor antepreșcolari și preșcolari care aparțin grupurilor vulnerabile

- Realizarea unei analize cost-beneficiu și a unei baze de date online cu informații standard pentru APL-uri și ISJ-uri, în vederea sprijinirii deciziei acestora cu privire la înființarea/extinderea serviciilor complementare pentru copiii de la naștere la 6 ani **MASURA SISTEMICA - MEC**

V.1.7. Dezvoltarea de **programe de informare, consiliere și educație parentală pentru familiile copiilor antepreșcolari și preșcolari**, cu focalizare pe familiile copiilor proveniți din grupuri vulnerabile (în special pentru persoane care au în grijă copii cu dizabilități sau ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate).

V.2.1. ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI LA ÎNGRIJIREA ȘI EDUCAȚIA TIMPURIE A COPILULUI (ÎETC), CU ACCENT PE GRUPURILE VULNERABILE prin **dezvoltarea sistemului de formare continuă a cadrelor didactice din ÎETC**, inclusiv dezvoltarea mentoratului didactic, cu focalizare pe teme de interes, cum ar fi: *lucrul cu copiii cu CES/dizabilitati, tratarea diferențiată, prevenirea și combaterea segregării, echitatea în educație, drepturile copilului, comunități care educă/învață* etc. pentru susținerea procesului de promovare a principiilor educației incluzive.

- Granturi pentru instituțiile IETC pentru DEZVOLTAREA DE RUTE/ TRASEE FLEXIBILE DE FORMARE, de dezvoltare profesională la nivel de unitate (inclusiv activități de Peer Learning, activități de formare profesională continuă la nivel de unitate, microceretare educațională etc.) pentru îmbunătățirea competențelor personalului care oferă servicii de educație și îngrijire timpurie
- Granturi județene pentru programe de mentorat didactic în comunitățile vulnerabile;
- Elaborarea și editarea unor materiale suport, inclusiv realizarea de resurse deschise pentru predare-învățare-evaluare, pentru promovarea principiilor educației incluzive (v.2.2.);
- Realizarea și implementarea unui sistem de MONITORIZARE A FORMĂRII CONTINUE și a efectelor acesteia, prin raportare la rezultatele copiilor antepreșcolari și preșcolari, îndeosebi la rezultatele copiilor din grupurile vulnerabile (cu dizabilități, de etnie romă, din mediul rural etc.) (v.2.4.) **MASURĂ SISTEMICĂ – MEC**

Învățământ primar și gimnazial

V.1.2. **Dezvoltarea și Extinderea Programului „ȘCOALĂ DUPĂ ȘCOALĂ”, complementar cu programul “Masă caldă”** care să includă **educație remedială** pentru asigurarea dezvoltării competențelor cheie și a succesului școlar, suport educațional (inclusiv dezvoltare personală, dezvoltarea competențelor socio-emoționale, coaching etc.), **consiliere și activități recreative** și de socializare, în special pentru elevii proveniți din grupuri sau zone dezavantajate, inclusiv prin organizarea și finanțarea de scheme de granturi, care să sprijine școli cu nevoi de ameliorare a rezultatelor școlare și de creștere a ratei de absolvire și a ratei de tranziție către nivelul următor de învățământ

V.1.4. **MĂSURI DE SPRIJIN pentru revenirea în sistemul de învățământ, pentru finalizarea învățământului obligatoriu, precum și pentru continuarea studiilor profesionale și liceale**, cu accent pentru elevii aparținând grupurilor vulnerabile, precum:

- servicii de consiliere și orientare școlară și profesională etc.
- asigurarea costurilor cu internatul, transport, burse, rechizite școlare etc.
- dezvoltarea, implementarea și monitorizarea unui program național de accesibilizare a unităților de învățământ
- asigurarea mentenanței mijloacelor de transport precum și a resursei umane care asigură transportul elevilor din mediul rural către școli.

V.1.7. Dezvoltarea de **programe de informare, consiliere și educație parentală pentru părinții elevilor din învățământul preuniversitar**, cu focalizare pe părinții copiilor provenind din grupuri vulnerabile (inclusiv pentru persoane care au în grijă copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate).

V.3.2 Facilitarea finalizării nivelului de învățământ primar, respectiv secundar obligatoriu de către persoanele care au părăsit timpuriu școala, prin dezvoltarea și extinderea **PROGRAMULUI A DOUA ȘANSĂ**, cu acțiuni precum:

- informarea, consilierea și orientarea potențialilor beneficiari ai acestor măsuri, astfel încât să conștientizeze beneficiile și să opteze informat pentru participarea la Program;
- înscrierea și participarea la programe A doua șansă flexibile, inclusiv la modulele de pregătire profesională;
- furnizarea serviciilor suport în funcție de nevoile specifice ale fiecărui cursant, astfel încât să fie diminuat riscul de părăsire a programului înainte de finalizarea acestuia (de exemplu: servicii de transport/ decontarea transportului, asigurarea hranei, servicii de îngrijire pentru persoanele dependente aflate în grija cursanților, dispozitive tehnico-medice etc.);
- informarea, consilierea și orientarea școlară și profesională a cursanților, astfel încât să fie identificate în mod realist alternativele de acțiune la finalizarea programului ADS, iar beneficiarul să valorifice rezultatele obținute (prin continuarea studiilor în învățământul secundar superior, prin continuarea pregătirii în sistemul de formare profesională a adulților, prin ocuparea unui loc de muncă etc.)

Învățământ secundar superior

V.1.4. Măsuri de **sprijin pentru finalizarea învățământului obligatoriu, precum și pentru continuarea studiilor profesionale și liceale**, cu accent pe elevii aparținând grupurilor vulnerabile, precum:

- dezvoltarea competențelor cheie și asigurarea succesului școlar, în special pentru elevii proveniți din grupuri sau zone dezavantajate, prin organizarea și finanțarea orelor/programelor remediale și a măsurilor de suport (inclusiv dezvoltare personală, dezvoltarea competențelor socio-emoționale, coaching etc.), inclusiv prin organizarea și finanțarea de scheme de granturi, care să sprijine, prin măsuri integrate, școli cu nevoi de ameliorare a rezultatelor școlare și de creștere a ratei de absolvire și a ratei de tranziție către nivelul următor de învățământ;
- asigurarea accesului elevilor la o varietate de activități și servicii de consiliere și orientare profesională, pentru dezvoltarea personală a elevilor și înzestrarea cu competențe necesare pentru un management eficient al propriei persoane/propriului parcurs educațional/propriei cariere;
- organizarea și finanțarea de programe de sprijin individualizat, ca măsuri de asigurare a oportunităților egale pentru copiii expuși riscului de abandon școlar, inclusiv prin aplicarea datelor provenite din cercetare și generalizarea bunelor practici rezultate din diferite proiecte;
- finanțarea măsurilor de sprijin financiar pentru asigurarea participării la educație a elevilor proveniți din grupuri dezavantajate sau zone izolate (costuri cu internatul, transport, burse etc.);
- asigurarea resursei umane și a finanțării mentenanței mijloacelor de transport care asigură transportul elevilor din mediul rural izolat către școli/licee;

V.1.7. Dezvoltarea de **programe de informare și conștientizare pentru întreaga comunitate, de sprijin, consiliere și educație parentală pentru părinții elevilor din învățământul preuniversitar**, cu focalizare pe părinții copiilor provenind din grupuri vulnerabile (în particular pentru persoane care au în grijă copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate).

- prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii, prin acțiuni de conștientizare a tuturor actorilor educaționali cu privire la necesitatea deschiderii sistemului către grupurile vulnerabile, și extinderii/ generalizării intervențiilor complementare de sprijin a elevilor din grupuri vulnerabile;
- prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii, prin acțiuni de conștientizare a întregii societăți cu privire la importanța educației, a rolului acesteia în dezvoltarea personală și profesională a individului și în dezvoltarea socială și economică.

V.2.1. Crearea condițiilor pentru asigurarea unui sistem incluziv de educație, prin organizarea unor oportunități variate de dezvoltare profesională: formare (inițială și continuă), peerlearning, rețele profesionale și mentorat pentru cadrele didactice, inclusiv prin furnizarea unor materiale suport pentru predare-învățare-evaluare

- dezvoltarea unor programe de formare profesională pentru cunoașterea și implementarea metodelor și instrumentelor adecvate pentru individualizarea învățării, adaptarea tehnicilor de predare-învățare-evaluare la nevoile specifice și interesele elevilor, revizuirea/ adaptarea sistemului de evaluare etc.;
- formarea cadrelor didactice de diferite specialități în vederea proiectării și implementării de activități specifice din domeniul consilierii și orientării etc.;
- formarea cadrelor didactice de diferite specialități în vederea proiectării și implementării de activități specifice din domeniul consilierii și orientării etc.;
- formarea personalului implicat în managementul instituțiilor de învățământ, în domeniul educației incluzive de calitate;
- dezvoltarea de materiale suport pentru predare-învățare-evaluare care să sprijine centrarea pe elev și abordarea incluzivă a demersului didactic.

Învățământ terțiar

V.1.6. Creșterea participării în învățământul superior a studenților din grupurile dezavantajate/ subreprezentate, prin

PREVENIREA ȘI COMBATEREA ABANDONULUI UNIVERSITAR

și implementarea de activități specifice:

– **GRANTURI PENTRU INSTITUȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR**, în vederea operaționalizării unor mecanisme instituționale de monitorizare a nevoilor studenților prin centrele consiliere și orientare profesională;

– **GRANTURI PENTRU DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII INSTITUȚIONALE A UNIVERSITĂȚILOR** pentru a oferi servicii de consiliere relevante, mentorat, pentru dezvoltarea și aplicarea unor chestionare specifice, survey-uri online etc

- **SPRIJIN PENTRU STUDENȚII CU RISC DE ABANDON ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR** (burse, alte tipuri de măsuri de sprijin)

Axa prioritară 3. Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională

Obiectiv Specific FSE+ iv. Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale

Operațiuni (orientativ)
Învățământ primar și gimnazial
IV.1.4.2 Dezvoltare de resurse educaționale deschise și alte resurse moderne de învățare pentru elevi, profesori și echipele manageriale cu ajutorul noilor tehnologii în special pentru elevii din grupuri vulnerabile (elevi cu dizabilități/ CES, elevi care provin din medii dezavantajate socio-economic, elevi romi)
IV.1.1.2. Întărirea capacității de monitorizare și evaluare a calității sistemului de educație , prin adaptarea și interconectarea bazelor de date și dezvoltarea competențelor resursei umane cu responsabilități în domeniu
IV.3.1. Dezvoltarea unei oferte educaționale de calitate prin sprijinirea formării profesionale inițiale și continue a personalului didactic (inclusiv prin organizarea și finanțarea de programe de conversie profesională) în domenii unde există un deficit curent și estimat de cadre didactice , cu accent pe RU din școlile din medii dezavantajate socio-economic
Învățământ secundar superior
IV.1. MASURA SISTEMICA: Asigurarea unui acces echitabil la o educație de calitate pentru toți elevii , prin: – elaborarea/revizuirea standardelor de calitate în educație și formare, pentru creșterea calității și o mai bună adaptare la evoluțiile înregistrate pe piața muncii; – creșterea relevanței, dezvoltarea și adaptarea permanentă a curriculumului național la nevoia de competențe a pieței muncii și la provocările progresului tehnologic; MASURI COMPETITIVE: – dezvoltarea de materiale suport și asigurarea accesului tuturor elevilor la resurse educaționale de învățare relevante, care sprijină dezvoltarea competențelor; – organizarea și finanțarea de programe de sprijin, inclusiv individualizat, ca măsuri de asigurare a oportunităților egale pentru toți copiii, inclusiv prin aplicarea datelor provenite din cercetare și generalizarea bunelor practici rezultate din diferite proiecte; – dezvoltarea și implementarea de programe integrate de pregătire suplimentară, care să includă suport educațional, consiliere și activități recreative și de socializare etc.; – sprijinirea formării/ dezvoltării competențelor, inclusiv a celor transversale, și asigurarea succesului școlar, prin organizarea și finanțarea măsurilor de suport (inclusiv dezvoltare personală, dezvoltarea competențelor socio-emoționale, coaching etc.); – asigurarea accesului la o varietate de activități și servicii de consiliere și orientare profesională, pentru cunoașterea resurselor personale ale elevilor, dezvoltarea personală a acestora și înzestrarea cu competențe necesare pentru un management eficient al propriei persoane/propriului parcurs educațional/propriei cariere; – revizuirea și aplicarea sistematică a mecanismului de monitorizare și evaluare a calității educației la nivelul sistemului și al fiecărei unități de învățământ, inclusiv prin creșterea

Operațiuni (orientativ)

relevanței autoevaluării, a evaluării externe, prin implicarea în procesul de monitorizare și evaluare a factorilor interesați și colectarea feedback-ului acestora (elevi, părinți, cadre didactice, reprezentanți ai comunității etc.);

- organizarea și finanțarea de rețele, parteneriate, proiecte și programe care să sprijine elevii în cunoașterea oportunităților de continuare a educației la niveluri superioare sau de acces pe piața muncii.

IV.1.1.2. Adaptarea și interconectarea bazelor de date în vederea monitorizării și evaluării sistemului de învățământ precum și în vederea îmbunătățirii serviciilor publice din domeniu**IV.1.4.2 Echipare, resurse educaționale deschise, și softuri educaționale**, pentru elevi, studenți și cadre didactice, inclusiv pentru persoane cu dizabilități**IV.3.1. Asigurarea accesului elevilor la un proces educativ realizat în condiții de înaltă calitate de cadre didactice calificate**, prin sprijinirea dezvoltării profesionale a personalului didactic, prin:

- dezvoltarea unor **programe de formare profesională pentru cunoașterea și implementarea metodelor și instrumentelor adecvate pentru individualizarea învățării**, adaptarea tehnicilor de predare-învățare-evaluare la nevoile specifice și interesele elevilor, revizuirea/adaptarea sistemului de evaluare etc.;
- organizarea de **trasee flexibile de formare a cadrelor didactice** pentru aprofundarea sau extinderea competențelor profesionale (inclusiv prin organizarea și finanțarea de programe de conversie profesională)
- dezvoltarea unor **programe de formare profesională dedicate adaptării tehnicilor de predare-învățare-evaluare la nevoile specifice și interesele elevilor cu CES/dizabilități**;
- **formarea cadrelor didactice de diferite specialități** în vederea proiectării și implementării de activități specifice din domeniul consilierii și orientării etc.;
- **dezvoltarea de materiale suport pentru predare-învățare-evaluare** care să sprijine centrarea pe elev, evaluarea formativă și abordarea incluzivă a demersului didactic;

IV.3.2. Sprijinirea mobilității internaționale Erasmus+ pentru învățământul preuniversitar (educație generală) prin asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+ pentru instituțiile cu acreditare, cu scopul satisfacerii cererii de mobilitate internațională.

Notă explicativă: În viitorului program Erasmus+, accesul la mobilitățile internaționale pentru elevi și personalul didactic va fi condiționat de obținerea prealabilă de către instituțiile de origine a unei acreditări (Carte Erasmus+) pentru sectorul educație școlară.

La o analiză a rezultatelor celui mai recent proces de selecție Erasmus+ încheiat pentru anul 2019 și în condițiile previzionării unui buget similar alocat în prima parte a următoarei perioade programatice, Erasmus+ nu va putea acoperi întreaga cerere de finanțare a instituțiilor care vor avea acreditare. De aceea, propunem suplimentarea din buget FSE+ a mobilităților internaționale de învățare și preluare de bune practici care, din constrângeri bugetare, nu pot fi acoperite din buget Erasmus+.

Mecanismul este unul necompetitiv, evaluarea în scopul obținerii acreditării făcându-se de către ANPCDEFP după regulile Erasmus+, apoi, fiecare instituție acreditată va putea solicita finanțare FSE+ având ca document justificativ decizia prin care i s-a acordat finanțarea Erasmus+.

Obiectiv Specific FSE+ (V) *Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți*

Operațiuni (orientativ)
Învățământ primar și gimnazial
V.1.2. Creșterea calității componentei educaționale a programului „Școală după școală”: – peerlearning și peermentoring; – dezvoltarea consorțiilor școlare; – măsuri de dezvoltare a competențelor cadrelor didactice în contexte nonformale și informale; – elaborarea de materiale de învățare; – promovarea unor instrumente de monitorizare și evaluare, precum și elaborarea unor studii și analize care să identifice noi măsuri ameliorative pentru programele SDS; diseminare exemple de bune practici SDS
Învățământ terțiar
V.1.8. Măsuri de sprijin în vederea creșterii accesului la studiile universitare: – DEZVOLTAREA PARTENERIATELOR între unități de învățământ de nivel secundar superior și instituții de învățământ superior pentru oferirea unor servicii educaționale adaptate categoriilor de elevi în risc (inclusiv în aria consilierii și orientării școlare și profesionale a elevilor); Implementarea unui sistem de stimulare a instituțiilor de învățământ superior care implementează acțiuni specifice pentru atragerea elevilor din grupuri defavorizate (caravane, cursuri demonstrative în școlile din mediul rural, materiale de informare cu privire la facilitățile sociale pentru studenți etc.)

Axa prioritară 4. Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic

Obiectiv Specific FSE+ (IV) *Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale*

Operațiuni (orientativ)
Învățământ primar și gimnazial
IV.1.n. Flexibilizarea și diversificarea oportunităților de formare și dezvoltare a competențelor cheie ale elevilor, prin: – dezvoltarea/ revizuirea/ diversificarea curriculum la decizia școlii (inclusiv a materialelor suport pentru implementarea acestuia și pentru evaluarea rezultatelor învățării); – formarea cadrelor didactice din învățământul primar și gimnazial în vederea facilitării dobândirii competențelor cheie, cu accent asupra competențelor digitale și a celor antreprenoriale; – dezvoltarea parteneriatelor între unități de învățământ și agenți economici/ organizații publice și private relevante

Operațiuni (orientativ)

IV.1.4.1 Crearea și/sau furnizarea suportului necesar (materiale educaționale, cursuri, softuri educaționale, echipamente etc.) **pentru dezvoltarea și evaluarea competențelor cheie ale elevilor**, în mod particular a competențelor digitale și antreprenoriale, astfel încât să fie asigurate premisele formării profesionale în acord cu cerințele și tendințele manifestate în societatea contemporană.

IV.2.1. Facilitarea accesului informat și a participării active la programe de educație și formare, în acord cu interesele elevilor, cât și cu nevoile pieței muncii, prin intervenții precum:

- dezvoltarea și extinderea serviciilor de consiliere și orientare profesională oferite de CJRAE/ CMBRAE (inclusiv prin formarea personalului propriu, suplimentarea și diversificarea resurselor umane etc.);
- cooptarea angajatorilor, a partenerilor sociali, a organizațiilor nonguvernamentale în furnizarea serviciilor de consiliere și orientare profesională;
- asigurarea dotărilor/ echipamentelor, bateriilor de teste, softurilor platformelor digitale (platformă națională de orientare și consiliere profesională) și a altor materiale necesare pentru un proces eficient de consiliere;
- dezvoltarea și furnizarea serviciilor de informare, consiliere și îndrumare pentru elevii din ÎPG și familiile acestora (părinți, tutori), astfel încât să fie în mod realist identificate interesele și ariile de performanță ale elevilor, cât și opțiunile de continuare a studiilor în vederea asigurării relevanței pregătirii pentru viitorul lor socio-profesional

Învățământ secundar superior

IV.1.1.3. Dezvoltarea/ modernizarea/ implementarea unui sistem unitar de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților sistemului de învățământ preuniversitar

IV.1.2. Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și cadrelor didactice, pentru fiecare nivel educațional (liceal, profesional-inclusiv dual, postliceal etc.), în corelație cu dinamica pieței muncii (schimbări tehnologice și structurale, digitalizare etc.), inclusiv pentru persoanele cu dizabilități sau pentru cele provenind din grupuri vulnerabile, inclusiv prin:

- dezvoltarea/ revizuirea/ adaptarea programelor școlare;
- programe de formare a personalului didactic, cu accent pe didactica specialității, a personalului didactic auxiliar și a tutorilor din companii;
- formarea personalului implicat în managementului instituțiilor de învățământ;
- pilotarea și implementarea unor metode și tehnici de predare-evaluare inovatoare și eficiente;
- dezvoltarea de parteneriate între unități de învățământ și agenți economici, organizații publice și private;

IV.1.3. Adaptarea programelor de studiu și a abordărilor didactice din învățământul secundar, la nevoile societale actuale, astfel încât competențele absolvenților să fie în concordanță cu cele cerute pe piața muncii. Implementarea unui mecanism de monitorizare a evoluțiilor probabile de studenți, a absolvenților de învățământ terțiar și a nevoilor pieței forței de muncă, în vederea furnizării informațiilor necesare adaptării ofertei educaționale, la nivelul întregului sistem de învățământ universitar

IV.1.4.1 Asigurarea suportului necesar (materiale educaționale, cursuri, softuri educaționale, echipamente etc.) **pentru dezvoltarea și evaluarea competențelor digitale, ale elevilor, studenților și cadrelor didactice** pentru formarea profesională în acord cu tendințele manifestate în societatea contemporană.

IV.1.5. Modernizarea sistemului de predare-evaluare, în vederea formării competențelor cheie, precum și a celor profesionale și transferabile, pentru adaptarea sistemelor de educație și

Operațiuni (orientativ)

formare la nevoile pieței muncii, inclusiv prin recunoașterea competențelor dobândite în contexte non-formale și informale, pentru o mai bună integrare pe piața muncii. Pilotarea unui mecanism eficient de recunoaștere a învățării în contexte non-formale și informale

IV.1.10 Sprijinirea dezvoltării și furnizării de resurse educaționale deschise (open educational resources) **precum și susținerea dezvoltării de cursuri deschise online** (MOOC-Massive Open Online Courses) în limba română pentru competențe cerute de către piața forței de muncă.

IV.2.1. Dezvoltarea și extinderea serviciilor de consiliere (CJRAE/CMBRAE inclusiv formarea personalului din centrele de consiliere), în vederea îmbunătățirii accesului informat la programe de educație și formare, în acord atât cu interesele elevilor și studenților, cât și cu nevoile pieței muncii – implicarea angajatorilor si/sau a organizațiilor neguvernamentale în furnizarea serviciilor de consiliere și orientare profesională, a serviciilor de dezvoltare personală etc.

IV.2.2. Asigurarea dotărilor/ echipamentelor, bateriilor de teste, softurilor platformelor digitale (platformă națională de orientare și consiliere profesională) și a altor material necesare activitatilor CJRAE/CMBRAE;

IV.3.2 Formarea și dezvoltarea competențelor elevilor conform nevoilor identificate de piața muncii, prin formarea cadrelor didactice în vederea dezvoltării abilităților digitale și antreprenoriale

IV.3.3 Sprijinirea accesului tuturor elevilor la o educație incluzivă și de calitate, la formarea și dezvoltarea competențelor cheie, prin formarea cadrelor didactice în vederea implementării unui curriculum bazat pe competențe, a adaptării acestuia la nevoile și abilitățile elevilor, luând în considerare nevoile specifice ale copiilor din grupuri și medii dezavantajate

IV.1.1.a Asigurarea dotărilor/ echipamentelor necesare – laboratoare tehnice, transport, cloudeducational (specializare inteligentă);

Învățământ terțiar

IV.1.3. ADAPTAREA PROGRAMELOR DE STUDIU și a abordărilor didactice din învățământul terțiar, la nevoile societății actuale, pentru adaptarea competențelor studenților și a absolvenților la dinamica pieței muncii.

- **Implementarea mecanismelor de monitorizare a: evoluțiilor numărului studenților, a absolvenților de învățământ terțiar, a nevoilor pieței forței de muncă și a inserției absolvenților pe piața muncii, în vederea furnizării informațiilor necesare adaptării ofertei educaționale, la nivelul întregului sistem de învățământ universitar și la nivelul instituțiilor de învățământ superior. Mecanismul va include analiza și evaluarea măsurilor și acțiunilor întreprinse în perioada anterioară de finanțare și continuarea procesului de adaptare și inter-operaționalizarea bazelor de date din sistemul de învățământ superior necesare monitorizării inserției absolvenților de învățământ universitar pe piața muncii (dezvoltarea mecanismului de monitorizare a inserției absolvenților dezvoltat în proiectul comun MEC-MMPS). (MĂSURĂ SISTEMICĂ-CONDITIE FAVORIZANTĂ).**

Susținerea universităților în vederea:

- realizării de rapoarte instituționale cu privire la angajabilitatea absolvenților, ținând cont de particularitățile fiecărui program de studiu.
- adaptării programelor de studii la nevoia de competențe cerută de piața muncii (studii, analize, modificări de conținut ale procesului didactic etc.);

Operațiuni (orientativ)

- dezvoltării unor mecanisme suplimentare pentru previzionarea nevoii de forță calificată de muncă la nivel local și regional;
- facilitării interacțiunii între angajatori și/sau a organizațiilor neguvernamentale și studenți, prin intermediul unor parteneriate între instituții de învățământ superior și aceste entități (mese rotunde, workshop-uri, târguri de joburi etc.)
- Dezvoltarea unui mecanism care să încurajeze dialogul dinamic și continuu între instituțiile de învățământ superior și mediul economic/parteneri sociali (**MĂSURĂ SISTEMICĂ**)
- **ASIGURAREA INSTRUMENTELOR PENTRU MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR**
- inventarierea tuturor măsurilor și acțiunilor întreprinse, precum și adaptarea și interoperaționalizarea bazelor de date existente în perioada anterioară de finanțare;
- implementarea/dezvoltarea la nivelul instituțiilor de învățământ superior a unor baze de date, servicii publice oferite comunității, comunicarea/schimb de date cu MEC, formarea personalului didactic auxiliar implicat în managementul școlarității

IV.1.8. DEZVOLTAREA ȘI IMPLEMENTAREA UNOR PROGRAME UNIVERSITARE ÎN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR DIN ROMÂNIA, LA SOLICITAREA AGENȚILOR ECONOMICI, pentru adaptarea ofertei universităților la solicitările pieței muncii.

Sprijinirea instituțiilor de învățământ superior:

- în procesul de dezvoltare a programelor de masterat aplicate/masterat didactic, doctorate profesionale, inclusiv în domeniile de specializare inteligentă.
- pentru desfășurarea de programe de formare în parteneriat cu agenți economici locali sau regionali, în baza unor nevoi identificate în piața muncii;
- pentru atragerea de studenți/doctoranzi în domeniile relevante pentru piața forței de muncă prin diverse mecanisme: Burse, susținere mobilități etc.
- pentru susținerea excelenței, prin oferirea de burse doctorale în domeniile de specializare inteligentă;

dezvoltarea de cursuri deschise online în limba română pentru competențe cerute de către piața forței de muncă

IV.1.7. Sprijinirea mobilității internaționale ERASMUS+ pentru învățământul terțiar prin asigurarea unui sprijin financiar suplimentar tuturor studenților pentru granturile de mobilitate, din fonduri suplimentare FSE+, pentru dobândirea unor experiențe noi de învățare.

În scopul asigurării viitoarei sinergii Erasmus+/FSE+, mecanismul propus este unul necompetitiv; fiecare universitate care posedă Carta Erasmus+ în urma procesului de selecție derulat în Erasmus+, va putea solicita finanțare suplimentară din FSE+ având ca document justificativ decizia de finanțare Erasmus+

IV.1.9 Implementarea unui program pentru Internaționalizarea Învățământului Superior în vederea creșterii calității, eficienței și relevanței acestuia prin:

- sprijinirea atragerii de studenți din străinătate, în special în domeniile în care România are lipsă de specialiști
- Granturi pentru instituțiile de învățământ superior membre ale rețelelor de universități europene/universități care doresc să accedă la astfel de rețele (mobilități studenți, proiecte colaborative privind dezvoltarea relațiilor cu mediul economic, proiecte „twining”, etc)
- Dezvoltarea de programe de formare profesională pentru competențe lingvistice/digitale pentru cadrele didactice

Operațiuni (orientativ)

IV.2.1. DEZVOLTAREA ȘI EXTINDEREA SERVICIILOR DE CONSILIERE ȘI ORIENTARE PROFESIONALĂ (INCLUSIV FORMAREA PERSONALULUI DIN CENTRELE DE CONSILIERE), în vederea îmbunătățirii accesului informat la programe de educație și formare, în acord atât cu interesele studenților, cât și cu nevoile pieței muncii:

- realizare de studii, analize;
- creșterea accesibilizării serviciilor de consiliere profesională a studenților din anii terminali (servicii online, teste și evaluări online etc.);
- creșterea calității serviciilor oferite de centrele de consiliere, materializat concret prin: dotarea cu resurse materiale, resurse software, formarea personalului din centrele de consiliere;
- implicarea angajatorilor și/sau a organizațiilor non-guvernamentale în furnizarea serviciilor de consiliere și orientare profesională, a serviciilor de dezvoltare personală etc.
- atragerea angajatorilor și/sau a organizațiilor non-guvernamentale în furnizarea serviciilor de consiliere și orientare profesională.

IV.3.2. Promovarea dezvoltării programelor de studii de înaltă calitate, flexibile și corelate cu cerințele pieței muncii, prin formarea și dezvoltarea competențelor studenților conform nevoilor identificate de piața muncii:

- **Formarea cadrelor didactice** în vederea:
 - îmbunătățirii competențelor specifice și transversale, inclusiv a dezvoltării competențelor profesionale specifice domeniului IT, prin participare la: programe de schimb de bune practici, peerlearning, cursuri, etc.
 - dezvoltării abilităților digitale și antreprenoriale;
- **Programe de dezvoltare a competențelor antreprenoriale** (întreprinderi simulate, târguri IS, programe antreprenoriale în acord cu cerințele pieței și cu cele ale studenților, etc); Granturi pentru finanțarea unor scheme de antreprenariat (de tipul startupstudents);
- **Încheierea unor parteneriate sustenabile cu sectorul privat pentru facilitarea tranziției de la educație la un loc de muncă prin instituirea unui sistem funcțional de stagii de practică la potențiali angajatori, programe de internship/programe de învățare la locul de muncă etc.**, adresate studenților și cursanților colegiilor organizate la nivelul instituțiilor de învățământ superior (ISCED 4-7), inclusiv prin încurajarea implicării angajatorilor în programe de învățare la locul de muncă
- **Asigurarea unor resurse educaționale deschise, și softuri educaționale, pentru elevi, studenți și cadre didactice**, inclusiv pentru persoane cu dizabilități (max 10%): echipamente, softuri, dezvoltări și integrării în procesul didactic

Axa prioritară 5. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic

Obiectiv Specific FSE+ (V) *Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți*

Operațiuni (orientativ)

V.1.1 Creșterea participării și facilitarea accesului la programele de formare profesională prin acordarea de sprijin financiar pentru nevoile de cazare, masă și transport ale elevilor înscriși în învățământul profesional inclusiv dual (ÎP), din mediul rural și din medii defavorizate, populația romă, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități sau deficiențe

V.1.5.a Identificarea nevoilor educaționale specifice elevilor din grupurile vulnerabile și centrarea pe elev a demersului educațional, pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii, prin formarea personalului didactic pentru individualizarea învățării și utilizarea de tehnici didactice inovative și adaptate la nevoile grupurilor dezavantajate/ cu dizabilități, precum și extinderea/ generalizarea intervențiilor complementare de sprijin a elevilor din grupuri vulnerabile, prin programe de sprijin individualizat

V.1.7. Dezvoltarea de programe de informare și conștientizare pentru întreaga comunitate, de sprijin, consiliere și educație parentală pentru părinții elevilor din învățământul preuniversitar, cu focalizare pe părinții copiilor provenind din grupuri vulnerabile (în particular pentru persoane care au în grijă copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate).

- prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii, prin acțiuni de conștientizare a tuturor actorilor educaționali cu privire la necesitatea deschiderii sistemului către grupurile vulnerabile, și extinderii/ generalizării intervențiilor complementare de sprijin a elevilor din grupuri vulnerabile;
- prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii, prin acțiuni de conștientizare a întregii societăți cu privire la importanța educației, a rolului acesteia în dezvoltarea personală și profesională a individului și în dezvoltarea socială și economică.

V.1.2. Sprijin acordat elevilor din clasa a IX-a, învățământ profesional și tehnic pentru creșterea nivelului de competență în citit, matematică și științe prin programe remediale inclusiv prin:

- dezvoltarea de RED pentru elevii cu competențe scăzute în citit, matematică și științe
- asigurarea condițiilor derulării programelor remediale: masă caldă, transport pentru elevi, materiale didactice, etc.

VI.1. Flexibilizarea traseelor de formare profesională a elevilor din IPT și facilitarea accesului pe piața muncii prin dezvoltarea și implementarea unui mecanism de recunoaștere a rezultatelor învățării din învățământul secundar în învățământul terțiar non universitar

IV.1.1.1. IPT Generalizarea implementării mecanismului de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind formarea profesională la nivel de sistem, inclusiv prin formarea actorilor relevanți de la nivel regional/ județean/ local care contribuie la implementarea mecanismului și prin colectarea periodică și consecventă a datelor

- asigurarea calității programelor de pregătire practică ale elevilor prin dezvoltarea și implementarea unui mecanism de asigurare și monitorizare a calității învățării la locul de muncă (WBL) în IPT, inclusiv prin formarea monitorilor de calitate și prin dezvoltarea și operaționalizarea instrumentelor specifice inclusiv prin:
 - formarea personalului didactic din IPT, al ISJ și al operatorilor economici pentru Asigurarea calității învățării la locul de muncă
 - vizite de monitorizare a calității învățării la locul de muncă la operatorii economici parteneri ai unităților de învățământ care furnizează componenta de învățare la locul de muncă
 - elaborarea unui Ghid pentru personalul implicat în asigurarea monitorizării calității învățării la locul de muncă în companiile partenere

Operațiuni (orientativ)

- dezvoltarea și implementarea unei **metodologii de acreditare a operatorilor economici implicați în pregătirea practică a elevilor din învățământul dual**

- fundamentarea deciziilor de actualizări / modificări legislative/metodologice și a unor măsuri de îmbunătățire a relațiilor parteneriale, prin dezvoltarea și gestionarea bazei de date electronice a contractelor de parteneriat în ÎPT/ contractelor individuale de pregătire practică a elevilor la operatorii economici

- creșterea relevanței certificării calificărilor profesionale a elevilor pentru piața muncii prin dezvoltarea și implementarea unui **mecanism de certificare a rezultatelor învățării din formarea profesională inițială, relevant pentru piața muncii, prin implicarea activă și sustenabilă a mediului de afaceri inclusiv prin:**

- formarea personalului didactic, al SJ, al operatorilor economici pentru Asigurarea calității evaluării rezultatelor învățării
- elaborarea unui Ghid pentru evaluarea rezultatelor învățării în vederea certificării calificării profesionale
- asigurarea resurselor materiale necesare certificării calificărilor profesionale

- creșterea atractivității IPT pentru elevi prin dezvoltarea și implementarea unui **mecanism de recunoaștere a excelenței în furnizarea de programe de formare profesională inițială**

- creșterea calității și a validității proceselor de predare-învățare-evaluare prin stagii de formare pentru dezvoltarea caracterului practic – aplicativ al disciplinelor/modulelor și **extinderea sistemului de colaborare a personalului didactic în cadrul rețelelor parteneriale între școlile din IPT**

IV.1.4.3. Sprijinirea mobilității internaționale Erasmus+ pentru învățământul profesional și tehnic prin asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+ pentru instituțiile cu acreditare, cu scopul satisfacerii cererii de mobilitate internațională.

Notă explicativă: În viitorul program Erasmus+, accesul la mobilitățile internaționale pentru elevi și personalul didactic va fi condiționat de obținerea prealabilă de către instituțiile de origine a unei acreditări (Carte Erasmus+) pentru sectorul învățământ profesional și tehnic (VET). La o analiză a rezultatelor celui mai recent proces de selecție Erasmus+ încheiat pentru anul 2019 și în condițiile previzionării unui buget similar alocat în prima parte a următoarei perioade programatice, Erasmus+ nu va putea acoperi întreaga cerere de finanțare a instituțiilor care vor avea acreditare. De aceea, propunem suplimentarea din buget FSE+ a mobilităților internaționale de învățare și preluare de bune practici care, din constrângeri bugetare, nu pot fi acoperite din buget Erasmus+.

Mecanismul este unul necompetitiv, evaluarea în scopul obținerii acreditării făcându-se de către ANPCDEFP după regulile Erasmus+, apoi, fiecare instituție acreditată va putea solicita finanțare FSE+ având ca document justificativ decizia prin care i s-a acordat finanțarea Erasmus+

IV.1.2. Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și personalului didactic pentru fiecare nivel educațional (liceal, profesional-inclusiv dual, postliceal etc.), în corelație cu dinamica pieței muncii (schimbări tehnologice și structurale, digitalizare etc.), inclusiv pentru persoanele cu dizabilități sau pentru cele provenind din grupuri vulnerabile, inclusiv prin:

- dezvoltarea/ revizuirea de calificări, cu accent pe calificări noi pentru specializări din domenii de înaltă tehnologie și competitivitate (de ex. IT&C, inteligență artificială, robotica, 3d printing, etc.) și care susțin dezvoltarea sustenabilă și economia verde, solicitate de piața muncii

- formarea cadrelor didactice pentru actualizarea competențelor profesionale în raport cu realitățile tehnologice de la operatorii economici și a tutorilor de la operatorii economici pentru dezvoltarea competențelor pedagogice, didactice și metodice în lucru cu elevi

Operațiuni (orientativ)

- formarea personalului didactic asociat (specialiști de la operatorii economici, formați pe teme de metodica și didactica specialității)
 - formarea managementului din unitățile de învățământ profesional și tehnic pe probleme specifice (relaționare cu piața muncii, marketingul ÎPT, management financiar și atragere de resurse)
 - sprijinirea dezvoltării competențelor profesionale ale elevilor prin finanțarea stagiilor de practică;
 - dezvoltarea competențelor transversale ale elevilor, cu accent pe cele de tip antreprenorial și digital, în vederea asigurării integrării socio-profesionale a acestora, inclusiv prin
 - formarea personalului didactic din ÎPT în domeniul dezvoltării integrate a competențelor transversale, cu accent pe cele antreprenoriale, digitale
 - dezvoltarea/implementarea programelor de dezvoltare a competențelor antreprenoriale la elevii din ÎPT
 - asigurarea egalității de șanse la formare profesională de calitate prin elaborarea standardelor de dotare a unităților de învățământ în raport cu standardele aferente calificării
 - facilitarea dobândirii de către elevi a competențelor solicitate de piața muncii prin îmbunătățirea infrastructurii formării profesionale inițiale și prin dotarea, prin program național, a atelierelor școală cu mijloace didactice și echipamente în concordanță cu standarde de dotare pentru calificările din formarea profesională inițială
- iv.1.4.1. facilitarea dobândirii de către elevi a competențelor solicitate de piața muncii prin dezvoltarea de manuale și auxiliare curriculare în format digital, softuri educaționale, resurse educaționale deschise împreună cu mediul economic și partenerii sociali
- iv.2.1. Dezvoltarea și extinderea serviciilor de consiliere (CJRAE/CMBRAE inclusiv formarea personalului din centrele de consiliere, diriginți), în vederea îmbunătățirii accesului informat la programe de educație și formare profesională, în acord atât cu interesele elevilor cât și cu nevoile pieței muncii, cu implicarea angajatorilor și/sau a organizațiilor neguvernamentale în furnizarea serviciilor de consiliere și orientare profesională, a serviciilor de dezvoltare personală etc.

Axa prioritară 6. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți

Obiectiv Specific FSE+ (I) Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;

Operațiuni (orientativ)

- 1.1 Servicii de Identificare, îndrumare, sprijin și management de caz pentru persoanele din grupurile dezavantajate în vederea facilitării accesului pe piața muncii** (inclusiv prin echipe mobile locale de experți formate din 1 consilier/agent de ocupare +1 asistent social + 1 mediator școlar +1 mediator sanitar), în complementaritate cu serviciile de management de caz acordate pentru comunitățile marginalizate finanțate în cadrul OS iv prin Programul Operational Combaterea Sărăciei
- 1.2. Pachete de măsuri personalizate și adecvate nevoilor individuale**, în vederea integrării socio-profesionale a persoanelor din grupuri dezavantajate pe piața muncii, urmare a rezultatului profilării, prin
- servicii personalizate de informare, consiliere și orientare (management de caz),
 - servicii de sprijin în găsirea unui loc de muncă/ mediere/plasare pe piața muncii, activare;

Operațiuni (orientativ)

- programe de formare profesională/ucenicie la locul de muncă/stagii/alte programe de pregătire (a doua șansă, alfabetizare etc.) în vederea îmbunătățirii nivelului de competențe
- servicii de evaluare și certificare, după caz, a competențelor obținute în context informale sau nonformale;
- servicii de acompaniere socio- profesională, alături de cele de ocupare, pentru categorii de persoane dezavantajate în piața muncii;
- pachete de măsuri pentru stimularea mobilității forței de muncă, inclusiv stimulente financiare pentru relocare

3.1 Finanțarea de intervenții integrate, în zone cu deficit de forță de muncă calificată și migrație sezonieră, care să cuprindă cel puțin următoarele acțiuni:

- identificarea dimensiunii fenomenului de deficit de forță de muncă și migrație sezonieră prin inițierea de studii;
- identificarea persoanelor care se supun migrației sezoniere, motivarea acestora prin acțiuni specifice;
- proiectarea serviciilor suport pentru reducerea deficitelor în parteneriat cu comunitatea locală, cu partenerii sociali și cu alte părți interesate (angajatori, etc);
- furnizarea de pachete de măsuri adaptate conform intervențiilor 1.2, inclusiv stimulente financiare pentru relocare

7.2 Sprijin acordat angajatorilor pentru amenajarea unor spații destinate supravegherii și îngrijirii copiilor cu vârstă anteprescolară, în vederea asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea de familie a femeilor angajate, (complementar cu intervențiile 1.5.3 de la Educație legate de serviciile educationale din nivelul anteprescolar și prescolar)**7.3 Stimularea angajatorilor în acceptarea unor scheme de program flexibil pentru a asigura accesul la ocupare și echilibrul dintre viața profesională și cea privată a angajaților****Axa prioritară 7 : Antreprenoriat și economie socială**

Obiectiv Specific FSE+ (I) Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;

Operațiuni (orientativ)

4.1. "Săptămâna antreprenoriatului" - organizare de conferințe, forumuri sau reuniuni cu privire la oportunitățile de afaceri locale sau în sectoare de activitate.

4.2. Programe de sprijin antreprenorial (formare în competențe antreprenoriale, tutorat/mentorat, asistență/ consiliere, role models etc), inclusiv prin activarea potențialului antreprenorial al unor persoane aparținând grupurilor dezavantajate

4.3. Acordarea de granturi pentru inițierea de noi afaceri (scheme de tip strat-up Student, Diaspora, Rural, Restart, etc).

4.4. Asistență și consultanță în afaceri post înființare, inclusiv prin programe de pregătire a managerilor sau a unor măsuri de îmbunătățire a accesului IMM-urilor la diversele modalități de digitalizare a activității lor (ex.: SME Digital Start Pack)

Operațiuni (orientativ)

4.5. Promovarea conceptelor de economie socială și antreprenoriat social, inclusiv a evenimentului “luna economiei sociale” – târguri de produse și servicii, conferințe, workshopuri, mese rotunde

4.6. Acordarea de granturi pentru înființarea de întreprinderi sociale și întreprinderi sociale de inserție, inclusiv în domeniul oferirii de servicii sociale

4.7. Asistență și consultanță post înființare pentru întreprinderile sociale și întreprinderile sociale de inserție, pentru o perioadă de 6 luni de la inițiere afacere, inclusiv programe de pregătire a managerilor și punerea la dispoziție a unor spații și servicii de tip co-working

Axa prioritară 8: Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii

Obiectiv Specific FSE+ (II). *Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competente și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plasării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă*

Operațiuni (orientativ)

5.1 Îmbunătățirea mecanismelor de monitorizare a inserției absolvenților programelor de educație și formare profesională, de anticipare a nevoii de competențe, de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind măsurile active și formarea profesională sau adăugarea de noi dezvoltări privind:

- colectarea, prelucrarea, analiza datelor și diseminarea informațiilor relevante pentru piața muncii, în baza protocoalelor/parteneriatelor cu actorii relevanți
- elaborarea prognozelor pe termen scurt, mediu și lung privind nevoia de competențe
- adaptarea programelor de formare/educație la nevoia de competențe identificate
- creșterea capacității instituțiilor relevante de a monitoriza și evalua politicile publice și de a utiliza sistemele informatice suport prin formarea de specialiști, seminarii, instruire, formare continuă
- evaluarea politicilor și revizuirea în consecință

6.1 Consolidarea parteneriatului pentru formarea profesională continuă prin dezvoltarea capacității administrative a Comitetelor Sectoriale, inclusiv prin formarea profesională a specialiștilor

6.2 Furnizarea de pachete integrate pentru partenerii sociali în scopul modernizării și îmbunătățirii funcționării dialogului social pentru piața muncii prin:

- Sprijinirea partenerilor sociali pentru a colecta și analiza informații cu privire la tendințele manifestate la nivel de național, de sector sau regional, în legătură cu aspecte precum: evoluții economice, condiții de muncă, organizarea muncii, necesar de formare, negocieri colective, etc.
- Sprijinirea partenerilor sociali în a încheia acorduri de cooperare bipartite la nivel de grup de unități, sectorial sau național, prin organizarea unor sesiuni de dezbateri / workshop-uri / conferințe, inclusiv în context European, pentru a identifica teme ce pot constitui baza revitalizării contractelor colective de muncă sectoriale.
- Creșterea calității reprezentării de către partenerii sociali prin furnizarea de programe de formare sau crearea unor oportunități pentru schimb de informații la nivelul partenerilor sociali, atât la nivel național, dar și inter-sectorial sau regional.

Operațiuni (orientativ)

- Îmbunătățirea calității expertizei partenerilor sociali reprezentativi pentru a furniza servicii de calitate membrilor săi, precum și pentru a îmbunătăți implicarea efectivă a acestora în dialogul social, indiferent de nivel.
- Consolidarea expertizei partenerilor sociali în acord cu tematicile europene și naționale cu care se operează în contextul Semestrului European și Pilonului European al Drepturilor Sociale, inclusiv prin derularea unor activități de cercetare relevante.
- Dezvoltarea și implementarea de acorduri transnaționale și preluarea unor bune practici în ceea ce privește dialogul social și piața muncii la nivel European.
- Acțiuni de creștere a capacității partenerilor sociali pentru a contribui eficient la dezvoltarea și implementarea politicilor de ocupare (instrumente de lucru / procedurarea și standardizarea activității, consolidare expertiză în acord cu tematicile europene, adaptare tematici europene în dialogul social național).

6.3. Sprijin acordat partenerilor sociali pentru **implementarea acordurilor europene cadru încheiate de partenerii de dialog social europeni (frameworkagreements)**

6.4. **Crearea și asigurarea transparenței unei baze de date naționale care să conțină informații privind rezultatele dialogului social** (structurile partenerilor sociali, organizațiile sindicale și patronale reprezentative, contractele colective de muncă încheiate la diferite niveluri, acordurile bipartite).

Obiectiv Specific FSE+ (III bis) Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății

Operațiuni (orientativ)

- 8.1 **Stimularea angajatorilor** în general și în și în mod special a celor de tip IMM **pentru crearea unor condiții de muncă menite să le asigure lucrătorilor confortul fizic, psihic și social**
- 8.2 **Campanii de promovare pentru conștientizarea lucrătorilor cu privire la rolul activităților de SSM**, în contextul apariției noilor forme de muncă, fenomenului îmbătrânirii forței de muncă, riscurilor noi și emergente și prevenirii accidentelor de muncă și a bolilor profesionale
- 8.3 **Finanțarea serviciilor de susținere a îmbătrânirii active prin implicarea lucrătorilor vârstnici de peste 60 de ani în programe de tip shadow/tutelă/tutoriat pentru formarea lucrătorilor noi**
- 8.4. Stimularea / **încurajarea inițiativelor de voluntariat în rândul vârstnicilor** (în școli, instituții de cultură etc.)

Axa prioritară 9 Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității (prioritate comună Educație/Ocupare)

Obiectiv Specific FSE+ (IV) Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale

Operațiuni (orientativ)

IV.1.1.3. Dezvoltarea/modernizarea/ implementarea mecanismului de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților sistemelor de FPI și FPC

Dezvoltarea/modernizarea/implementarea mecanismului de anticipare a nevoii de competențe pe piața muncii

Adaptarea ofertelor educaționale postuniversitare (programe postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă și programe postuniversitare de perfecționare) la solicitările pieței muncii, inclusiv în domeniile de specializare inteligentă

9.1. Dezvoltarea sistemului de asigurare a calității în formarea profesională a adulților, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor, prin:

- dezvoltarea și implementarea sistemelor interne de asigurare a calității de către furnizorii de formare profesională a adulților autorizați
- dezvoltarea/îmbunătățirea capacității de monitorizare și raportare a datelor privind formarea profesională a adulților
- formarea specialiștilor pentru asigurarea calității în formarea profesională a Adulților
- îmbunătățirea programelor de formare și a instrumentelor de evaluare;

9.2 Dezvoltarea capacității Comisiilor județene pentru autorizarea furnizorilor de formare profesională și a infrastructurii necesare monitorizării și raportării situației privind formarea profesională a adulților în România, inclusiv prin formarea Profesională a personalului, specialiștilor și evaluatorilor de furnizori și programe;

9.3 Formarea continuă a formatorilor /

Instructorilor /coordonatorilor de ucenicie din formarea profesională continuă pentru dezvoltarea și furnizarea de programe de formare de calitate și flexibile, prin:

- programe de actualizare/dezvoltare a competențelor profesionale ale formatorilor/instructorilor în domeniul de activitate în care lucrează, prin efectuarea de stagii la angajatori din domeniul respectiv
- programe de formare în domeniul pedagogiei, andragogiei, tehnicilor de formare pentru coordonatorii de ucenicie;

9.4 Actualizare/revizuire/dezvoltare de noi standarde ocupaționale /calificări profesionale conform noilor cerințe ale pieței muncii

Obiectiv Specific FSE+ (V) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți

Operațiuni (orientativ)

V.1.1. Creșterea accesului și participării adulților la programe de formare pentru dezvoltarea/ creșterea nivelului competențelor cheie care să le asigure dezvoltarea personală și îmbunătățirea calității vieții, inclusiv prin:

- finanțarea participării (acoperirea taxelor&costurilor de participare) la programe LLL, în special a celor de formare pentru creșterea nivelului competențelor digitale;
- finanțarea evaluării și recunoașterii rezultatelor învățării dobândite în contexte non-formale și informale.

V.3.2. Facilitarea dobândirii unei calificări profesionale de către persoanele care au părăsit timpuriu școala, prin acțiuni precum:

- informarea, consilierea și orientarea potențialilor beneficiari ai acestor măsuri, astfel încât să conștientizeze beneficiile și să opteze informat pentru participarea la programe A doua șansă;
- înscrierea și participarea la programe A doua șansă flexibile, inclusiv la modulele de pregătire profesională;
- furnizarea serviciilor suport în funcție de nevoile specifice ale fiecărui cursant, astfel încât să fie diminuat riscul de părăsire a programului înainte de finalizarea acestuia (de exemplu: servicii de transport/ decontarea transportului, asigurarea hranei, servicii de îngrijire pentru persoanele dependente aflate în grija cursanților, dispozitive tehnico-medicale etc.);
- informarea, consilierea și orientarea școlară și profesională a cursanților, astfel încât să fie identificate în mod realist alternativele de acțiune la finalizarea programului ADS, iar beneficiarul să valorifice rezultatele obținute (prin ocuparea unui loc de muncă, prin continuarea studiilor în învățământul secundar superior, prin continuarea pregătirii în sistemul de formare profesională a adulților etc.)

Programul Operațional**Dezvoltare Durabilă 2021-2027****Obiectiv Specific FEDR/FC (I) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră****Operațiuni**

- Proiecte demonstrative și de eficiență energetică în IMM-uri și măsuri de sprijin adiacente.
- Proiecte de eficiență energetică în întreprinderile mari și măsuri de sprijin adiacente.

Obiectiv specific FEDR/FC (III) Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E.**Operațiuni**

- Echipamente și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice
- Implementarea de soluții digitale pentru izolarea defectelor și realimentarea cu energie în mediul rural și urban
- Digitalizarea stațiilor de transformare și soluții privind controlul rețelei de la distanță - integrare stații în SCADA-
- Măsuri de creștere a adecvantei rețelei naționale de energie electrică
- Creșterea capacității disponibile pentru comerțul transfrontalier
- Implementarea de soluții privind stocarea energiei.

Axa Prioritară 2**- Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară****Obiectiv specific FEDR/FC (V) Promovarea managementului durabil al apei****Operațiuni**

Continuarea acțiunilor integrate de dezvoltare a sistemelor de apă, respectiv: reabilitarea și construcția de stații de tratare, transport și distribuție a apei destinate consumului uman și apă

uzată, respectiv: construirea și reabilitarea rețelelor de canalizare și construirea/reabilitarea/modernizare (treaptă terțiară) a stațiilor de epurare a apelor uzate care asigură colectarea și epurarea încărcării organice biodegradabile în aglomerări mai mari de 2.000 l.e., acordându-se prioritate aglomerărilor cu peste 10.000 l.e.), inclusiv prin consolidarea suplimentară și extinderea operatorilor regionali. Investițiile vor viza în proporție preponderent mai mare sectorul privind apa uzată.

Totodată, se vor continua investițiile în managementul nămolului rezultat în cadrul procesului de epurare a apelor uzate/tratare a apei potabile

Pe langa continuarea investițiilor integrate regionale PODD va finanța:

- proiecte noi investiții – cu dimensiuni mai mici, și care adresează în proporție mai mare apa uzată
- proiecte de investiții de mici dimensiuni /, care susțin consolidarea regionalizării în contextul extinderii/fuziunii OR (ex. SCADA integrat)
- sisteme individuale – începând cu 2025-2027, ulterior implementării noului cadru metodologic pregătit de MMAP

De asemenea, se are în vedere finanțarea acțiunilor de consolidare a capacității de reglementare economică a sectorului de apă și apă uzată, astfel încât să se eficientizeze procesul de realizare a planurilor de investiții pentru conformare.

Obiectiv specific FEDR/FC (VI) Promovarea tranziției către o economie circulară.

- Extinderea schemelor de gestionare a deșeurilor la nivel de județ, inclusiv îmbunătățirea sistemelor integrate existente de gestionare a deșeurilor, pentru a crește reutilizarea și reciclarea, pentru a preveni generarea deșeurilor și devierea de la depozitele de deșeuri, în conformitate cu nevoile identificate în PNGD și PJGD-uri, respectiv:
 - extinderea sistemului de colectare separată a deșeurilor reciclabile
 - extinderea capacităților de sortare și reciclare
 - extinderea sistemului de colectare separată a biodeșeurilor
 - realizarea de capacități de compostare pentru deșeurile verzi
 - realizarea de instalații de digestie anaerobă
 - instalații TMB cu bioușcare
- Investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșeuri.
- întărirea capacității de pregătire pentru implementarea economiei circulare la nivelul autorităților publice (MMAP, ANPM, UAT)

Axa Prioritară 3

- Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate

Obiectiv Specific FEDR/FC (VII) Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Operațiuni

Biodiversitate

Prin PODD se vor realiza investiții în rețeaua Natura 2000, respectiv: elaborarea, revizuirea și implementarea Planurilor de management a siturilor Natura 2000/ Planuri de acțiune pentru specii;

măsuri de menținere și de refacere a siturilor Natura 2000 pentru specii și habitate, precum și a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate în afara ariilor naturale protejate.

Totodată, se au în vedere acțiuni de completare a nivelului de cunoaștere a biodiversității și a ecosistemelor și realizarea de studii științifice, precum și măsuri și investiții în infrastructura verde și investiții în consolidarea capacității administrative a autorităților și entităților cu rol în managementul rețelei Natura 2000 și a altor arii naturale protejate.

Calitatea aerului

- dotarea RNMCA cu echipamente noi, prin înlocuirea echipamentelor existente de măsurare a poluanților uzate din punct de vedere moral și tehnic, astfel încât să se continue conformarea cu cerințele de asigurare și controlul calității datelor și de raportare a RO la CE
- achiziția de echipamente pentru măsurarea poluanților în aerului ambiental cu respectarea prevederilor directivelor europene.

Decontaminarea siturilor -

decontaminarea și ecologizarea siturilor contaminate și potențial contaminate, inclusiv refacerea ecosistemelor naturale și asigurarea calitatii factorilor de mediu, în vederea protejării sănătății umane

Axa Prioritară 4

- Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

Obiectiv specific FEDR/FC (IV) Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor

Operațiuni

- Managementul inundațiilor și reducerea impactului acestora și ale celorlalte fenomene naturale asociate principalelor riscuri accentuate de schimbările climatice asupra populației, proprietății și mediului
- Dezvoltarea infrastructurii de monitorizare și avertizare a fenomenelor hidro-meteorologice severe
- Reducerea impactului manifestării secetei și furtunilor asupra populației, proprietății și mediului
- Măsuri de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere
- Măsuri pentru sistemul de gestionare a riscurilor, inclusiv creșterea rezilienței la nivel național și adaptarea continuă la realitatea operațională.

Programe Regionale 2021-2027

Axa Prioritară 1.

O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

Obiectiv Specific FEDR: Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate;

Operațiuni (orientativ)

Participarea IMM-urilor și organizațiilor CDI în structuri, parteneriate și programe de colaborare, intervenții aliniate la KIC-urile (KnowledgeInnovationCommunity)
Aderarea, afilierea, apartenența la rețele de inovare europene pentru IMM sau alte organizații
Specializare inteligentă la nivel regional și inovare de produs, serviciu, de proces, organizațională și de model de afaceri în IMM-uri, inclusiv brevetare
Sprijinirea transferului tehnologic prin crearea / dezvoltarea structurilor de transfer tehnologic și serviciilor, cooperare IMM-uri - organizații CDI
Investiții în infrastructurile proprii ale organizațiilor de CDI / IMM-uri
Sprijinirea ecosistemului antreprenorial de inovare care favorizează crearea și maturizarea start-up / spin-off în domenii de specializare inteligentă, inclusiv clustere
Promovarea antreprenorialului prin înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor și acceleratoarelor de afaceri, parcurilor tehnologice și științifice, inclusiv parcuri smart cu impact la nivel regional

Obiectiv Specific FEDR: *Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor;*

Operațiuni (orientativ)
Securitate cibernetică, interoperabilitate pentru proiectele de digitalizare ale serviciilor publice la nivel local, inclusiv sprijin pentru inițierea de start-up-uri / spin-off-uri în domeniul securității cibernetice
Dezvoltarea universitatilor ca poli de digital skills, inclusiv prin dotare tehnică / laboratoare
Digitizarea în mediul universitar prin crearea și dezvoltarea unor platforme digitale, baze de date și biblioteci virtuale pentru studenți, live streaming, echipamente și infrastructură de projectionand video mapping
Adoptarea tehnologiilor și a instrumentelor digitale care conduc la inovarea modelului de afaceri
Sprijin pentru dezvoltarea Hub-urilor Inovative Digitale (DIH)

Obiectiv Specific FEDR: *Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor;*

Operațiuni (orientativ)
Facilitarea investițiilor tehnologice în IMM-uri, inclusiv tehnologii IT&C, IoT, automatizare, robotică, inteligență artificială, customizare de masă
Investiții pentru servicii și echipamente necesare pentru transformarea digitală a microîntreprinderilor și IMM-urilor
„Inovare bazată pe design” în vederea dezvoltării de noi produse, precum și transfer tehnologic în vederea generării noilor linii de producție pentru aceste produse
Suport pentru dezvoltarea și implementarea de noi modele de afaceri pentru IMM-uri, în special pentru internaționalizare
Investiții în active corporale și necorporale în microîntreprinderi și IMM-uri, inclusiv scale-up

Obiectiv Specific FEDR: Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat

Operațiuni (orientativ)

Dezvoltarea competențelor la nivelul IMM-urilor / organizațiilor de CDI / entităților implicate în procesul de descoperire antreprenorială
--

Axa Prioritară 2.

O regiune O regiune cu orașe Smart

Obiectiv Specific FEDR: Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor;

Operațiuni (orientativ)

Sprijin pentru intervenții de tip smart-city (siguranța publică, servicii și utilități publice, monitorizare energie, mediu, rețele de trafic și transport public, iluminat public, sisteme GIS, etc.) aplicabile în zone funcționale urbane
--

Suținerea digitalizării serviciilor publice la nivel local
--

Axa Prioritară 3.

O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

Obiectiv Specific FEDR: Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Operațiuni (orientativ)

Investiții în clădirile rezidențiale în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea unor surse alternative de energie

Investiții în clădirile publice în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea unor surse alternative de energie
--

Obiectiv Specific FEDR: Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Operațiuni (orientativ)

Regenerarea spațiilor urbane degradate, inclusiv prin promovarea investițiilor ce promovează infrastructura verde în zonele urbane.

Reconversia funcțională a terenurilor virane degradate/ neutilizate/ abandonate

Modernizarea/ extinderea spațiilor verzi existente
--

Achiziția de echipamente pentru măsurarea poluanților în aerului ambiental
--

Obiectiv Specific FEDR: *Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile***Operațiuni (orientativ)**

Dezvoltarea infrastructurii urbane curate (infrastructuri de transport, ciclism, material rulant, combustibili alternativi)

Modernizarea/ extinderea liniilor de tramvai
--

Achiziționare/ modernizare material rulant (tramvaie), Achiziționare troleibuze/autobuze
--

Dezvoltarea unor culoare de mobilitate
--

Infrastructuri pentru combustibili alternativi
--

Calitatea aerului și reducerea zgomotului

Axa Prioritară 4. Dezvoltarea sistemelor de încălzire centralizate

Obiectiv Specific FEDR: *Dezvoltarea sistemelor energetice inteligente, a rețelelor și a stocării la nivel local*

Operațiuni (orientativ)

Îmbunătățirea eficienței energetice în domeniul încălzirii centralizate

Axa Prioritară 5. O regiune accesibilă

Obiectiv Specific FEDR: *Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere*

Operațiuni (orientativ)

Legături rutiere secundare reabilitate și nou construite către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T (drumuri județene, descărcări autostrada, conectivitatea la rețeaua de baza – CORE TEN-T)
--

Axa Prioritară 6. O regiune educată

Obiectiv Specific FEDR: *Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii*

Operațiuni (orientativ)

Construire / reabilitare / modernizare / extindere / echipare infrastructura pt. nivel antepreșcolar și preșcolar, învățământ primar, secundar, terțiar

Construire / reabilitare / modernizare / dotare centre de educație și formare **profesională / învățământ dual**, inclusiv pentru accesibilitatea elevilor cu dizabilități (sistem de educație incluzivă)

Axa Prioritară 7. O regiune atractivă

Obiectiv Specific FEDR: *favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane;*

Operațiuni (orientativ)
Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a <i>patrimoniului cultural și servicii culturale</i>
Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros;
Dezvoltarea turismului balnear și balneo-climateric
Investiții în infrastructura din domeniul cultural, în mediul urban
Cresterea securității spațiilor publice
Tabere de elevi și preșcolari
Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a <i>patrimoniului cultural și servicii culturale</i>

Obiectiv Specific FEDR: *favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane;*

Operațiuni (orientativ)
Infrastructura de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros
Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului natural
Dezvoltarea infrastructurilor integrate cu rol în administrare, protejare, informare și exploatare turistică sustenabilă
Tabere de elevi și preșcolari

Axa Prioritară 8. Asistență Tehnică

Obiectiv 1: *Creșterea capacității beneficiarilor*

Operațiuni (orientativ)
Dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în elaborarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea și revizuirea strategiilor de specializare inteligentă și a Mecanismului de Descoperire Antreprenorială (MDA)
Crearea unui one-stop-shop regional
Dezvoltarea capacității de internaționalizare a structurilor de cercetare inovare

Sprijin pentru întărirea capacității administrative de a învatasolutii de „smartcity”, de a elabora și monitoriza strategii investiționale pentru ”smartcity”, inclusiv de a elabora/dezvolta proiecte care utilizează tehnologii ”smart”

Sprijin pentru creșterea eficienței operatorilor locali de transport

Suport pentru consolidarea relațiilor dintre sistemele de învățământ și mediul economic și social mai larg

Obiectiv 2: Asigurarea funcționării sistemului de management

Operațiuni (orientativ)

Dezvoltarea capacității administrative și asigurarea instrumentelor necesare pentru coordonarea și managementul POR

Sprijin pentru structurile de guvernanta ITI

Programul Operational

SĂNĂTATE (POS) 2021-2027

Axa Prioritară 1.

Continuarea investițiilor în spitalele regionale

Obiectiv de Politică 4 - Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale

Obiectiv Specific FEDR (IV) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară

Operațiuni (orientativ)

Construcția și dotarea spitalelor regionale de urgență – Etapa II (inclusiv contractarea de servicii de supervizare, asistență tehnică, servicii auxiliare (financiar, audit)

Obiectiv Specific FSE (IX) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Operațiuni (orientativ)

Elaborarea și implementarea planului de formare a personalului

Finanțarea elaborării și implementării planului de tranziție (de exemplu)

- Modelul de finanțare al spitalelor regionale (care trebuie să fie reflectat în Contractul-cadru de servicii de sănătate și normele de aplicare corespunzătoare), inclusiv, fără a se limita la tarifele și standardele de costuri pentru serviciile spitalicești, de zi și ambulatorii
- Politica de admitere și fluxurile de pacienți, reclassificarea spitalelor în funcție de nivelurile de îngrijire (printr-un ordin al ministrului)

Sprijin in elaborarea actelor normative necesare in implementarea și asigurarea functionarii la parametri optimi a spitalelor regionale (Hotărâri ale Guvernului pentru stabilirea spitalelor regionale (ex. buget, resurse, transferuri de personal), Hotărârea Guvernului pentru implementarea planului de restructurare, Modificări ale cadrului legal (de exemplu, protocoale de admitere, modificări organizatorice etc.), Ordinul ministrului pentru crearea Comitetului director pentru spitalele regionale; Ordinul privind măsurile de punere în aplicare a transferurilor de personal și de recrutare a personalului suplimentar)
Operaționalizare incluzând, dar fără a se limita la: inventarul echipamentelor noi și tehnologiei și echipamentelor transferate din spitalul vechi, planul de transfer (Resurse umane, Echipamente și mobilier, Activități), Planul de gestionare a spitalului, planul de gestionare a facilităților, strategia IT la nivelul spitalelor regionale, proceduri interne pentru spitale regionale
Sprijin acordat echipei de implementare în vederea îndeplinirii sarcinilor care trebuie întreprinse la nivel local, ca parte a planului de proiect și a căii critice pentru tranziție)
Sprijin pentru echipa de implementare a proiectului
Alte măsuri necesare

Axa Prioritară 2.

Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu

Obiectiv de Politică 4 - Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale

Obiectiv Specific FEDR (IV) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară

Operațiuni (orientativ)
Dotarea și/sau modernizarea infrastructurii:
- cabinetelor medicilor de familie - centrelor unde se desfășoară activitate de asistență medicală comunitară, inclusiv centre de permanență - pentru medicina școlară (inclusiv asistența stomatologică școlară) - Infrastructură de calitate pentru asigurarea accesului copiilor și tinerilor la servicii de sănătate în unitățile de învățământ - dezvoltarea unei infrastructuri de calitate în școli, cu prioritate pentru mediul rural și pentru școlile cu infrastructură precară
DOTAREA/REABILITAREA/CONSOLIDAREA/EXTINDEREA/CONSTRUIREA/MODERNIZAREA clădirilor/ infrastructurii:
unităților sanitare/ altor structuri care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu

Obiectiv Specific FSE (IX) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Operațiuni (orientativ)
Asigurarea continuității îngrijirilor din asistența medicală primară și integrarea cu serviciile de asistență medicală comunitară
remodelarea pachetului de servicii de asistență medicală primară, cu creșterea ponderii serviciilor de prevenție primară, secundară și terțiară pentru adulți și copii – inclusiv pentru cei din comunități/grupuri vulnerabile - diagnosticul, monitorizarea și tratamentul precoce al pacientului cronic (ex. HTA, diabet) în comunitate
redefinirea pachetului de asistență medicală primară și introducerea mecanismelor de plată bazată pe criterii de performanță
dezvoltarea de metodologii/standarde și a procedurile de „parcurs terapeutic” pentru cele mai frecvente patologii cu care se confruntă MF
dezvoltarea serviciilor de asistență medicală comunitară, concomitent cu dezvoltarea competențelor și a paletelor de servicii oferite, prin introducerea specializării de asistent medical comunitar
Asigurarea distribuției teritoriale echitabile a serviciilor de asistență primară inclusiv prin identificarea și implementarea de intervenții sustenabile de atragere și reținere a medicilor în special în mediul rural, cu participarea financiară a autorităților locale
Dezvoltarea serviciilor medicale (în special cele preventive) furnizate în comunitate
Dezvoltarea de standarde de calitate și cost, proceduri și protocoale de lucru în sistem integrat pentru asistența medicală comunitară cu medicina de familie în localitățile rurale și urbane slab dezvoltate cu populație aparținând grupurilor vulnerabile din punct de vedere medical, social și economic
Asigurarea continuității serviciilor oferite în regim ambulatoriu: remodelarea costurilor serviciilor medicale oferite în ambulatoriu o dezvoltarea serviciilor oferite în ambulatoriu
Dezvoltarea rețelei de medicină școlară, inclusiv a celei stomatologice, ca parte a asistenței medicale primare adresate copiilor și tinerilor, atât din mediul urban, cât și din mediul rural
Definirea cadrului strategic și de reglementare pentru asigurarea asistenței medicale în unitățile de învățământ, care include: definirea viziunii pe termen lung privind asigurarea sănătății copiilor și tinerilor în unitățile de învățământ; Evaluarea și completarea cadrului de reglementare (inventarul legislației actuale, asanarea, revizuirea, completarea acestora, dezvoltarea de norme actualizate privind condițiile de mediu din unitățile de învățământ, dezvoltarea unui pachet minimal de servicii pentru unitățile de învățământ în funcție de numărul de copii, costificarea pachetului de servicii); Dezvoltarea instrumentelor de practică pentru a asigura sănătatea copiilor și tinerilor în unitățile de învățământ (dezvoltarea de curbe de creștere naționale, baremuri și instrumente de examinare).
Infrastructură de calitate pentru asigurarea accesului copiilor și tinerilor la servicii de sănătate în unitățile de învățământ

- o inventarierea situației actuale în școlile cu și fără personalitate juridică din urban și din rural - o asigurarea accesului la servicii de sănătate preventive (inclusiv de stomatologie) pentru copii și tineri în centrele comunitare – pentru mediul rural – localități în care școlile au număr redus de elevi
Asigurarea de personal suficient din punct de vedere numeric și al pregătirii, pentru furnizarea echitabilă a serviciilor de sănătate în unități de învățământ, cu accent pe grupuri vulnerabile și pe mediul rural. - o definirea categoriilor profesionale implicate în furnizarea asistenței medicale în unitățile de învățământ, definirea responsabilității și a complementarității cu pachetul de servicii de bază pentru copii, furnizat de medicul de familie - o definirea modalităților de furnizare și a modalităților de plată - o evaluarea necesarului de servicii medicale pentru unitățile de învățământ - o pregătirea personalului și asigurarea graduală a nevoii de servicii
Dezvoltarea continuă a competențelor și a cunoștințelor și abilităților furnizorilor din asistența medicală primară și asistenta medicală comunitară în funcție de evoluția practicii medicale și a noilor tehnologii, în acord cu măsurile de transformare de la nivelul serviciilor din sistemul de sănătate

Axa Prioritară 3.

Servicii de recuperare, paliative și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și a profilului epidemiologic al morbidității

Obiectiv de Politică 4 - Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale

Obiectiv Specific FEDR (IV) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară

Operațiuni (orientativ)
DOTAREA/ EXTINDEREA/ MODERNIZAREA clădirilor/ infrastructurii:
• unități sanitare care furnizează servicii de recuperare, inclusiv rețeaua balneară pe profile de patologie de recuperare (inclusiv centre de recuperare medicală, recuperare neurologică și post-traumatică), paliative și îngrijiri pe termen lung
• unități sanitare acuze în vederea transformării acestora în unități sanitare care furnizează servicii de recuperare, paliative și îngrijiri pe termen

Obiectiv Specific FSE (IX) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Operațiuni (orientativ)

Elaborare de politici publice ca și cadru normativ privind organizarea, funcționarea și finanțarea unitarilor sanitare care acorda asistența medicală de recuperare, paliative și îngrijiri pe termen lung
Măsuri FSE de consolidare a capacității, inclusiv pregătire specifică a personalului
Dezvoltarea și implementarea de standarde de organizare și funcționare, metodologii, ghiduri de practică și proceduri de „parcurs terapeutic”, etc

Axa Prioritară 4.

Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii

Obiectiv de Politică 4 - Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale

Obiectiv Specific FEDR (IV) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară

Operațiuni (orientativ)
A. Investiții prioritare în infrastructură
DOTAREA/ EXTINDEREA/ CONSTRUIREA/ MODERNIZAREA clădirilor/ infrastructurii:
a. UNITĂȚILOR SANITARE:
- o traseul pacientului critic (ex. unități pentru tratarea accidentelor vasculare cerebrale, unități pentru tratarea pacientului cardiac în stare critică), blocuri operatorii, ATI (inclusiv stațiile de oxigen care deservește aceste structuri) mari arși, neonatologie-prematuți; - o structuri de imagistică medicală (ex. CT, angiografe etc.). - o laboratoare de analize medicale - o rețeaua de genetică medicală, oncologie, tratament personalizat al cancerului, boli rare, screening prenatal etc)
b. altor structuri publice implicate în controlul, diagnosticul și supravegherea bolilor transmisibile, inclusiv a infecțiilor asociate actului medical;
c. altor entități sau actori relevanți din domeniul sănătății
d. laboratoarelor de anatomie patologică, toxicologie, antropologie; genetică medico-legală etc.

Obiectiv Specific FSE (IX) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Operațiuni (orientativ)
A. Investiții prioritare în infrastructură

Dezvoltarea și implementarea de programe de screening populațional pe termen mediu și lung (ex: afecțiuni cardiovasculare, cancer, boli transmisibile, netransmisibile, etc.)

Implementarea de **programe de schimbare a stilului de viață și aplicarea de politici de încurajare a unei vieți sănătoase**, inclusiv implementarea de măsuri de prevenție (inclusiv sănătate orală în zone defavorizate sau greu accesibile și mintală);

Asigurarea **accesului universal la diagnostic și tratament de calitate**, inclusiv la transplant de țesuturi și celule, conform standardelor internaționale

Diagnostic pre/postnatal al bolilor genetice, de consiliere genetică; instituționalizarea la nivel național a **screening-urilor pentru boli cu potențial de depistare neonatală**

Remodelarea circuitelor funcționale ale unităților sanitare pentru respectarea normelor privind reducerea riscului de transmitere a infecțiilor (AT+măsuri FSE de consolidare a capacității)

Remodelarea circuitelor de depozitare și transport a deșeurilor medicale în unitățile medicale

Actualizarea ghidurilor, definițiilor de caz și/sau procedurilor/ protocoalelor (conform necesităților și standardelor internaționale/ europene)

Măsuri de întărire a capacității, inclusiv prin asigurarea de personal medical competent și compensarea deficitului numeric de personal

Obiectiv Specific FEDR (IV) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară

Operațiuni (orientativ)

B. Investiții în structurile relevante în domeniul supravegherii bolilor transmisibile și de gestionare a alertelor naționale și internaționale la nivel central și local din domeniul sănătății publice B

DOTAREA/MODERNIZAREA infrastructurii:

laboratoarelor de microbiologie din cadrul spitalelor evidențiate ca potențiali beneficiari în cadrul documentelor programatice naționale sau ale altor institutii

DOTAREA/REABILITAREA/CONSOLIDAREA/EXTINDEREA/CONSTRUIREA/MODERNIZAREA clădirilor/ infrastructurii:

- laborator de referință/ laboratoare de lucru regionale
- altor laboratoare / dotări specifice ex. tehnologii inovative de eliminare a infecțiilor nosocomiale

Obiectiv Specific FSE (IX) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Operațiuni (orientativ)

B. Investiții în structurile relevante în domeniul supravegherii bolilor transmisibile și de gestionare a alertelor naționale și internaționale la nivel central și local din domeniul sănătății publice B

Actualizare ghidurilor, definițiilor de caz și/sau procedurilor/ protocoalelor (conform necesităților și standardelor internaționale/ europene)

Asigurarea competențelor necesare personalului medical și alt personal care va lucra cu infrastructura reabilitată

Efectuarea de studii/ analize pentru îmbunătățirea supravegherii și controlului infecțiilor nosocomiale, a bolilor transmisibile, etc.

Obiectiv Specific FEDR (IV) *Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară*

Operațiuni (orientativ)

C. Modernizarea sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei

DOTAREA/REABILITAREA/CONSOLIDAREA/EXTINDEREA/CONSTRUIREA/MODERNIZAREA clădirilor/ infrastructurii:

- Sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei
- centre de transfuzie sanguină (ex Institutul Național de Hematologie și centrele de transfuzii care să permită controlul sângelui, inclusiv al bolilor rare
- infrastructura de prelevare, testare a sângelui și/sau procesare a plasme

Obiectiv Specific FSE (IX) *Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung*

Operațiuni (orientativ)

C. Modernizarea sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei

Îmbunătățirea cadrului legislativ/ normativ în concordanță cu cerințele directivelor europene în domeniu și a procedurilor de operare/ asistență tehnică pentru definirea cadrului strategic de reorganizare și optimizare a sistemului național de transfuzii;

Definirea instrumentelor de lucru (norme, proceduri),

Inițierea procesului de autorizare a instituțiilor din sistemul transfuzional conform cerințelor comunitare

Creșterea capacității tehnice a resursei umane prin asigurarea competențelor necesare personalului medical și nemedical care va lucra cu infrastructura reabilitată, precum și prin dezvoltarea de instrumente și metodologii adecvate de pregătire

Axa Prioritară 5.**Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical**

Obiectiv de politică 1- *O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente*

Obiectiv Specific FEDR (I) dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

Operațiuni (orientativ)
Cercetare medicală, inovare și digitalizare a sectorului medical prin implementarea de soluții SMART în domeniului medical
Programe dedicate cercetării și/sau utilizării clinice: ex. producție de plasma sau derivate, producție de vaccinuri (modernizarea, reluarea producției de vaccin și dezvoltarea de noi produse farmaceutice în Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Medico-Militară „Cantacuzino”)
Cercetare în domeniul bolilor transmisibile/ netransmisibile
Infrastructură de cercetare în domeniul genomicii (Ex: Institutul Național de Genomică)

Axa Prioritară 6.**Informatizarea sistemului medical**

Obiectiv de politică 1- *O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente*

Obiectiv Specific FEDR (ii) Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor

Operațiuni (orientativ)
Refacere și modernizare sistem informatic (CNAS)
Observatorul național pentru date în sănătate
Soluții digitale în infrastructura din sănătate (digitizare internă și externă a instituțiilor medicale)
Uniformizarea fluxurilor informaționale

Axa Prioritară 7.**Măsurile FSE care susțin cercetarea, informatizarea și utilizarea de metode de investigare, intervenție, tratament**

Obiectiv de politică 1- *O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente*

Obiectiv Specific FSE *Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a oportunităților flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți, ținând seama de competențele digitale, anticipând mai bine schimbările și noile cerințe în materie de competențe pe baza nevoilor pieței muncii, facilitând tranzițiile profesionale și încurajând mobilitatea profesională*

Operațiuni (orientativ)
Măsuri de tip FSE pentru implementarea operațiunilor în domeniul cercetării medicale la toate nivelurile, inclusiv medicina personalizată a cancerului (inclusiv pilotarea rezultatelor cercetării)
Măsuri de tip FSE pentru implementarea operațiunilor care vizează Informatizarea sistemului medical
Măsuri de formare/ specializare - utilizare echipamente medicale
Utilizare metode moderne de investigare, intervenție, tratament

II.4 PLANUL NAȚIONAL STRATEGIC PAC POST 2020

definește viziunea cu privire la domeniile în care România ar trebui să investească cu prioritate (politica națională de investiții).

Obiective tematice privind PLANUL NAȚIONAL STRATEGIC PAC POST 2020

PRINCIPALELE ELEMENTE ALE PAC

– conform propunerilor de regulamente

- Simplificarea și modernizarea politicii;
- Reechilibrarea responsabilităților între Bruxelles și statele membre;
- Sprijin mai bine orientat, bazat pe rezultate și pe performanță;
- Distribuirea mai echilibrată a plăților directe;
- Creșterea așteptărilor în materie de mediu și climă.

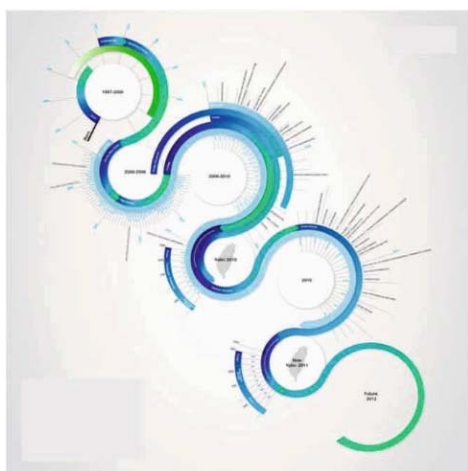
OBIECTIVE COMUNE ALE PAC

– conform propunerii de regulament

- Creșterea competitivității
- Venituri echilibrate pentru fermieri
- Siguranța alimentară și bunăstarea animalelor
- Dezvoltarea zonelor rurale
- Sprijinirea reînnoirii generaționale
- Conservarea peisajelor și a biodiversității
- Managementul durabil al resurselor
- Combaterea schimbărilor climatice
- Reechilibrarea lanțului alimentar
-

DIRECȚII DE ACȚIUNE

- Sprijinirea veniturilor agricole viabile și reziliența în întreaga Uniune pentru a spori siguranța alimentară;
- Orientarea spre piață și creșterea competitivității, inclusiv un focus mai mare pe cercetare, tehnologie și digitalizare;
- Îmbunătățirea poziției fermierilor în lanțul valoric;
- Atragerea și susținerea tinerilor agricultori și facilitarea dezvoltării afacerilor în mediul rural;
- Promovarea ocupării forței de muncă, creșterea economică, incluziunea socială și dezvoltarea locală în mediul rural, inclusiv bio-economia și silvicultura durabilă.

BUGETUL PAC 2021 – 2027

Propunerea Comisiei pentru cadrul financiar multianual aferent perioadei 2021-2027 include 365 miliarde EUR pentru PAC (în prețuri curente). Acest quantum corespunde unei propoziții medii de 28,5 % din bugetul general al UE pentru perioada 2021 – 2027.

Pentru România este propusă după de 20,5 miliarde EUR din care 13,3 miliarde este destinată plăților directe, 363 mil EUR alocate către măsurile de sprijinire a pieței (FEGA), iar 6,7 miliarde EUR alocate pentru dezvoltarea rurală.

ALOCĂRILE MINIME/MAXIME OBLIGATORII PENTRU FEADR

În ceea ce privește alocările minime și maxime prevăzute pentru FEADR se propun următoarele:

- cel puțin 5% din total FEADR – LEADER;
- cel puțin 30% intervenții adresate obiectivelor specifice de mediu și climă;
- maximum 4% din total FEADR – finanțarea acțiunilor de asistență tehnică necesare pentru managementul eficient și implementarea Planului Strategic.

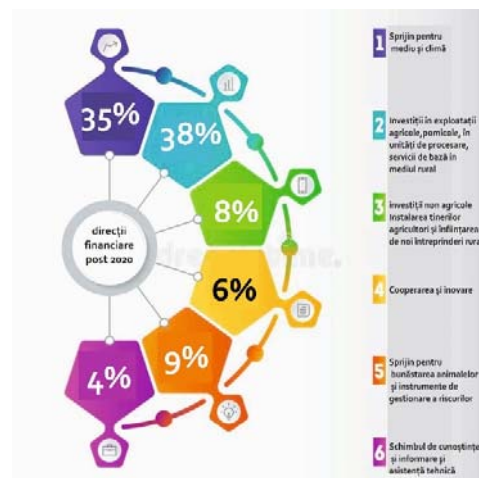
REZULTATE AȘTEPTATE ALE IMPLEMENTĂRII PAC POST 2020

- Creșterea productivității și competitivității sectorului agroalimentar;
- Creșterea gradului de rezistență a exploatațiilor agricole la factorii climatici și asigurarea securității alimentare;
- Sporirea valorii adăugate a produselor agricole;
- Diminuarea dependenței fermierilor de veniturile obținute din producția agricolă prin realizarea unor producții integrate în fermele agricole în vederea reducerii variabilității veniturilor agricole;
- Creșterea veniturilor agricultorilor și populației din mediul rural;
- Atragerea tinerilor în agricultură;
- Sporirea gradului de asociere;
- Creșterea rolului cercetării în obținerea producției agricole în contextul schimbărilor climatice și utilizarea eficientă a resurselor din agricultură;
- Creșterea calității vieții în mediul rural.

PROPUNERI PENTRU DIRECȚII DE ACȚIUNE

ÎN EXERCITIUL FINANCIAR POST 2020

- Sprijin pentru mediu și climă: 35%
- Investiții în exploatații agricole, pomicole, în unități de procesare, servicii de bază în mediul rural, investiții non agricole: 38%
- Instalarea tinerilor agricultori și înființarea de noi întreprinderi rurale: 8%
- Cooperarea și inovare: 6%
- Sprijin pentru bunăstarea animalelor și instrumente de gestionare a riscurilor: 9%
- Schimbul de cunoștințe și informare și asistență tehnică: 4%

Necesitatea stimulării cercetării și inovării în domeniul alimentației, agriculturii, dezvoltării rurale și al bioeconomiei cercetării și inovării agricole, printr-o colaborare mai bună a statelor avansate în cercetarea agronomică cu alte state membre care nu au investit în cercetare și înregistrează decalaje în acest domeniu.

Plafonarea obligatorie a plăților directe va afecta grav fermele mari, care respectă standardele de mediu și care vor pierde în competitivitate în raport cu importurile din țările terțe.

II.5 PLANUL NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ (PNRR)

Ce este Mecanismul de Redresare și Reziliență?

Uniunea Europeană a decis să înființeze un instrument financiar temporar - #NextGenerationEU, în valoare de 750 de miliarde euro, separat de bugetul pe termen lung al UE, Cadrul Financiar Multianual (CFM), pentru perioada 2021 -2027. Scopul principal al acestuia este să ofere sprijin statelor membre pentru a face față provocărilor generate de Criza Covid19 și consecințele sale economice. Mecanism de redresare și reziliență (MRR) este pilonul principal al #NextGenerationEU și are alocat un buget total de 672,5 miliarde euro.

Care este scopul Mecanismului de Redresare și Reziliență?

Scopul Mecanismului de Redresare și Reziliență este de a oferi sprijin pentru investiții și reforme esențiale în vederea redresării sustenabile și pentru ameliorarea rezilienței economice și sociale a statelor membre UE. La finalul perioadei de investiții, economiile și societățile europene vor fi mai bine pregătite pentru provocările și oportunitățile tranzițiilor verzi și digitale.

De unde vin banii?

Din cele 750 miliarde de euro destinate „NextGeneration EU”, Comisia Europeană a alocat 672,5 miliarde de euro instrumentului temporar MRR în vederea finanțării planurilor de redresare și reziliență pe care le elaborează statele membre UE. Bugetul MRR este constituit din: A. granturi în valoare de până la 312,5 miliarde euro B. împrumuturi de până la 360 miliarde euro

Câți bani primește România prin Mecanismul de Redresare și Reziliență?

Din alocarea totală de 672,5 miliarde de euro pentru **Mecanismul de Redresare și Reziliență** (MRR) la nivel european, România poate beneficia de aproximativ 30,5 miliarde de euro, compuse din 13,8 miliarde de euro sub formă de granturi și 16,7 miliarde de euro sub formă de împrumuturi. Regula stabilită prin propunerea de Regulament (aflată încă în negociere la nivel european) este ca 70% din granturi să fie angajate până la finalul anului 2022, termenul limită pentru accesarea diferenței de 30% din granturi fiind 31 decembrie 2023. În plus, plățile pentru proiectele care vor fi incluse în programele naționale de redresare și reziliență trebuie făcute până în decembrie 2026.

Ce este Planul Național de Redresare și Reziliență?

Pentru utilizarea instrumentului de finanțare MRR fiecare stat membru al UE trebuie să elaboreze propriul **Plan de Redresare și Reziliență** (PNRR) prin care își stabilește domeniile prioritare de investiții în scopul ieșirii din criză, relansării economice și creșterii capacității de reziliență. România se află în această etapă. Planul de Redresare și Reziliență pe care România îl elaborează acum se constituie într-un Document Strategic ce stabilește prioritățile investiționale și reformele necesare pentru redresare și creștere sustenabilă, corelate tranziției verzi și digitale avute în vedere de CE.

Cum este structurat PNRR?

PNRR se referă la un pachet coerent de investiții publice și reforme propuse în baza Recomandărilor Specifice de Țară 2019-2020. Aceste reforme și proiecte de investiții publice trebuie puse în aplicare până în 2026. PNRR are la bază 6 piloni principali:

1. Tranziția spre o economie verde;
2. Transformarea digitală;
3. Creșterea economică inteligentă, sustenabilă și incluzivă;
4. Coeziunea socială și teritorială;
5. Sănătate și reziliență instituțională;
6. Copii, tineri, educație și competențe.

Cum se elaborează PNRR?

Procesul de elaborare a PNRR a fost stabilit prin <https://sgg.gov.ro/new/wp-content/uploads/2021/01/MEMO-11.pdf> Memorandumul cu tema „Mecanismul pentru elaborarea poziției Guvernului României cu privire la Planul Național de Redresare și Reziliență” aprobat în ședința Guvernului din 20 ianuarie 2021. Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE) este coordonatorul național al procesului de elaborare și negociere a PNRR cu Comisia Europeană. În scopul unei abordări unitare a acestor procese și pentru promovarea unui document care să răspundă în mod real consecințelor economice și sociale ale crizei sanitare, MIPE colaborează cu ministerele de linie în domeniul cărora sunt prevăzute investiții și reforme în cadrul PNRR. De asemenea, în elaborarea PNRR, vor fi implicate Administrația Prezidențială, Guvernul și vicepremierul coordonator, Secretariatul General al Guvernului și Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă din cadrul Guvernului.

Ce tipuri de proiecte se finanțează?

MRR sprijină financiar investițiile și reformele cu impact real și de durată asupra economiei și societății. Măsurile propuse răspund provocărilor identificate în contextul Semestrului european, susținând tranziția verde și transformarea digitală, precum și creșterea economică, reziliența socială și economică și crearea de locuri de muncă. PNRR trebuie să intervină cu reforme și investiții în următoarele domenii: Transportul Mediul, schimbările climatice, energia, eficiența energetică și tranziția verde Dezvoltarea localităților urbane, valorificarea patrimoniului cultural și natural și

turism Agricultură și dezvoltarea rurală Sănătate Educație Mediul de afaceri Cercetare, inovare, digitalizare Îmbunătățirea fondului construit Reziliență în situații de criză.

Care este termenul limită pentru finalizarea proiectelor cuprinse în PNRR?

Statele membre au ca termen de finalizare a proiectelor finanțate din Mecanismul de Redresare și Reziliență anul 2026.

II.6 CAPACITATEA DE ABSORBȚIE A FONDURILOR NERAMBURSABILE

Un subiect foarte dezbătut în legătură cu fondurile europene se referă la capacitatea de absorbție. S-au făcut numeroase analize în această direcție, încercându-se să se măsoare capacitatea de absorbție și să se compare cu gradul de absorbție al altor state.

Unul dintre studiile realizate pentru Directoratul pentru Politică Regională al Comisiei Europene DG Regio arată că există trei factori care influențează în mod decisiv capacitatea de absorbție:

- ✓ Situația macroeconomică;
- ✓ Situația cofinanțării;
- ✓ Capacitatea administrativă.

Considerăm că un al patrulea indicator al capacității de absorbție este *maturitatea întregii societăți în ceea ce privește managementul proiectelor, al programelor și al portofoliilor de proiecte*. Am putea sesiza la finalizarea implementării proiectelor, că avem o absorbție de 100%, dar impactul preconizat nu este cel așteptat, iar dezvoltarea la nivel comunitar nu este așa cum ne-am propus. Situația ar fi cea mai costisitoare în sensul că ar crea o aparență de succes și ar exercita o povară asupra cheltuielilor publice (prin necesitatea asigurării cofinanțării).

În total, în actualul ciclu financiar multianual, România a primit de la Uniunea Europeană fonduri europene de peste **17,75 miliarde de euro**.

Din acești bani, peste **6,62 miliarde de euro** au venit din Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA), adică plățile directe la hectar, pentru fermieri. Aceste fonduri sunt ușor de absorbit, pentru că intră automat în țară, nefiind nevoie de proiecte. Aici gradul de absorbție a ajuns la circa 60% din totalul alocat României din această categorie de fonduri (FEGA).

De asemenea, **aproape 1 miliard de euro** vin din alte fonduri, în perioada de programare 2014-2020. Aici intră fonduri cum ar fi cele din care se asigură alimente pentru persoanele cu posibilități materiale foarte reduse (Programul de Asistență POAD), precum și alte intervenții ale UE în statele membre.

Provocările cele mai mari în absorbția fondurilor europene de către România sunt la **Fondurile Europene Structurale și de Investiții (FESI)**, gestionate de autoritățile de management din cadrul a 3 ministere-cheie: Ministerul Fondurilor Europene, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației,

precum și Ministerul Agriculturii. Aici, Uniunea Europeană a alocat României aproape 31 de miliarde de euro, în perioada de programare 2014-2020. România poate să absorbă acești bani prin proiecte de investiții și lucrări până la 31 decembrie 2023.

În acest moment, **România a obținut din fondurile FESI aproximativ 11 miliarde de euro**, cu tot cu prefinanțările pe care Uniunea Europeană le acordă din oficiu statului membru, potrivit raportărilor oficiale ale Comisiei Europene. Aceasta înseamnă o **rată de absorbție de 36% pentru fondurile FESI, sub media UE, care este de 39%.**

Dacă scădem **prefinanțările**, mai rămânem cu circa **9 miliarde de euro**, rambursări de cheltuieli acordate de Comisia Europeană României, în baza facturilor corecte. Adică, **29% din alocarea rezervată României din FESI**. Aceasta este de fapt **rata de absorbție efectivă**, care reflectă cel mai bine performanța absorbției fondurilor europene.

II.7 CORELAREA CU PLANUL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ

A REGIUNII SUD EST 2021-2027

PDR reprezintă instrumentul prin care regiunea, plecând de la analiza socio-economică regională și având drept cadru obiectivele tematice, prioritățile de investiții și acțiunile cheie prevăzute de proiectele de regulamente privind fondurile europene, își promovează prioritățile și interesele în domeniul economic, social etc., reprezentând în același timp contribuția regiunii la elaborarea *Strategiei Naționale de Dezvoltare*.

ADR Sud-Est împreună cu reprezentanți ai organizațiilor relevante în domeniul dezvoltării regionale, elaborează Planul de Dezvoltare Regională (PDR) ca bază bună pentru fundamentarea strategiei naționale de dezvoltare regională și a documentelor de programare necesare pentru următoarea perioadă de programare 2021-2027

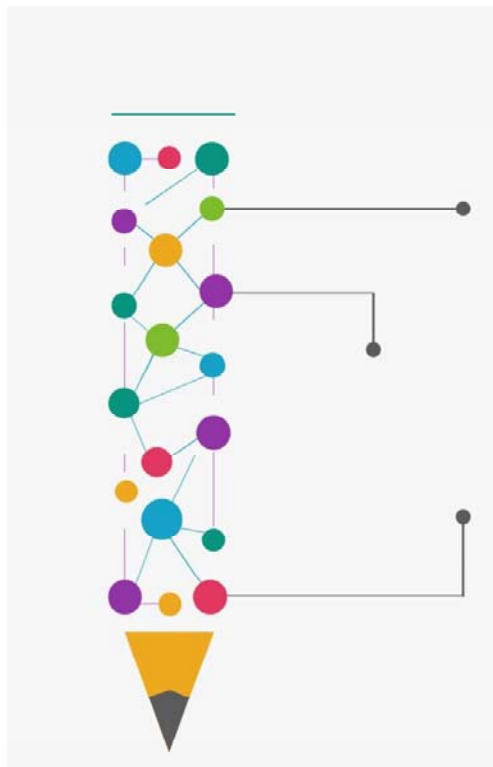
Planul de Dezvoltare Regională (PDR) 2021-2027 al regiunii Sud – Est va fi un instrument care să susțină includerea în strategiile naționale a obiectivelor de investiții ce vor contribui la dezvoltarea socio-economică a regiunii, să fundamenteze domeniile de intervenție și necesarul de finanțare din fonduri europene în perioada următoare de programare și să *cuprindă un portofoliu de proiecte strategice cu impact regional și local.*

Procesul de planificare a dezvoltării la nivel regional oferă o bază strategică esențială pentru includerea măsurilor și a proiectelor implementate la nivel regional în viitoarele programe de finanțare indiferent de sursele de finanțare ale acestor programe:

Procesul se desfășoară în contextul intenției regionalizării politice;

Viziune de dezvoltare adoptată în decursul procesului anterior de planificare, care acoperă intervalul rămas până în 2027;

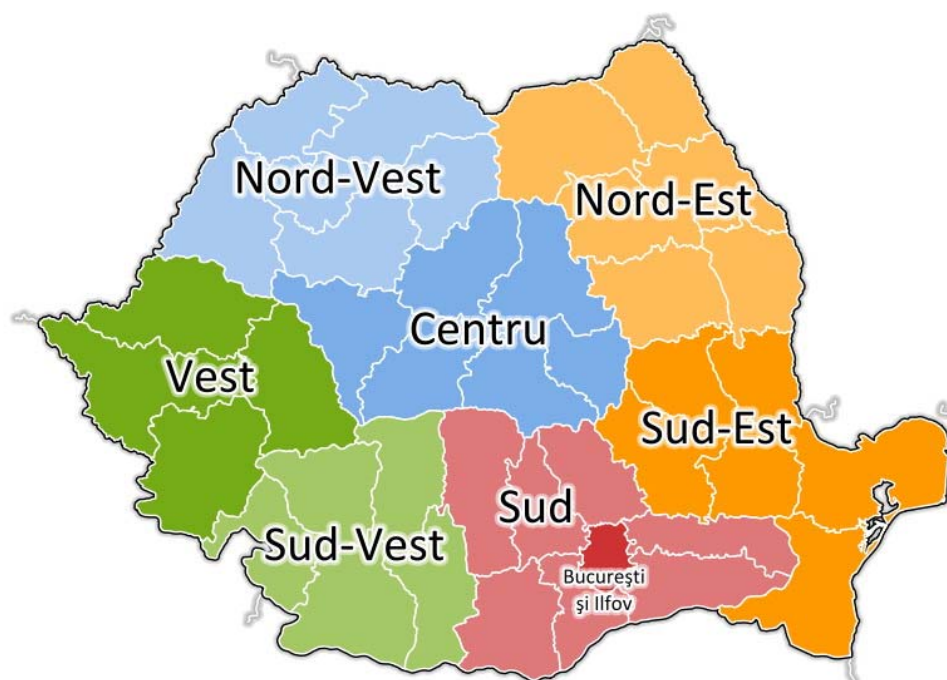
Accent mai mare pe politici integrate și dezvoltarea/finanțarea unor planuri integrate.

Capitolul III

III.1 Prezentarea Regiunii de dezvoltare Sud – Est și a orientărilor strategice stabilite la nivel regional

III.2 Caracteristici demografice și economice

Populația Regiunii Sud-Est este concentrată în 390 unități administrativ teritoriale după cum urmează: 35 de localități urbane (din care 11 municipii) și 355 de comune (cu un număr de 1.447 de sate). Regiunea Sud-Est cuprinde trei dintre cele 10 cele mai populate orașe din România: Constanța, Galați și Brăila.

Prin HG 998/2008 pentru desemnarea polilor naționali de creștere cu modificare ulterioare (HG 1149/2008), Constanța a fost desemnată ca „pol național de creștere în care se realizează cu prioritate investiții din programele cu finanțare comunitară și națională”, în timp ce Brăila și Galați au fost desemnate ca „poli de dezvoltare urbană în care se realizează cu prioritate investiții din POR, Axa Prioritară 1”.

Numărul de locuitori ai Regiunii Sud-Est înregistrați în 2020 a fost de 2.377.101 de persoane, ceea ce reprezintă 12,2% din populația României. În perioada 2011-2020, populația regiunii a înregistrat o scădere continuă, tendința păstrându-se în continuare.

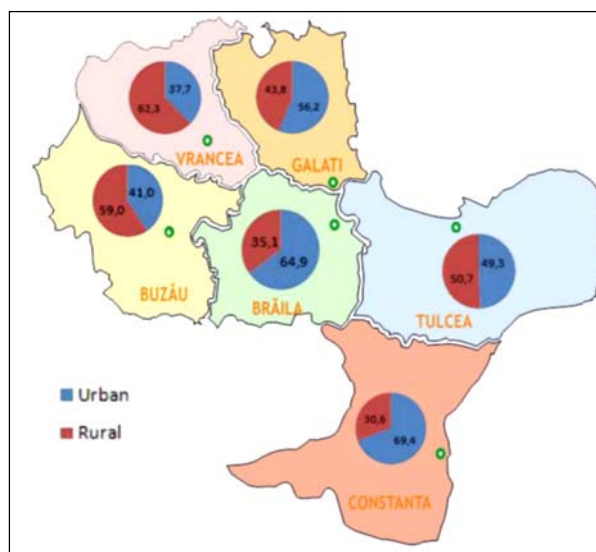

III.2.1 Populația și densitatea populației

Populația Regiunii Sud-Est este concentrată în 390 unități administrativ teritoriale după cum urmează: 35 de localități urbane (din care 11 municipii) și 355 comune (cu un număr de 1447 sate).

Regiunea Sud-Est cuprinde trei dintre cele 10 cele mai populate orașe din România: Constanța, Galați și Brăila.

Dată fiind distanța mică între Brăila și Galați (16 km), aceste două orașe au un potențial însemnat pentru a evolua către un pol economic integrat pe termen mediu. Totuși, distanța pe căile ferate între aceste două orașe este de circa o oră.

Organizarea administrativă a teritoriului Regiunii Sud-Est la 31 decembrie 2020

Regiunea de dezvoltare Județul	Suprafața totală Kmp	% din teritoriul regional	Număr orașe și municipii	Din care municipii	Numărul Comunelor	Numărul satelor
Sud-Est	35.762	100	35	11	355	1.447
Brăila	4.766	13	4	1	40	140
Buzău	6.103	17	5	2	82	475
Constanța	7.071	20	12	3	58	188
Galați	4.466	12	4	2	61	180
Tulcea	8.499	24	5	1	46	133
Vrancea	4.857	14	5	2	68	331

Sursa: Anuarul Statistic al României – INS București – ediția 2020

Distribuția populației este neuniformă pe teritoriul Regiunii Sud-Est și densitatea variază de la un județ la altul. De asemenea, există diferențe majore între județe în ceea ce privește ponderea locuitorilor după mediul de rezidență. Există județe cu o populație preponderent urbană cum ar fi Constanța (69, 4%) sau Brăila (64, 9%), dar și județe cu o pondere a populației rurale foarte ridicată, cum ar fi județul Vrancea (62, 3%).

Un alt fenomen observat în regiune este creșterea ponderii populației rurale. Cu toate că acest fenomen nu mai e foarte pronunțat în ultimii ani 2011-2020 spre deosebire de perioada 2003-2011, totuși, în 2020 populația urbană a scăzut față de 2011 cu circa 160.000 oameni comparativ cu zona rurală unde scăderea populației a fost de doar 441 locuitori.

În ceea ce privește dinamica populației pe medii în perioada 2014-2020 se observă o scădere a ponderii populației din mediul urban la nivelul întregii regiuni, de la 56, 87% în 2014 la 55, 0% în 2020. Tendința este observabilă în special în județele Brăila, Constanța, Galați și Vrancea.

Analiza structurii populației pe grupe de vârstă Regiunii Sud-Est în perioada 2011-2020 relevă o tendință de îmbătrânire a populației prin scăderea ponderii grupelor de vârstă sub 35 de ani și creșterea ponderii grupelor de vârstă peste 35 de ani. Această tendință se regăsește pe tot intervalului studiat.

Conform datelor statistice obținute în cadrul Recensământului general al populației din anul 2020, Regiunea Sud-Est prezintă o mare diversitate în structura etnică, aici fiind reprezentate majoritatea etniilor prezente în România. Se remarcă diferențele majore între ponderile anumitor etnii în această regiune față de media națională, etnii bine reprezentate la nivel național, precum maghiarii, dar fiind slab reprezentate în Regiunea Sud-Est și etnii slab reprezentate la nivel național, precum turcii sau tătarii, și bine reprezentate în regiune. De asemenea, se constată că cea mai mare pondere o dețin românii (88, 13%) fiind urmați de rromi (2, 74%), turci (0, 90%), tătari (0, 78%) și ruși-lipoveni (0, 63%).

Unele din cauzele posibile ale acestei evoluții ar putea fi:

- Închiderea unui mare număr de întreprinderi socialiste și disponibilizarea angajaților din cadrul acestora, o parte întorcându-se la țară;
- Dezvoltarea zonelor rezidențiale în zona periurbană a orașelor mari în care a migrat o parte din populația de la orașe;
- Natalitate mai scăzută în zona urbană;

III.2.2 Dinamica populației pe medii (urban și rural) în Regiunea Sud-Est în perioada 2011-2020

% populație urbană din total	2011	2015	2020
Regiunea Sud-Est	1358391	1328597	1267218
Județul Brăila	14,6	14,3	13,9
Județul Buzău	12,7	12,6	12,4
Județul Constanța	34,7	35,0	35,7
Județul Galați	21,5	21,5	21,5
Județul Tulcea	7,2	7,2	7,1
Județul Vrancea	9,0	9,1	9,1

Sursa: Anuarul Statistic al României. Ediția 2020

Analiza structurii populației Regiunii Sud-Est în perioada 2011-2020 relevă o tendință de îmbătrânire a populației prin scăderea ponderii grupelor de vârstă sub 35 de ani și creșterea ponderii grupelor de vârstă peste 35 de ani.

În ceea ce privește **evoluția numărului de locuitori** pe grupe de vârstă în perioada 2011-2020 se remarcă scăderea masivă a populației tinere și creșterea numărului de persoane cu vârste de peste 35 de ani, această tendință fiind mai accentuată o dată cu creșterea vârstei.

III.2.3 Mișcarea naturală a populației

Tendința de îmbătrânire a populației din Regiunea Sud-Est este evidentă și la analiza mișcării naturale a populației. Astfel, deși se constată o scădere continuă a numărului de copii născuți vii față de 2011 atât în mediul urban cât și în mediul rural. De asemenea, sporul natural înregistrează o degradare rapidă în aceeași perioadă, scăzând de la 0,4% în mediul urban și -1,5% în mediul rural la -1,5% și respectiv -5,5%.

Mediul rural se confruntă cu scăderi dramatice ale sporului natural în toate cele șase județe ale regiunii. În ceea ce privește speranța de viață la naștere, Regiunea Sud-Est are o poziție inferioară față de media UE 27, locuitorii regiunii trăind la nivelul anului 2011 cu

aproximativ 5 ani și jumătate mai puțin decât cei din Uniunea Europeană. Se constată o variație importantă a speranței de viață în cadrul statelor Uniunii Europene, italienii trăind cu aproximativ 8 ani mai mult decât românii, iar grecii și germanii cu 6 ani mai mult. Speranța de viață în România este comparabilă cu cea din Bulgaria sau Ungaria.

III.3 ECONOMIA REGIUNII SUD-EST

Regiunea dispune de o industrie diversificată. Sunt reprezentate aproape toate ramurile industriale: industria petrochimică, metalurgică, constructoare de mașini, industria materialelor de construcții, industria alimentară și textilă.

Productivitatea muncii pentru IMM-uri în Regiunea Sud-Est a cunoscut un trend ascendent, în perioada 2019-2020 (225 mii lei/pers.). La nivel regional, cea mai ridicată productivitate o au întreprinderile din industria extractivă și industrie prelucrătoare.

Ca număr de întreprinderi inovatoare, Regiunea Sud-Est a urcat pe a 2-a poziție cu 36,90% întreprinderi inovative (1054 din total), depășind nivelul național.

În anul 2020, rata de acoperire export - import a fost de 86,09% și surprinde o situație mai favorabilă decât la nivel național. Structural, secțiunile "Metale comune și articole din acestea", cum ar fi fontă, oțel, fier și produse din fontă, oțel, fier (28,59%), "Produse minerale" (21,23%),

Mijloacele de transport” (19, 15%) și ”Materiale textile” (8, 73%), domină portofoliul de export al regiunii. Activitățile de import prezintă o concentrare asemănătoare exporturilor. Astfel, secțiunile dominante sunt: “Produse minerale” (50, 16%), “Metale comune și articolele din acestea” (13, 29%), “Mașini, aparate, echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile” (11, 16%) și “Produse ale industriei chimice și ale industriilor conexe” (6, 46%), care totalizează împreună 81, 07% din totalul importurilor.

Un sector important pentru regiune cu un număr semnificativ de angajați este cel naval. În regiune funcționează 5 șantiere navale, la Brăila, Galați, Tulcea, Mangalia, Constanța. În anul 2020, 30, 34% din investițiile au fost efectuate de întreprinderi de mari dimensiuni, deținând și ponderea cea mai mare în investiții, liderul sectorului a fost sectorul metalurgic. Firmele mari din regiune din domeniile metalurgic, șantiere navale, construcții, panificație dețin o pondere însemnată a numărului de salariați.

În anul 2020, în porturile maritime din Regiunea Sud-Est au fost încărcate aproape 20 mii tone mărfuri ceea ce reprezintă 53, 29% din totalul mărfurilor încărcate în porturile maritime și au fost descărcate 18 mii tone mărfuri adică, 46, 7% din totalul mărfurilor descărcate în porturile maritime românești.

Portul Constanța este principalul port maritim al României, situat strategic pentru a aproviziona cu mărfuri Europă Centrală și de Est și devenit recent cel mai mare port de containere din Marea Neagră, prevăzut de asemenea, cu dane de descărcare pentru mărfuri dar și cu un terminal modern pentru călători.

După distribuția IMM-urilor la 1.000 locuitori, la nivel național, în anul 2020, Regiunea Sud-Est ocupă locul 4 (cu 54.809 IMM-uri), un trend crescător înregistrând și numărul personalului angajat, nivelul cifrei de afaceri și a investițiilor brute. Sectorul terțiar concentrează 64, 11% din întreprinderile din Regiunea Sud-Est și jumătate din salariații din regiune, dinamica acestui sector fiind pozitivă.

Activitatea de cercetare și dezvoltare este slabă în regiune, regiunea aflându-se sub media națională, sitându-se pe ultimele poziții din Uniunea Europeană. Disparitățile intra-regionale sunt importante, județele mai active în cercetare și dezvoltare fiind acolo unde funcționează centre universitare și institute de cercetare.

Regiunea dispune de un grad diversificat al structurilor de sprijinire a afacerilor, astfel în municipiul Galați funcționează 1 din cele 6 parcuri științifice și tehnologice din țară. Structurile de sprijinire a afacerilor nu se regăsesc în toate județele. Astfel, în regiune funcționează la Galați, 1 din cele 6 parcuri științifice acreditate la nivel național, 2 parcuri industriale (Galați și Mangalia), 1 incubator de afaceri la Mangalia, 4 clustere (2 la Constanța în domeniul energiei eoliene și maritim, 1 la Buzău în turism și 1 la Vrancea pentru domeniul textil). În perioada de programare 2014 - 2020, prin POR au primit finanțare 8 proiecte, în cadrul domeniului de intervenție care a vizat dezvoltarea centrelor de afaceri, astfel: 1 proiect în județul Buzău, 1 proiect în județul Galați și 6 proiecte în județul Constanța.

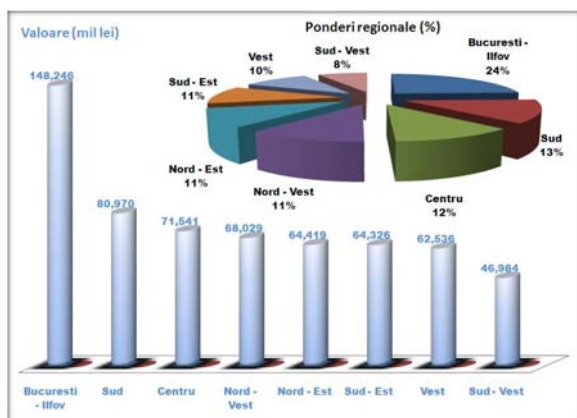

III.3.1 Produsul intern brut

Reprezentând aproximativ 15% din teritoriul țării și 13, 09% din populația totală, Regiunea Sud-Est a contribuit, în anul 2020, cu 10, 76% la formarea PIB-ului național (în valoare absolută de 56.339,5 milioane de lei (prețuri curente), fiind a cincea regiune din România după regiunile București Ilfov, Sud Muntenia, Centru și Nord Vest.

Comisia Națională de Prognoză preconizează, până în anul 2025, un trend de creștere a PIB-ului în același ritm cu creșterea așteptată la nivel național, care totuși nu va avea efecte consistente

asupra diminuării disparităților interne. Conform previziunii, creșterea negativă din anul 2020 (-6, 1%) și 2021 (-2, 1%) va fi urmată de un trend progresiv pozitiv în 2022 (+4, 1%), în 2023 (+1, 2%) și în 2025 (+3, 8%).

PIB-ul regional pe cap de locuitor s-a ridicat în anul 2018 la 5.186 euro, reprezentând 79, 8% din media națională, Regiunea Sud-Est clasificându-se pe locul 6 la nivel național conform acestui indicator. Calculat pe baza parității puterii de cumpărare (PPC), PIB/locuitor la nivel regional a reprezentat, în 2019¹, 38% din

media UE27, regiunea poziționându-se printre ultimele 10 regiuni din UE conform acestui parametru.

III.4 Agricultură la nivel regional

Producția agricolă este semnificativă, reprezentând 15, 86 % din producția de la nivel național. Agricultură deține o pondere importantă în economia regiunii, 40, 4% din populația ocupată a regiunii fiind ocupată în acest sector. Terenul agricol deține 65% din suprafața totală a regiunii. Sectorul privat deține cea mai mare pondere a terenului agricol și totodată produce cea mai mare parte a producției agricole (95% în 2019).

Regiunea Sud-Est se situează pe primul loc în țară, în ceea ce privește suprafața viilor roditoare, deținând 40, 3% din suprafața viticolă a țării în mare parte localizată în județul Vrancea. Regiunea este recunoscută, atât pe plan intern cât și pe plan extern, prin calitatea vinurilor provenite din podgorii renumite, care se găsesc pe tot cuprinsul regiunii: Panciu, Odobești, Pietroasele, Nicorești, Niculițel, Murfatlar, Însurăței.

Culturile agricole reprezintă o caracteristică principală a regiunii, regiunea ocupând în anul 2018, primul loc la producția de porumb, locul doi la producția de grâu, leguminoase pentru boabe, legume și locul trei la producția de floarea soarelui.

¹ Date Eurostat

Horticultura este bine dezvoltată în întreaga regiune (*în special în județul Galați*) care este primul județ din România, în ceea ce privește producția de legume.

Pescuitul și acvacultura, alături de prelucrarea peștelui și comerțul cu pește și produse din pește, sunt activități cu tradiție în Regiunea Sud-Est. În unele zone izolate, cum sunt Delta și Lunca Dunării, zona Clisura Dunării, pescuitul reprezintă una dintre principalele activități, care oferă locuri de muncă și surse de venituri pentru populația locală. Sectorul piscicol în Regiunea Sud Est include:

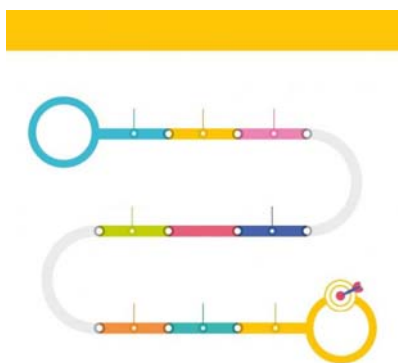
- activitățile de pescuit marin la Marea Neagră, practicate de-a lungul litoralului românesc;
- activitățile de pescuit în apele interioare, care se practică pe Dunăre precum și în zona Deltei Dunării;
- Acvacultura. În Regiunea Sud-Est există 129 de ferme piscicole înscrise în Registrul Unităților de Acvacultură, din care 39 pepiniere și 90 crescătorii. Numărul cel mai mare de ferme piscicole este localizat în județul Tulcea (54) și în județul Constanța (34).

În Regiunea Sud-Est, la nivelul anului 2018, au fost capturate 2.366, 17 tone de specii de apă dulce, cea mai mare parte provenind din Delta Dunării (2.256, 02 t). Conform datelor ANPA cele mai importante specii de apă dulce capturate în regiunea Sud Est, în anul 2018, au fost carasul (1.104, 61 tone), scrumbia (423, 02 tone), plătica (266, 72 tone), somnul (131, 54 tone), crapul (117, 32 tone), știuca (94, 83 tone), șalăul (82, 69 tone), novacul (21, 17 tone).

III.5 Infrastructura

Infrastructura de transport. Regiunea este străbătută de importante coridoare de transport care

asigură legătura centrelor urbane cu capitala țării, între care se remarcă marile artere rutiere europene (E60, E85, E87, E70, E581). Din cei 10.856 km drumuri publice regionale, doar 19, 4% sunt modernizați, regiunea înregistrând cea mai mică pondere pe țară.

Există două elemente esențiale în regiune care favorizează transportul naval: fluviul Dunărea și Marea Neagră. Portul maritim Constanța, cel mai mare port la Marea Neagră și al patrulea din Europa, oferă servicii (facilități) pentru toate tipurile de transport (auto, feroviar, maritim, aerian), fiind utilat cu depozite și terminale pentru toate tipurile de bunuri.

Infrastructura în domeniul educației. La nivel regional, în anul școlar 2018/2019, în învățământul public existau 570 grădinițe, care au trebuit să facă față creșterii numărului de copii înscriși în ultimii ani. Pentru învățământul primar și gimnazial, existau 1.000 de școli, iar cel liceal era deservit de 176 de licee. Acestea li se adăugau 9 școli profesionale și de ucenici, precum și 11 unități postliceale, a căror bună funcționare este esențială pentru asigurarea pieței forței de muncă cu persoane calificate în diferite domenii.

Pentru formarea unei forțe de muncă înalt calificate, absolut necesară pentru asigurarea dezvoltării regiunii, este esențială buna funcționare a celor 9 universități cu 58 de facultăți existente în regiune. Cele mai importante sunt universitățile din Constanța și Galați.

Infrastructura în domeniul sănătății. În regiune existau 47 de spitale, dintre care 24 localizate în Constanța și Galați. De asemenea, în regiune își mai desfășurau activitatea 13 policlinici și 41 dispensare medicale, la care se adaugă alte tipuri de unități sanitare. Serviciile medicale pentru populația din mediul rural sunt slab dezvoltate, fiind necesară organizarea unui proces de planificare medicală.

Infrastructura de sănătate din regiune, atât din punct de vedere al construcțiilor, cât și al dotărilor, este precară, fiind necesare reabilitarea clădirilor, precum și dotarea corespunzătoare a acestora.

III.6 Potențial de dezvoltare

Regiunea dispune de o serie de resurse naturale, care, valorificate corespunzător, pot juca un rol important în dezvoltarea economico-socială. Dintre acestea, cele mai importante sunt zăcămintele de țiței și gaze naturale (Subcarpații Buzăului, vestul județului Brăila și sudul județului Galați, platforma Mării Negre), carierele de granit (Munții Măcinului), sarea, etc. Alt avantaj pe care Regiunea îl poate valorifica, este reprezentat de prezența portului Constanța, secondat de porturile dunărene Galați, Brăila și Tulcea. Legăturile acestora cu marile porturi ale lumii, pot fi folosite, atât pentru a asigura materia primă necesară dezvoltării economiei regiunii, cât și pentru a exporta bunuri produse atât în regiune, cât și în restul țării.

Cel mai important potențial pentru dezvoltarea Regiunii, este reprezentat însă de resursele turistice:

- Litoralul Mării Negre, care cuprinde 13 stațiuni, cu unități de cazare, tratament și agrement (hoteluri, moteluri, vile, campinguri) desfășurate de-a lungul a 70 km de coastă între Năvodari și Mangalia;
- Delta Dunării, care prezintă o atracție științifică și un potențial turistic ridicat, în special după includerea sa în 1990, împreună cu alte zone naturale adiacente, în Rezervația Biosferei Delta Dunării;
- Regiunea beneficiază de un fond balnear deosebit, cu o veche tradiție: Lacul Techirghiol, Eforie Nord (nămol curativ cu proprietăți asemănătoare celui de la Marea Moartă);
- Regiunea prezintă și un cadru promițător pentru dezvoltarea agro-turismului (Brăila, Galați și Tulcea) cu resurse importante pentru dezvoltarea turismului de agrement (vânătoare și pescuit) în Insula Mică a Brăilei, Insula Mare a Brăilei, etc.;
- Zona montană din Vrancea și Buzău prezintă interes turistic prin stațiunile Soveja și Lepșa și zone turistice unice în țară, cum ar fi: Vulcanii Noroioși (Berca), peșterile de la Bozioru, Focurile Vii;

- Patrimoniul cultural-istoric al regiunii se remarcă prin cetățile getice, romane, grecești, bizantine și locașuri mănăstirești, majoritatea fiind concentrate în județele Tulcea și Constanța.

Potențialul industrial al regiunii este foarte important și diversificat, în același timp. În anul 2018, valoarea adăugată brută a acestui sector (incluzând sectorul de construcții) a fost de 2 mil. euro, reprezentând 31, 3% valoarea adăugată brută pe regiune. Industria regională este concentrată în special în centrele urbane:

- Industria petrochimică în Năvodari;
- Industria metalurgică în Galați și Tulcea;
- Industria de echipamente în Brăila, Buzău, Constanța, Tecuci;
- Industria de construcție navală în Constanța, Galați, Brăila, Tulcea, Mangalia, Midia;
- Industria materialelor de construcție în Medgidia;
- Industria textilă în Brăila, Tulcea, Vrancea;

Principalele caracteristici ale industriei la nivel regional sunt:

- este concentrată în marile orașe, fiind foarte puțin prezentă în zonele rurale
- industria de procesare deține primul loc în termeni de venituri și rată de ocuparea populației în această ramură.

Agricultura este de asemenea, un sector foarte important pentru economia regională: circa 40% din populația ocupată lucrează în acest sector, care contribuie cu 16% la PIB-ul regional.

Terenurile cultivate dețin 65% din suprafața regiunii și prezintă potențial de dezvoltare în viitor. Deși există acest potențial agricol, capacitate de procesare a produselor agricole este limitată (scăzută) din cauza tehnologiilor depășite. Gradul ridicat de fragmentare a terenului cultivat reprezintă un alt obstacol pentru dezvoltarea agricolă. Potențialul economic scăzut al fermelor mici și managementul inefficient al acestora au determinat subdezvoltarea sectorului de procesare a produselor agricole.

În anul 2004, regiunea ocupa primul loc la nivel național, în ceea ce privește producția de struguri și floarea-soarelui și locul al doilea la producția de grâu, cereale și fasole. În ceea ce privește sectorul de creștere a animalelor și cel zootehnic, regiunea se situa pe primul loc la producția de carne de oaie și capră, și de asemenea, de lână.

Prin intermediul unui larg proces de consultare a instituțiilor și organizațiilor membre ale Grupurilor de parteneriat local existente la nivelul regiunii a fost elaborată, Strategia de Dezvoltare Regională.

Strategia de Dezvoltare Regională promovează o abordare integrată cu privire la principiile guvernării regionale, accesibilitatea și mobilitatea forței de muncă, protecția mediului, dezvoltarea economică, corelat cu obiectivele și țintele stabilite prin strategiile de la nivel european. Se asigură în acest fel sinergia măsurilor promovate la nivel național și regional cu cele de la nivel european, aceasta fiind unica modalitate în care finanțările europene pot fi utilizate corect.

III.7 COORDONATE JUDEȚENE – JUDEȚUL GALATI

III.7.1 Așezare geografică. Frontiere

Județul Galați, cu o suprafață de 4.466, 3 km², reprezentând 1, 9% din suprafața României, se înscrie în aria județelor pericarpate, dunărene, fiind situat relativ aproape de Marea Neagră, la confluența a trei mari ape curgătoare - Dunărea, Siret, Prut și la încrucișarea unor mari drumuri comerciale.

Poziția geografică a județului - proiectată pe fundalul istoriei poporului român - a însumat un complex de factori, cauze și consecințe, acest pământ străvechi al Moldovei învecinându-se cu Dobrogea și Muntenia, pe el interferându-se fapte, oameni, idei, resurse, drumuri comerciale.

Așezat în sud-estul țării între 45°25' și 46°10' latitudine nordică, 27°20' și 28°10' longitudine estică, se mărginește în partea de nord cu județul Vaslui și județul Vrancea, spre sud cu județul Brăila și județul Tulcea la est cu Republica Moldova iar la vest cu județul Vrancea.

Județul Galați se înscrie în aria județelor pericarpate, dunărene, fiind situat relativ aproape de Marea Neagră, la confluența a trei mari ape curgătoare - Dunărea, Siret, Prut și la încrucișarea unor mari drumuri comerciale.

Județul Galați ocupă o poziție apropiată față de două principale artere de transport din Europa de Est, așa numitele Coridoarele Helsinki sau Coridoare Pan -Europene. Astfel, județul este traversat de Coridorul VII Pan European, ce corespunde traseului Fluviului Dunărea (Nuremberg - Viena - Budapesta - Bratislava - Belgrad - Drobeta Turnu Severin - Vidin/Calafat - Giurgiu/Ruse - Galați - Marea Neagră). Acest coridor se completează cu Canalul Rhin -Main și reprezintă principala arteră de infrastructură fluvială a Uniunii Europene.

În același timp, județul se află în apropierea **Coridorului IX Pan European**, ce asigură infrastructura rutieră și feroviară a Europei pe relația Nord - Sud, pornind de la Marea Baltică (Lituania) și Golful Finic Sankt Petersburg, în direcția Moscova - Kiev - Chișinău - România - Bulgaria - Grecia. Acest coridor trece la aproximativ 115 km distanță de municipiul Galați, prin județul vecin - Vrancea.

În ceea ce privește localizarea județului Galați pe teritoriul României, se poate spune că acesta beneficiază de o poziție strategică la granița de Sud Est a țării. Acest lucru oferă județului multiple posibilități de colaborare cu sudul Republicii Moldova și Ucraina. Galați se va constitui ca o poartă de legătură între Europa de Est și teritoriul Uniunii Europene. Mai mult, o cooperare în domeniu vamal și al controlului frontierelor poate fi benefică, alături de definirea și adoptarea unor măsuri comune pentru combaterea criminalității la frontieră. Vecinătatea județului Galați cu județele Vaslui, Vrancea, Brăila și Tulcea constituie o oportunitate pentru a pune bazele unei colaborări cu aceste județe pe toate planurile: economic, social, cultural, de mediu. Poate fi menționat în acest context realizarea unui proiect de anvergură agro – alimentar, ce va transforma orașul Tecuci într-un centru important de dezvoltare a industriei alimentare prin depozitarea și apoi transportul produselor alimentare la nivelul întregii regiuni de dezvoltare.

Distanța dintre județul Galați și capitala București poate fi și mai mult redusă din punct de vedere temporal prin construirea unui drum expres Galați – București. Acest drum va constitui o variantă rapidă de transport între cele două orașe, cu posibilitatea ulterioară de a fi transformat în autostradă.

Vecinătatea geografică a județului față de punctele vamale Giurgiulești, Oancea și Ismail, care fac legătura cu Republica Moldova și Ucraina reprezintă un factor determinant în expansiunea relațiilor comerciale ale României cu aceste țări. Stimularea relațiilor comerciale între jucătorii anterior menționați, prin acțiuni de ordin bugetar și financiar - bancar, de eliminare a unor obstacole de ordin tarifar, fiscal și valutar vor contribui decisiv la dezvoltarea județului Galați și vor avea un efect multiplicator ca nivelul întregii Regiuni de Dezvoltare Sud - Est și implicit la nivel național.

Promovarea exporturilor și relațiilor comerciale va avea un efect pozitiv asupra balanței comerciale a României, diminuând deficitele de această natură.

Județul Galați poate concura pentru calitatea de centru al acestei euroregiuni alături de Odesa. Printre proiectele necesare a fi implementate în sensul poziționării ca pol de dezvoltare al acestei regiuni pot fi menționate promovarea unor măsuri comune privind certificarea mărfurilor,

dezvoltarea piețelor de desfacere a produselor, asigurarea condițiilor care să faciliteze dezvoltarea activității vamale.

Menținând analiza la nivelul așezării geografice a județului Galați, putem aminti proximitatea acestuia față de trei mai ape curgătoare (Dunărea, Siret, Prut) și față de Marea Neagră. În vederea valorificării acestor atuuri ale județului ar fi necesare proiecte care să aibă drept finalitatea îmbunătățirea condițiilor de transport pe râurile Siret, Prut, fluviul Dunărea, cu îmbunătățirea condițiilor de navigație pe canalul Dunăre – Marea Neagră, precum și implementarea unor sisteme informatice pentru eficientizarea transportului naval și evitarea riscurilor poluărilor accidentale. În acest context, există necesitatea realizării de lucrări de consolidare a malurilor în vederea evitării riscurilor produse de eroziunea acestora, dar și a inundațiilor.

Județul Galați are o suprafață de 4.466, 32 kmp, valoare ce reprezintă 1, 87% din suprafața României. Suprafața județului Galați este semnificativ mai mică față de majoritatea celorlalte județe. Acesta ocupă poziția 34 dintr-un total de 41 de județe ordonate descrescător după suprafața geografică ocupată.

Unități administrativ teritoriale

La 1 iulie 2019 în județ existau:

- 2 municipii - Galați și Tecuci
- 2 orașe - Berești și Târgu Bujor
- 61 de comune
- 180 de sate (din care 2 sate aparținând de municipii și orașe).

III.7.2 Populația

La 1 iulie 2020, populația județului îngloba 628,104de locuitori², ceea ce reprezintă 2, 83% din totalul populației României (al 12-lea județ al țării), din care 309.859 bărbați și 317.671 femei, 361.820 locuind în mediul urban și 265710 în mediul rural. În 2011 erau înregistrați 536.167 de gălățeni, iar la recensământul din 2002 figurau 619.556.

Având 140,5 locuitori/km², județul Galați ocupă locul al treilea ca densitate a populației. Populația stabilă recenstată a municipiului Galați a înregistrat în ultimul deceniu cea mai mare scădere a numărului de locuitori.

² Institutul Național de Statistică – Direcția Județeană de Statistică Galați

Galațiul este cel mai mare port al Dunării maritime, situat la 80 de mile de Marea Neagră și la aproximativ 250 km de București și de orașele Iași, Ploiești, Constanța, Chișinău (Republica Moldova) și Odessa (Ucraina).

Condițiile naturale ale teritoriului județului Galați poartă în peisaj amprenta unor influențe datorate acelor entități geografice europene care se interferează pe pământul României.

Stabilită după etnie, populația județului Galați se prezintă astfel: 482932 români, 16990 romi, 133 maghiari, 180 ruși-lipoveni, 78 turci, 62 germani, 48 ucraineni, 4 tătari, 8 sarbi, 7 bulgari, 156 greci, 68 italieni, 57 evrei, 3 polonezi, 4 chinezi, 29 armeni, 6 ceangăi și 6 macedoneni. 34916 de gălățeni au preferat să nu-și declare etnia, iar 477 sunt de alte etnii, cu reprezentare minoră la nivel național.

Conform datelor furnizate de INS în județul Galați sunt 25.928 de clădiri. Dintre acestea, 25.791 sunt clădiri în care se află locuințe. La numărul gospodăriilor populației, Galațiul figurează cu 202.088.

Structura pe sexe a populației din gospodării evidențiază o pondere mai mare a femeilor (51, 4%) decât a bărbaților (48, 6%).

În mediul urban, 52% din totalul gospodăriilor au în componență 2 sau 3 persoane, pe când în mediul rural predomină gospodăriile compuse din 1 sau 2 persoane (46, 2%).

Județ / Localități	Gospodării	Nr. mediu de persoane
JUDEȚUL GALAȚI	188729	2.67
URBAN	107349	2.49
Municipiul Galați	92248	2.46
Municipiul Tecuci	11792	2.63
Oraș Berești	1085	2.63
Oraș Tg. Bujor	2224	2.75
RURAL	81380	2.90
Bălăbănești	833	2.45
Bălăsești	899	2.51
Băleni	893	2.51
Băneasa	681	2.59
Barcea	1719	2.72
Berești Meria	1430	2.53
Brăhășești	1848	4.16
Braniștea	1348	2.88
Buciumeni	789	2.85
Cavadinești	1108	2.62
Cerțești	890	2.43
Corni	783	2.62
Corod	2529	2.85
Cosmești	1899	2.64

Costache Negri	820	2.76
Cuca	874	2.39
Cudalbi	2401	2.57
Cuza - Vodă	897	2.88
Drăgănești	1487	3.15
Drăgușeni	1648	2.89
Fârțănești	1713	3.02
Foltești	1060	2.81
Frumușița	1534	3.04
Fundeni	1301	2.74
Ghidigeni	1685	3.30
Poiana	1258	2.49
Grivița	1247	2.32
Independența	1459	2.93
Ivești	2589	3.12
Jorăști	647	2.74
Liești	2973	2.94
Măstăcani	1606	2.82
Matca	3075	3.72
Movileni	968	3.35
Munteni	2110	3.07
Nămoloasa	860	2.52
Negrilești	776	2.99
Nicorești	1325	2.62
Oancea	681	2.10
Pechea	3127	3.15
Piscu	1603	2.94
Poiana	649	2.54
Priponești	872	2.48
Rădești	543	2.71
Rediu	781	2.37
Scânteiești	887	2.74
Schela	1115	3.27
Șendreni	1274	2.71
Slobozia Conachi	1269	3.13
Smârdan	1440	3.20
Smulți	574	2.30
Suceveni	772	2.34
Suhurlui	466	2.70
Țepu	840	2.85
Tudor Vladimirescu	1713	2.71

Tulucești	2322	3.05
Umbrărești	2046	3.18
Valea Mărului	1303	3.03
Vânători	1643	2.90
Vârlezi	765	2.52
Vlădești	733	2.63

III.7.3 Forța de muncă

Crearea condițiilor pentru creșterea competențelor profesionale în scopul asigurării unui proces de producție performant, care să realizeze produse competitive, capabile să facă față cerințelor pieței, devine o prioritate.

Piața forței de muncă a avut și are un rol hotărâtor în asigurarea creșterii economice și a productivității pe termen lung.

Problemele cu care se confruntă județul Galați sunt legate, în special de scăderea populației totale, active și ocupate. Scăderea numărului total al populației, a avut repercusiuni majore și asupra pieței forței de muncă.

III.7.4 Populația pe sexe din județul Galați³

JUDEȚ / LOCALITĂȚI	TOTAL	MASCULIN	FEMININ
JUDEȚUL GALAȚI	628104	310192	317912
URBAN	361657	174777	186880
Municipiul Galați	306424	147879	158545
Municipiul Tecuci	44975	21810	23165
Oraș Berești	3146	1550	1596
Oraș Tg. Bujor	7112	3538	3574
RURAL	266447	135415	131032
Bălăbănești	1942	1015	927
Bălășești	2230	1132	1098
Băleni	2266	1147	1119
Băneasa	2044	1046	998
Barcea	6457	3279	3178
Berești Meria	3513	1841	1672
Brăhășești	9946	4944	5002
Braniștea	4375	2200	2175
Buciumeni	2429	1218	1211
Cavadinești	2881	1486	1395
Cerțești	2314	1192	1122

³ Institutul Național de Statistică – Direcția Județeană de Statistică Galați

Corni	2109	1109	1000
Corod	7471	3756	3715
Cosmești	6604	3338	3266
Costache Negri	2727	1395	1332
Cuca	2110	1055	1055
Cudalbi	7368	3700	3668
Cuza - Vodă	2678	1367	1311
Drăgănești	6680	3417	3263
Drăgușeni	5688	3023	2665
Fârțanești	5045	2599	2446
Foltești	3171	1636	1535
Frumușița	5398	2715	2683
Fundeni	3776	1873	1903
Ghidigeni	6894	3502	3392
Poiana	3135	1577	1558
Grivița	3729	1958	1771
Independența	4646	2258	2388
Ivești	10124	5102	5022
Jorăști	1786	939	847
Liești	10827	5376	5451
Măstăcani	4716	2413	2303
Matca	12313	6285	6028
Movileni	3360	1737	1623
Munteni	7651	3931	3720
Nămoloasa	2049	1029	1020
Negrilești	2577	1320	1257
Nicorești	4028	1991	2037
Oancea	1590	854	736
Pechea	11118	5691	5427
Piscu	4761	2423	2338
Poiana	1712	862	850
Priponești	2112	1073	1039
Rădești	1456	783	673
Rediu	2036	1037	999
Scânteiești	2397	1280	1117
Schela	3848	1978	1870
Șendreni	5151	2577	2574
Slobozia Conachi	4176	2129	2047
Smârdan	5837	2972	2865
Smulți	1381	737	644
Suceveni	1610	813	797

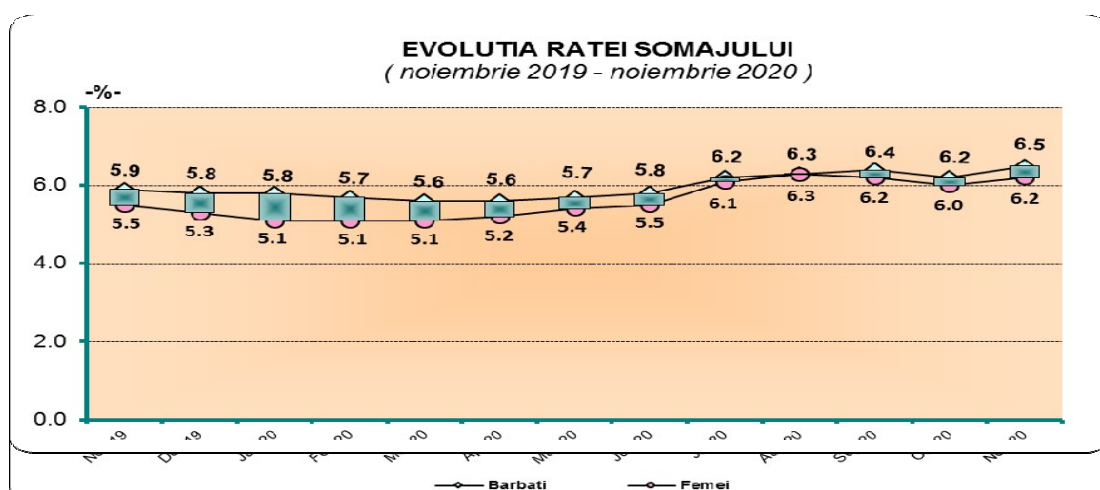

Suhurlui	1398	737	661
Țepu	2392	1212	1180
Tudor Vladimirescu	5101	2526	2575
Tulucești	7599	3812	3787
Umbrărești	7102	3560	3542
Valea Mărului	3606	1811	1795
Vânători	46413	3225	3188
Vârlezi	1981	1000	981
Vlădești	2500	1340	1160

III.8 Situația șomajului înregistrat în județul Galați

Numărul total al șomerilor înregistrați la sfârșitul lunii noiembrie 2020 a fost de **12092** persoane (**6786** bărbați și **5306** femei), în creștere cu 415 persoane față de sfârșitul lunii precedente. Față de sfârșitul lunii corespunzătoare a anului precedent, numărul șomerilor în luna noiembrie 2020 a fost mai mare cu 1256 persoane.

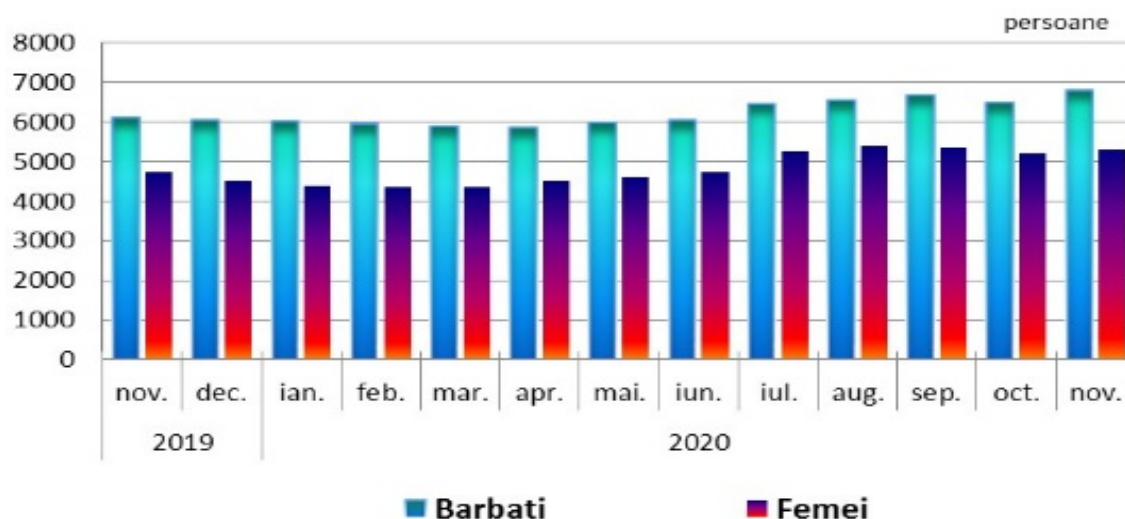
- Din numărul total al șomerilor înregistrați în județul Galați, la sfârșitul lunii noiembrie 2020, 18,3% sunt șomeri indemnizați și 81,7% șomeri neindemnizați. De asemenea, din numărul total al șomerilor: 77,8% sunt muncitori, 17,9% sunt persoane cu studii medii și doar 4,3% sunt persoane cu studii superioare.

- Rata șomajului a înregistrat la nivelul județului, la sfârșitul lunii noiembrie 2020, valoarea de 6,4%. Rata șomajului pentru femei la sfârșitul lunii noiembrie 2020 a fost de 6,2%, fiind inferioară celei pentru bărbați cu 0,3 puncte procentuale.

Numarul somerilor inregistrati la sfarsitul lunii

Populația ocupată civilă, din care:	Regiunea Sud-Est	Județul Galați	%jud. Galați în total regiune	%domenii total economie GL
Agricultură, silvicultură și pescuit	241,5	43,4	25,4	24,4
Industrie, construcții	285,0	50,9	30,0	28,6
Servicii sociale	119,2	25,2	14,1	8,5
Comerț	303,7	58,7	32,0	32,9
TOTAL ECONOMIE	949,4	178,2		

Sursa: INS, Balanța Forței de Muncă anul 2019

III. 9 Spațiul Rural

III.9.1 Caracteristicile definitorii zonei rurale a județului

Agricultura constituie una din componentele principale ale economiei județului Galați, fiind totodată una din cele mai vechi activități economice ale populației. Condițiile naturale favorabile ale județului oferă posibilitatea dezvoltării unei agriculturi complexe, care constituie o ramură importantă în economia județului participând semnificativ la realizarea produsului intern brut.

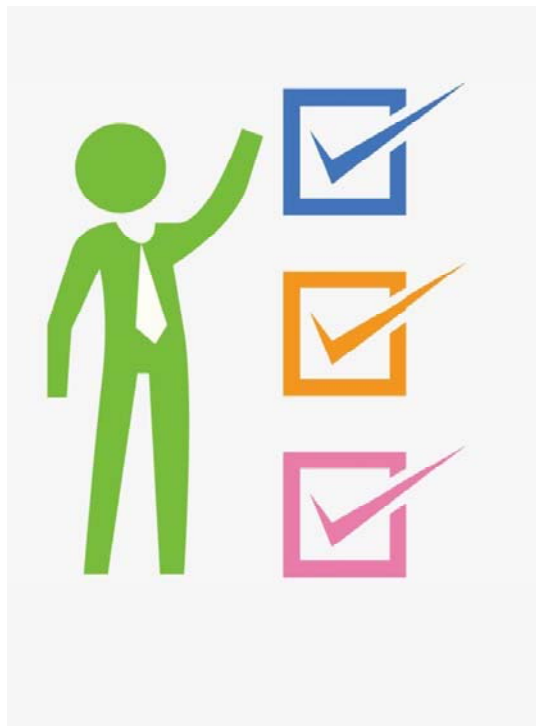

III.9.2 Activități agricole

Poziția natural-geografică a județului și condițiile climaterice au permis ca succesiunea introducerii culturilor de câmp și a creșterii animalelor în practica agriculturii să se integreze și să se dezvolte intensiv.

Cele mai importante caracteristici ale activităților agricole în județul Galați:

- diversitatea producțiilor agricole ale comunelor reprezintă caracteristica definitorie a agriculturii județului Galați;
- exploatații agricole mici caracterizate de practicarea unei agriculturi de subzistență și diversitate în alegerea tipurilor de culturi agricole;
- surplusurile de producție sunt mici;
- resurse umane reduse datorită migrației rural – urban;
- procedura pentru comasarea terenurilor destul de anevoioasă din cauza birocrăției conduce la fărâmițarea activităților antreprenoriale în domeniul agricol;
- surplusurile sunt convertite în produse necesare traiului prin intermediul piețelor agroalimentare, fiind prea mici pentru a putea fi convertite în mijloace de producție pentru a rentabiliza exploatația agricolă;
- rentabilizarea activităților zootehnice este în mare măsură dependentă de gradul de prelucrare pe plan local a produselor animaliere în unități industriale de

capacitate mică și mijlocie.

III.9.2.1 Structura suprafeței agricole

Cea mai mare parte a suprafeței disponibile a terenului agricol este repartizată culturii cerealelor. Ca rezultat, producția de cereale este ridicată, iar cea de plante uleioase și legume mai scăzută.

III.9.2.2 Structura culturilor agricole

Caracterul preponderent cerealier al structurii de producție reprezintă un aspect negativ al agriculturii județene. Ponderea suprafețelor ocupate de cereale în toate zonele este ridicată, chiar dacă în unele zone acestea nu dispun de condiții agro-pedoclimatice favorabile pentru cultivare.

Annual, producția de cereale are oscilații în funcție de condițiile climatice, dar este influențată și de resursele financiare de care dispun producătorii agricoli pentru înființarea culturilor. Cea mai importantă scădere este consemnată la porumb, unde producția a scăzut în ultimii patru ani cu peste 85%.

III.9.2.3 Creșterea animalelor

Creșterea animalelor în cadrul județului reprezintă o ramură de bază a agriculturii, această activitate deținând un procent semnificativ din valoarea totală a producției agricole din județ, având la bază o îndelungată tradiție și o importanță economică deosebită. Acesta rezidă în principal din valorificarea superioară a resurselor vegetale și a unor subproduse rezultate de pe urma industrializării. Creșterea animalelor este ocupație străveche, practică de la păstorit până la ferme moderne de creștere în stabulație.

Spre deosebire de sectorul vegetal, domeniul creșterii animalelor cunoaște o ușoară dezvoltare în ultimii patru ani, aspect vizibil în efectivele superioare de bovine, porcine, ovine, caprine și cabaline.

Această evoluție este vizibilă în special la carnea de porcine și carnea de pasăre, laptele de vacă și lână.

III.9.2.4 Fondul forestier

În ceea ce privește fondul forestier de care dispune județul Galați, se observă că eforturile de conservare și exploatare durabilă a acestuia au avut rezultate, suprafața împădurită menținându-se constantă în ultimii patru ani.

Dotarea sectorului agricol (irigații, mecanizare, etc.)

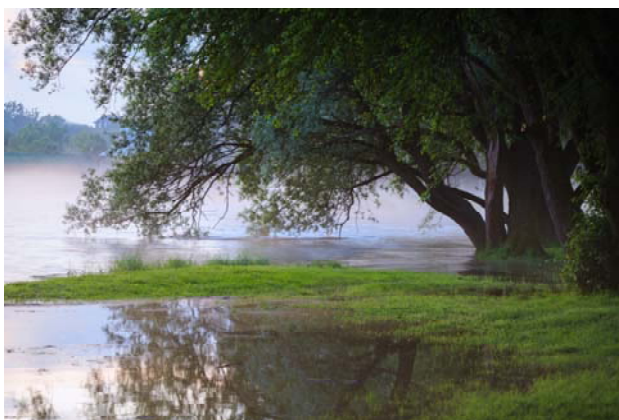
La capitolul bază tehnico - materială, județul Galați prezintă o dotare bună cu tractoare și mașini agricole.

Volumul total de îngrășăminte aplicate a cunoscut o creștere semnificativă în perioada de referință, cu creșteri importante observabile la îngrășămintele chimice, în timp ce la cele naturale se remarcă un regres important.

Județul Galați beneficiază de un număr mare de amenajări piscicole, care pot constitui puncte de atracție pentru organizarea unor competiții sportive, pe lângă posibilitatea de valorificare a producției piscicole și direcționarea acestora către export.

Patrimoniul cultural bogat poate constitui un punct de atracție pentru turiști (în special cei străini), dacă este exploatat în mod corespunzător. Pot fi organizate în acest sens diverse târguri ale meșterilor populari pentru prezentarea obiceiurilor și tradițiilor zonei, și nu în ultimul rând promovarea acestor tradiții la nivelul țărilor vecine. Procesul de comercializare a acestor produse ar trebuie să fie continuu și să asigure vizibilitatea constantă a culturii tradiționale a județului.

În plus, pentru a asigura perenitatea acestor tradiții și obiceiuri, sunt necesare o serie de inițiative în direcția organizării unor programe de instruire a tinerilor în practicarea meșteșugurilor tradiționale.

Capitolul IV

IV.1. PREZENTAREA LOCALITĂȚII COSMEȘTI – ANALIZA DIAGNOSTIC

IV.1.1 Scurt istoric

Din timpul dacilor, în apropiere de comuna Cosmești, este cunoscută o puternică așezare omenească, deci geto-dacică, așa scrie în istorie, din secolele 4-2;.d.Hr, locuită încă din epoca bronzului și prima epocă a fierului. Actualul sat Poiana din comuna Nicorești, este identificat ipotetic cu această așezare veche numită Piroboridava. Dar indiferent dacă denumirea și locul corespunde sau nu, la circa 15 km nord de Cosmești, acolo unde s-au descoperit și scos la iveală foarte multe obiecte care arată nivelul de civilizație dacică din timpul acela și care pot fi văzute la Muzeul de Arheologie din Tecuci.

La puține localități din țară sau din lume, se poate ști data precisă când au fost fondate, când au luat ființă. Numai dacă primul om cu care a început să se formeze satul sau orașul a avut inițiativa să dăltuiască data într-o stâncă și să se păstreze sau dacă a venit un conducător de țară și a pus piatra fundamentală pentru construirea unui nou oraș, port sau capitală și s-a elaborat un document care apoi s-a păstrat. Pentru localitățile vechi de secole și mai ales pentru sate este foarte greu și în cele mai multe cazuri imposibil să se știe, să se afle data începuturilor. Totuși pentru două sate din comuna Cosmești, adică Băltărești și Cosmești Deal știm că au luat ființă în anul 1864, în urma unui dezastru natural.

Pentru comuna Cosmești, cel mai vechi document scris, în care apare numele de Cosmești, datează din 29 septembrie 1646 (7155 după numărătoarea anilor în stil bizantin), deci din timpul lui Vasile Lupu, domnitor al Moldovei.

IV.1.2 Așezarea geografică

Comuna Cosmești este situată în partea vestică a județului Galați, iar teritoriul administrativ al comunei are următoarele vecinătăți:

- Nord - comuna Nicorești;
- Est - orașul Tecuci;
- Sud - comuna Movileni;
- Vest - județul Vrancea;

Coordonatele geografice ale localității Cosmești sunt: 1. 45° 51' latitudine nordică; 2. 27° 22' longitudine estică.

Comuna Cosmești are acces direct la rețeaua națională de căi rutiere și feroviare de comunicație și transport, pe teritoriul său trecând DN 24 București-Iași, DJ 252 prin satele Furcenii Noi, Furcenii vechi și Băltăreți, precum și calea ferată ce leagă magistralele 5 (București – Suceava) și 6 (București – Iași), pe sectorul Tecuci – Mărășești.

IV.1.3 Suprafața

Suprafața administrativă a comunei este 4542 ha și se încadrează astfel în categoria comunelor mari din județ. Comuna este are în componența sa 6 sate: Cosmești, 1513 locuitori, Cosmeștii-Vale 1269 locuitori, Băltăreți, 968 locuitori, Furcenii Vechi, 1505 locuitori, Furcenii Noi, 1683 locuitori, Satu Nou, 203 locuitori.

IV.1.4 Rețeaua hidrografică

Pe teritoriul comunei Cosmești, apele subterane de adâncime fac parte din categoria apelor Platformei Moesiene și din categoria din depresiunile de subsidență mezo-

cainozoică necutate sau subcutate.

În straturile superioare, la o adâncime de 30 – 45 de metri sub albia Siretului (unii specialiști susțin că adâncimea depășește 45 de metri), prin forajele recent făcute s-a găsit un alt strat sau bazin de apă din care prin forări și conducte se alimentează orașul Tecuci. 356 Din aceste puțuri și bazine de depozitare a început din 1991 să se alimenteze și satul Cosmești.

Singura apă care străbate teritoriul este Siretul, care în acest loc se află într-o zonă de trecere de la podiș la câmpie, dar este considerată totuși podiș, fiindcă partea stângă este înaltă, iar pe acest platou este câmpie.

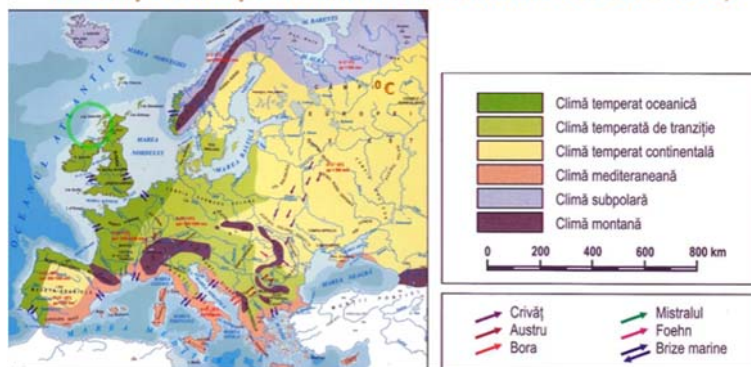
IV.1.5 Clima

Comuna Cosmești se încadrează într-o zonă cu climat temperat continental, cu diferențieri termice medii, cu primăveri lungi și toamne scurte. Temperatura medie anuală este de 9,8 grade C, iar amplitudinea acesteia se situează între -25 grade C și +34,8 grade C.

Adâncimea de îngheț se situează la 0,50 m în sol. Cantitatea medie anuală a precipitațiilor este de 450-460 litri/m². Vânturile dominante bat cu maximă frecvență din direcțiile N -25% ;S - 11,6%.

3. Climă temperat-continentală:

- influența maselor de aer nordice și est-continentale; rece și umed în N(500mm/an), mai cald și arid în sud (200-300 mm/an);
- veri călduroase: temp. medie lunară în sezonul cald: 20- 30 °C;
- ierni aspre : temp. medie lunară în sezonul rece: -10 - -30 °C;

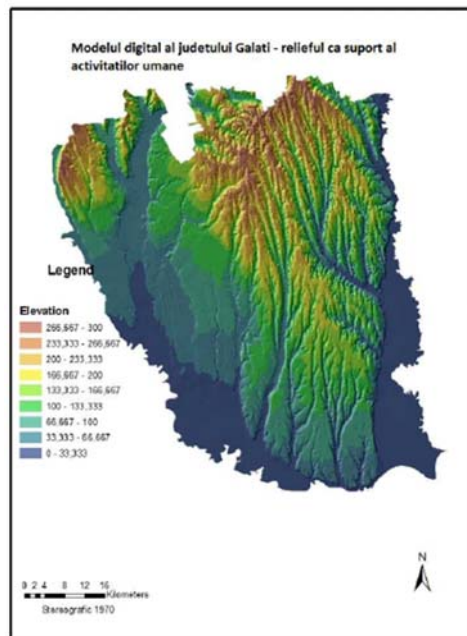
IV. 1.6 Relieful

Teritoriul întregului județ Galați se încadrează genetic și evolutiv în cele două mari unități fizico – geografice: Câmpia Română și Podișul Moldovei.

Fiecare unitate de relief are trăsături proprii și se recunoaște după relief și specificul peisajelor. Astfel, colinele Tutovei, care încep de la Nicorești spre nord și colinele Covurluiului din nord est, iar spre sud câmpii pe văile apelor și pe platouri. Pe întreg teritoriul comunei Cosmești se disting doar două forme de relief:

- un teritoriu jos, de luncă, străbătut de râul Siret, de la nord la sud, având o ușoară înclinare în direcția de curgere a râului;
- un platou pe partea stângă a Siretului, înalt de 30 de metri, față de forma joasă.

O parte bună din acest platou este perfect plan, apoi cu o ușoară înclinare spre sud – est, mai departe spre Valea râului Bârlad și cu o înclinare mai accentuată la nord spre Valea pârâului Tecucel.

IV.1.7 Flora și fauna

Vegetația în zona Cosmești este specifică silvo-stepei. Vegetația lemnoasă este reprezentată mai mult de fragmente de păduri în partea de sud și de vest a teritoriului, în 357 timp ce vegetația ierboasă a fost puternic modificată de om, mai ales prin culturi și distrugerea pajiștilor naturale, adică cele două islazuri de pe platou.

Ca o caracteristică a zonei și a acestor plante, este puterea mare de refacere. Cu toate lucrările agricole care se fac an de an, dacă lași terenul nelucrat o vară toate plantele din flora spontană sunt din nou prezente pe teren. Din rădăcini, din semințe purtate de vânt, ele se perpetuează continuu.

Majoritatea acestor plante sunt folositoare omului atât direct (pătlagina, urzica, păpădia, etc.), cât și indirect prin folosirea lor de către animale (volbura, știrul, gramineele, leguminoasele, etc.).

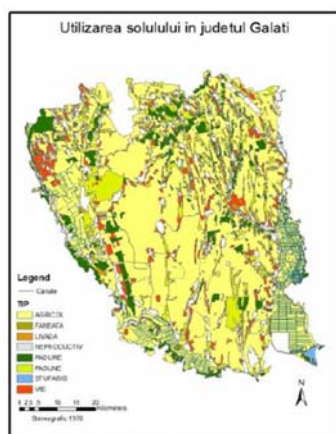
Fauna de pe teritoriul acestei comune este specifică biotipului silvo-stepei și stepei, precum și luncilor. Se întâlnesc mai frecvent popândăul (*Citellus citellus*), hârciogul (*Cricetus cricetus*) și puțin iepurele (*Lepus europaeus*). Dintre păsările cele mai răspândite sunt vrăbiile (genul *Passer*) și mai ales ciorile (genul *Corvus*). Se mai întâlnește prepelița (*Coturnix coturnix*), păsări de pădure și puține specii de păsări cântătoare rândunelele (*Hirunda rustica*) și lăstunii (*Delichon urbica*), care vara

populează atât de frumos văzduhul și în același timp îl curăță de insectele dăunătoare plantelor agricole.

În apele Siretului, se găsesc pești mai puțini ca înainte de poluare, crapul (*Cyprinus carpio*), mreana (*Barbus barbus*), cleanul (*Leuciscus cephalus*), scobarul (*Condrostoma nasus*), șalăul (*Stizostedion volgense*), Somnul (*Silurus glanis*). Pești se mai găsesc în bălțile de pe partea dreaptă a Siretului de unde s-a scos piatră. În aceste bălți apa este curată.

IV.1.8 Solurile

Pe teritoriul comunei Cosmești s-au format două tipuri distincte de sol, după forma de relief și compoziția straturilor geologice de la suprafață. După vegetația existentă, hidrografie, precipitații și alți factori care influențează formarea acestora. Peplatou sunt cernoziomuri, inclusiv castanii și ciocolatii în partea de nord a teritoriului și levigate în partea de sud, în dreptul Furcenilor, iar în lunca Siretului sunt soluri aluvionare frecvent gleizate. Cernoziomurile s-au format pe depozitele de loess, cu o textură mijlocie și au o fertilitate ridicată datorită proprietăților fizice și chimice bune. Aceste soluri au permeabilitate și porozitate, pot avea, un raport favorabil între apă și aer și pot înmagazina apa.

IV.2 Resurse umane

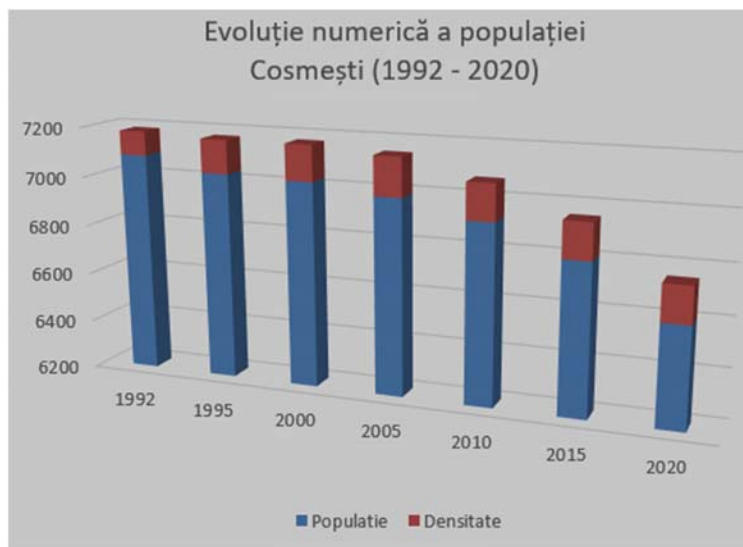
Analiza populației comunei Cosmești la recensămintele din 1992, 1995, 2000, 2010, 2015 precum și la cel din 2020 relevă un parcurs evolutiv compus din două perioade: una de scădere susținută până în 2010, urmată de o perioadă de relativă stabilizare după 2010, ceea ce, asociat cu dinamica fenomenelor demografice natalitate și mortalitate semnifică procesul de parcurgere și încheiere a tranziției demografice.

Evoluția numerică a populației comunei Cosmești între 1992-2020

Anul	Populația	Densitatea (loc/kmp)
1992	7087	96
1995	7033	135,7
2000	7025	144,5
2005	6988	156,6
2010	6922	145,9
2015	6806	145,3
2020	6604	146,6

Mișcarea populației

Dimensiunea numerică a populației în valoare absolută nu oferă imaginea asupra relației cu mediul înconjurător și presiunea pe care acesta din urmă îl resimte din partea componentei antropice, de aceea se apelează la un sistem de indicatori generali și specifici, respectiv:

- densitatea generală, a cărei valoare în Cosmești este de 147 loc/km², ceea ce încadrează comuna în categoria localităților cu densitate mare, cu mult peste media la nivel național (88 loc./ km²) și județean (67 loc/km²);

- densitatea generală în intravilan (densitatea rezidențială) înregistrează valori diferite între sate datorită mărimii populației și suprafețelor aferente intravilanului acestora.

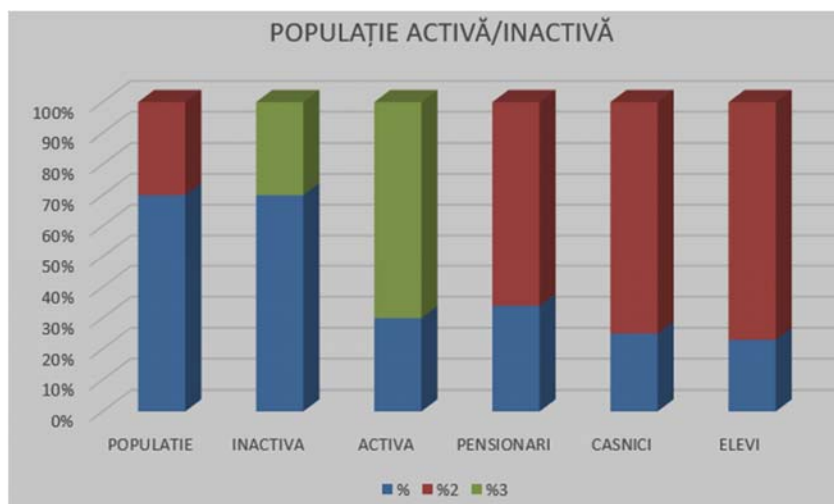
Structura populației după sexe relevă un raport general de masculinitate supraunitar ($B/F=1,03$) și o dominanță masculină în grupele de vârstă tânără și adultă, trăsătură specifică județului Galați până în anul 1995, dar mai ales mediului rural gălățean care înregistrează și în prezent ponderi mai ridicate ale populației masculine.

Analiza grupelor mari de vârstă, precum și a piramelor demografice din 2002 și 2012 arată o tendință accentuată de îmbătrânire a populației comunei, fenomen specific, de altfel, atât județului Galați, cât și întregii țări.

Forța de muncă

După sursa de subzistență și capacitatea de a desfășura o muncă utilă, persoanele se încadrează în una din cele două categorii: populație inactivă și populație potențial activă (resursele de muncă).

Populația inactivă la nivelul comunei Cosmești reprezintă 70% din totalul populației, cu o structură dominată de: pensionari (34%), persoane casnice (25%) și elevi/studenți (23%), în timp ce structura celor 1971 persoane active (30% din total) este dominată de o mare majoritate a persoanelor ocupate (80% din activi). Un procent important îl constituie totuși persoanele

active neocupate (20%), categorie în care se 45 INSSE Galați încadrează șomerii. Din această perspectivă rezultă că resursele de muncă ale comunei sunt favorabile, necesitând însă stimularea activităților private, a inițiativei locale și a asigurării cadrului de manifestare a acestora. Structura populației ocupate s-a modificat continuu în ultimele două decenii, ca urmare a:

- reducerii numărului de salariați din agricultură, industrie prelucrătoare, construcții datorită declinului activităților și structurilor organizate din cadrul comunei și orașele vecine
- creșterii lucrătorilor din agricultură ca lucrători familiali (sector privat individual) după retrocedări și schimburi de terenuri agricole,
- creșterii sectorului terțiar (servicii, activități bancare, sănătate, învățământ, comerț, etc.) prin liberalizarea pieței.

IV.3 Infrastructura și utilități existente

Alimentarea cu apă

Comuna Cosmești beneficiază parțial de alimentare cu apă în sistem centralizat pentru populație. Sistemul de alimentare cu apă este compus dintr-o gospodărie de apă cuprinzând o captare cu un puț forat, două rezervoare de 200 mc și o stație de clorinare. Prin intermediul unei stații de pompare, apa este distribuită la consumatori printr-o rețea de apă din conducte realizate din oțel, în lungime de 7 km în zona centrală a localității Cosmești. Pentru extinderea sistemului de alimentare cu apă s-a întocmit un proiect de investiții care cuprinde modernizarea și extinderea gospodăriei de apă existentă. Se propune execuția a încă două rezervoare de 500 mc și funcționarea a 5 puțuri forate. Sursa este apa subterană de adâncime forată la cca. 26-40 m.

Unitățile de producție existente pe teritoriul comunei au instalații proprii de alimentare cu apă, iar mare parte din locuitori utilizează resursele de apă subterană, reprezentate de acviferul freatic și de acviferul de adâncime. Apa freatică este captată prin fântâni țărănești individuale cu adâncimi variabile, frecvent între 7- 10 și 40 m.

Principala disfuncționalitate o reprezintă așadar insuficiența rețea de alimentare și distribuție, cu un debit prea redus în comparație cu nevoile populației dar și normele de siguranță a calității apei. Sistemul de clorinare deși este depășit ca modalitate tehnică, rămâne încă singura formă de tratare a apei.

Cât despre apa din fântâni folosită în majoritatea gospodăriilor, aceasta prezintă riscul poluării cu nitriți și nitrați peste normele admise (STAS 1342-91), din cauza pesticidelor și îngrășămintelor folosite în agricultură. De aceea fântânile, sursă importantă de alimentare cu apă potabilă a populației, trebuie amplasate și construite astfel încât să respecte normele de igienă prevăzute în ordinul nr. 536/1997 al M.S.

Canalizarea, evacuarea și epurarea apelor uzate

Apele uzate provin din mai multe surse: ape uzate menajere, ape provenite de la unități de producție și agenți economici și apele pluviale. Apele menajere provenite de la locuințe se evacuează fie la suprafața terenului, fie în haznalele de tip rural, specifice de altfel gospodăriilor țărănești. Marele dezavantaj și risc totodată al acestui sistem neecologic îl reprezintă poluarea bacteriologică a apei freatice folosită în prezent pentru consumul de apă potabilă. Apele de ploaie de pe teritoriul

comunei se scurg liber la suprafața terenului prin șanțuri, spre colectorul natural. Pentru acestea și în vederea diminuării efectelor negative se impune întreținerea și practicarea șanțurilor laterale dalate.

Obiectivul strategic integrat planului de dezvoltare locală al comunei vizează introducerea sistemului de canalizare incluzând rețea de colectare, stație de pompare, conducte de refulare și stație de tratare a apelor uzate. Având în vedere configurația intravilanului, satele Cosmești Deal și Cosmești Vale

vor beneficia de stații proprii, iar Furcenii Vechi și Furcenii Noi vor dirija aceste ape către stația amplasată la Movileni. Stațiile de tratare se amplasează la minim 300 m distanță de ultima clădire existentă. Pe măsură ce se vor realiza instalațiile interioare, acestea se vor racorda prin intermediul colectoarelor de serviciu, gravitațional sau prin pompare, în funcție de configurația terenului, la colectoarele principale realizate anterior. După tratare, apele vor fi deversate în râul Siret.

Evacuarea apelor pluviale din zonele locuite se va face prin șanțurile de pe marginea drumurilor, care vor fi reamenajate sau prevăzute acolo unde lipsesc, astfel încât să asigure scurgerea continuă a apelor pluviale în văile învecinate. Obiectivul realist ce trebuie avut în atenție pe termen mediu și lung, având în vedere costurile pe care le presupune echiparea edilitară pentru colectarea și epurarea apelor uzate este cel privitor la identificarea surselor de finanțare pentru un asemenea proiect, având în vedere că nicio extindere de rețea de alimentare cu apă nu se va mai putea face în viitor fără extinderea corelată a rețelei de canalizare.

Alimentarea cu gaze naturale

Comuna Cosmești nu dispune de conexiune la rețeaua de distribuție a gazelor naturale, deși teritoriul său este traversat de conducta de gaz Isaccea – Onești. Realizarea alimentării cu gaze prin întocmirea prealabilă a unui studiu de specialitate privind condiționările tehnice și investiționale ale unui asemenea proiect se includ între obiectivele strategice pe termen mediu pentru orizontul de timp 2010-2020.

Conectarea comunei la rețeaua națională de distribuție a gazelor naturale reprezintă un deziderat pe

care administrația locală îl va susține în mod direct și indirect permanent și a cărui realizare poate fi facilitată de crearea parteneriatelor locale menționate ca obiectiv strategic viitor.

Energia electrică

Extinderea și modernizarea rețelei de distribuție de joasă tensiune în localitate (având în vedere că uneori se înregistrează căderi sub normele admise) este un obiectiv pe care administrația îl poate prevedea în acord cu societatea de profil și sursele de finanțare disponibile. În contextul unei crize energetice potențiale și în corelație cu politica regională și națională privind asigurarea surselor de energie electrică și termică se poate avea în vedere perspectiva extinderii bazei de producție a energiei electrice și compensarea deficitului în orele de suprasarcină prin dezvoltarea unui minisistem de centrale eoliene, având în vedere că în zonă există un potențial remarcabil. În acest sens se propune un amplasament de câmp pentru producția de energie verde pentru care se impune elaborarea unor studii de fezabilitate pentru evaluarea potențialului și a puterii instalate necesare. Amplasamentul vizat este pe platoul terasei, în partea nordică a satului Cosmești, unde viteza, intensitatea și durata vântului ar putea justifica o asemenea investiție. Având în vedere anvergura și costurile pentru asemenea investiții se va duce o politică de promovare a localității și a avantajelor oferite potențialilor investitori.

IV.4 Învățământ, sănătate, sport

Învățământ

În comună sunt 8 instituții de învățământ primar și gimnazial:

- Școala Gimnazială Gen. Dumitru Dămăceanu – 178 elevi
- Școala Gimnazială Nr. 1 Furcenii Noi – 78 elevi
- Școala Primară Nr. 1 Furcenii Vechi – 83 elevi

De asemenea în comună își desfășoară activitatea și 5 grădinițe.

- Grădinița cu program normal nr. 1 Cosmești – 18 elevi
- Grădinița cu program normal nr. 1 Cosmeștii-Vale – 19 elevi
- Grădinița cu program normal nr. 1 Băltăreți – 19 elevi
- Grădinița cu program normal nr. 1 Furcenii Noi – 28 elevi
- Grădinița cu program normal „Ion Creangă” Furcenii Vechi – 23 elevi
- **Grad de dotare:** Toate unitatile sunt dotate cu centrale termice, apa curenta, conexiune la internet, grupuri sanitare in interiorul cladirilor.

Necesități de modernizare: Aer conditionat, mobilier nou și modernizarea/construcția terenurilor de sport, achiziționare tablete, dotare materială laboratoare.

Sănătate

Reformele din domeniul sanitar au produs modificări în structura organizatorică a acestui sistem și la nivelul comunei Cosmești, dispensarele medicale care au asigurat asistența primară transformându-se în cabinete medicale individuale, unde își desfășoară activitatea medicii de familie. Rețeaua publică a comunei cuprinde 4 cabinete medicale individuale și 2 farmacii umane deservite de 3 medici generaliști, 1 medic pediatru și 4 cadre medii. Deși în mod firesc o parte din populație apelează și la serviciile medicale din orașele Tecuci și Galați, sarcina administrației locale va fi de a susține menținerea și dezvoltarea serviciilor medicale locale prin politica privind personalul medical, stabilirea în comună a acestuia, parteneriate cu instituțiile medico-sanitare pentru informarea populației, protecția sănătății copiilor și vârstnicilor, etc.

Deși serviciile medicale descentralizate și privatizate exonerează în mare parte consiliul local de atribuții în acest sens, totuși, strategia de dezvoltare locală a unei comunități nu se poate face în afara integrării și implicării sistemului de sănătate. În acest moment, clădirile în care își desfășoară activitatea dispensarele umane înregistrează disfuncții mai ales din cauze obiective tehnice (lipsa canalizării, a sistemului centralizat de încălzire), dar și din punctul de vedere al colaborării dintre cele două structuri.

Pentru următoarea decadă obiectivul strategic vizează sprijinirea reabilitării clădirii dispensarelor și stabilirea parteneriatului local dintre primărie și cabinetele medicale care își desfășoară activitatea în comună.

NR. CRT.	CABINETE MEDICALE	LOCALITATEA	GRADUL DE DOTARE
1	CMI. Dr. Gănțoi Gabriela Nicoleta	Cosmești	MEDIU (cf. Normelor în vigoare CNAS)
2	CMI. Dr. Patriche Marica	Cosmești	MEDIU (cf. Normelor în vigoare CNAS)
3	CS. Dr. Mazilu Mihai-Ioan (Stomatologie)	Cosmești	MEDIU (cf. Normelor în vigoare CNAS)
4	CMI. Dr. Andruță Elisabeta	Cosmești	MEDIU (cf. Normelor în vigoare CNAS)
5	CMI. Dr. Butunoi Mirela Mihaela	Cosmești -Vale	MEDIU (cf. Normelor în vigoare CNAS)

6	CMI. Dr. Bănică Viorica-Elena	Cosmești-Vale	MEDIU (cf. Normelor în vigoare CNAS)
7	Dispensar Uman Furcenii Noi (Fără Medic)	Furcenii Noi	MEDIU (cf. Normelor în vigoare CNAS)

Necesități: dotare cu mobilier nou și ustensile medicale necesare. Schimbarea acoperișului la dispensarele din Cosmești și Furcenii Vechi.

Asistență socială

Asistența socială presupune un ansamblu complex de măsuri și acțiuni realizate pentru a răspunde nevoilor sociale individuale, familiale sau de grup, în vederea prevenirii și depășirii unor situații de dificultate, vulnerabilitate sau dependență pentru preservarea autonomiei și protecției persoanei, pentru prevenirea marginalizării și excluziunii sociale, pentru promovarea incluziunii sociale și în scopul creșterii calității vieții.

Pe plan local, rezultatele activității în domeniul asistenței sociale sunt bune, urmărindu-se cu prioritate ca toate cazurile să fie rezolvate la nivelul primăriei unde serviciul de specialitate este asigurat de un funcționar public cu studii de specialitate.

Asigurarea liniștii publice

La nivelul comunei Cosmești, ordinea și liniștea publică sunt asigurate prin activitățile desfășurate de Postul local de Poliție și activitatea celor patru lucrători ai postului local de poliție.

La nivelul comunei infracționalitatea este relativ scăzută între locuitorii comunei (valori medii anuale: 20 furturi, 10 infracțiuni cu violență, 3-4 tulburări liniște publică, 5 abandonuri, etc.), dar în activitatea postului de poliție intrând și soluționarea a peste 100 petiții/ sesizări ale cetățenilor comunei, aplicare de amenzi (peste 100 contravenții anual), întocmirea unui număr mediu de 100 de dosare de

cercetare penală.

De menționat că vulnerabilitatea comunei sub aspectul ordinii și liniștii publice vine din caracteristicile poziționale și morfostructura satelor, cu multiple căi de acces. Deși funcționează serviciul de pază comunală, se poate considera că aparatul propriu este subdimensionat, fiind utilă înființarea poliției comunitare, pe care primăria o consideră obiectiv al etapei viitoare.

Supravegherea circulației rutiere este asigurată tot de Postul local de Poliție care este dotat cu un autoturism ce asigură patrulare pe raza

comunei. Colaborarea primăriei cu acest serviciu public este satisfăcătoare, dar se vor proiecta acțiuni comune viitoare pentru informarea, controlul și îmbunătățirea climatului public local.

IV.5 Obiective turistice

Comuna Cosmești oferă unele condiții pentru turism, pentru agrement, deoarece are Siretul, lunca acestuia, pădurile din apropiere, calea ferată și șoseaua națională, nisipurile fine de pe malurile râului, posibilități de hrană și altele. Din punct de vedere al naturii, oferă mai mult, chiar, decât orașele Tecuci și Mărășești din apropiere.

Ambele maluri ale Siretului, la nord de pod, pot oferi condiții foarte bune pentru construirea unor bazine cu diferite adâncimi, cu apă limpede, și cu o plajă bine amenajată în jur. Desigur că se poate folosi direct și apa râului, dar uneori este tulbure (cu pământ în ea) sau poate avea substanțe poluante.

Lacul de acumulare Cosmești - Movileni, lac pe care se poate practica pescuitul, plimbări cu barca; Monumentele eroilor din satele Cosmești, Furcenii Noi, Furcenii Vechi

IV.6 Transport

Comuna Cosmești înregistrează un indice ridicat de densitate a rețelei de drumuri din comună, iar calitatea acestora este extrem de diferită. Calitatea infrastructurii de transport este un domeniu deficitar la nivel național, iar reabilitarea și întreținerea drumurilor va fi permanent un obiectiv strategic, de care va depinde reușita altor proiecte. Este de înțeles că între obiectivele strategice ale administrației locale se includ pentru următoarea decadă următoarele:

- reabilitarea drumurilor locale, prin asfaltare sau pietruire, îmbunătățirea elementelor geometrice ale drumurilor, asigurarea fluidității traficului;

- modernizarea etapizată a străzilor

interioare;

- amenajarea de șanțuri și rigole pe marginea drumurilor pentru colectarea apelor pluviale din zonele de locuit;

- reabilitarea podețelor care necesită intervenție;

Funcție de susținerea financiară și de noile orientări în domeniu prioritățile propuse pot fi substituite sau amânate, corelându-se cu celelalte programe de investiții.

La nivelul străzilor principale din comună se impune ca obiectiv local și adoptarea unui nomenclator de străzi prin atribuirea de nume conform sistemului de reglementări. Străzile vor primi denumiri care să asigure individualizarea lor, ușurând astfel operarea în documentațiile locale

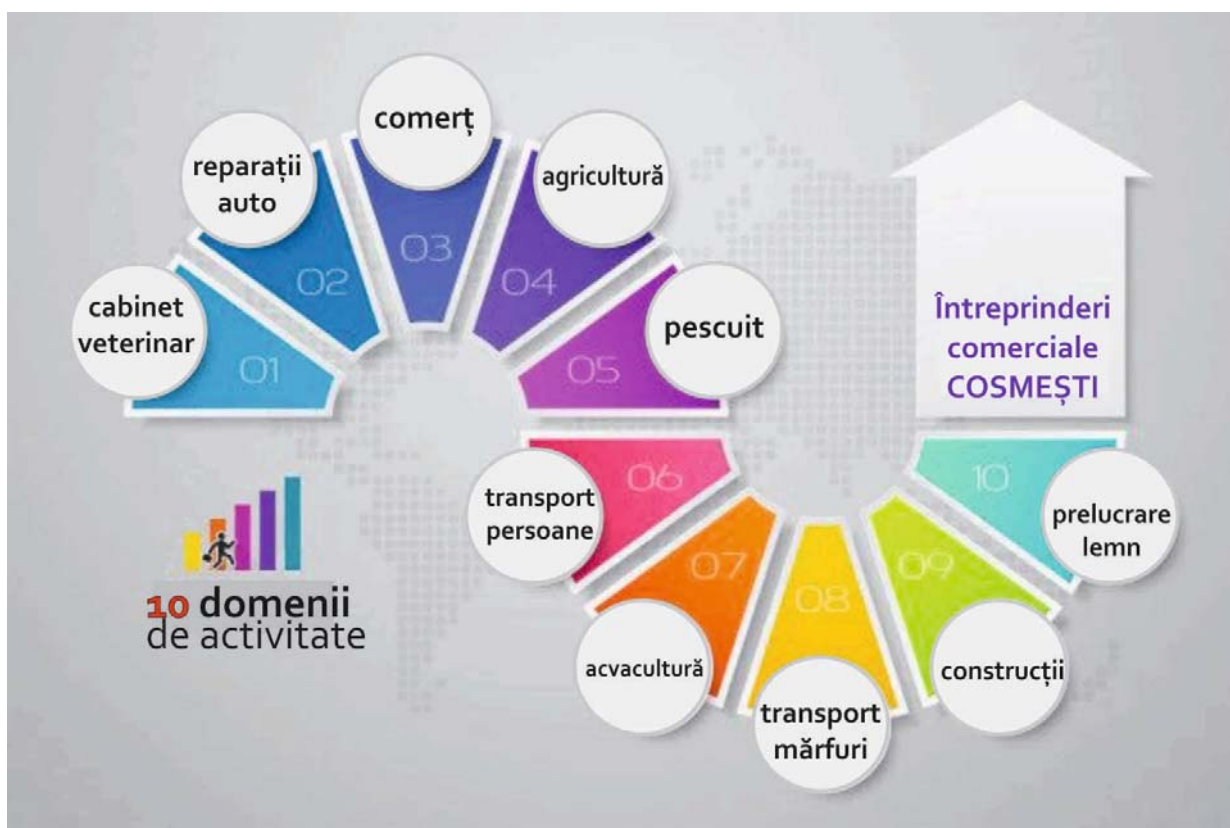

(recensământ școlar, distribuție poștă, urmărire lucrări edilitare, localizare agenți economici, etc.) și creând o individualizare și o identitate locală mai mare.

IV.7 Întreprinderi

Numărul de întreprinderi existente la nivelul comunei și domeniile de activitate ale acestora:

- INTREPRINDERI INDIVIDUALE
 - 7, domeniul de activitate comerț;
 - 13, domeniul de activitate agricultură;
 - 1, domeniul de activitate transport mărfuri;
- INTREPRINDERI FAMILIALE
 - 2, domeniul de activitate comerț ;
- PERSOANE FIZICE AUTORIZATE
 - 5, domeniul de activitate comerț;
 - 1, domeniul de activitate agricultură;
- **SOCIETĂȚI COMERCIALE**

- 1 - cabinet veterinar;
- 1 - domeniul de activitate reparații auto;
- 20 - domeniul de activitate comerț;
- 3 - domeniul de activitate agricultură;
- 1 - domeniul de prelucrarea lemnului;

- 1 - domeniul de activitate - pescuit;
- 1 - domeniul de activitate - acvacultură;
- 2 - domeniul - transport persoane;
- 1 - domeniul - transport mărfuri;
- 4 - domeniul de activitate construcții.

Capitolul V

Analiza SWOT a comunei COSMEȘTI, județul Galați

Analiza SWOT este instrumentul cel mai renumit pentru verificarea și analiza poziției strategice de ansamblu a afacerii și a mediului său. Scopul cheie al acesteia este de a identifica strategiile care vor crea un model specific de dezvoltare, care va alinia cel mai bine resursele și capacitățile la cerințele din comunitate. Cu alte cuvinte, aceasta este fundamentală pentru evaluarea potențialului intern și a limitelor, oportunităților și amenințărilor posibile din mediul extern.

Această analiză este esențială deoarece aduce o contribuție importantă asupra identificării măsurilor ulterioare în procesul de planificare în vederea atingerii obiectivelor strategiei de dezvoltare locală.

Analiza SWOT grupează informațiile în două categorii principale:

- *Factori interni* – punctele tari și punctele slabe
- *Factori externi* - oportunități și amenințări provenite din mediul extern

Punctele tari și punctele slabe sunt elemente interne asupra cărora există un control direct, în timp ce oportunitățile și amenințăările vin din mediul exterior și pot influența pozitiv sau negativ activitatea aparatului administrativ.

Acest instrument reflectă o imagine de ansamblu astfel încât punctele tari și oportunitățile să poată fi valorificate pe de o parte și pe de altă parte punctele slabe și amenințăările să poată fi diminuate sau chiar eliminate.

CADRU NATURAL

S

PUNCTE TARI

- » Relief variat
- » Climat temperat
- » Zonă cu risc seismic moderată – clasa VII
- » Risc scăzut la inundații
- » Aproximativ față de Municipiul Tecuci, fapt ce favorizează dezvoltarea economică
- » Cadru natural relativ variat

- « Slaba promovare a resurselor naturale și a avantajelor oferite investitorilor români și străini;
- « Fenomene meteorologice deosebite, datorate modificărilor climatice;

PUNCTE SLABE

W

«» Accesarea de fonduri de investiții numeroase pentru dezvoltarea teritoriului, datorită faptului că zona este cuprinsă în Grupul de Acțiune Locală "Tecuci", respectând principiul bottom-up implementat prin LEADER.

O

OPORTUNITĂȚI

- «» Posibilitatea accesării fondurilor structurale și de coeziune în perioada 2021 – 2027 în scopul protejării mediului și al cadrului natural
- «» Existența în interiorul intravilanului a unor terenuri propice pentru mărirea fondului de locuit sau clădiri sociale;

- «» Devin mai frecvente și mai intense condițiile meteorologice extreme care conduc la riscuri de genul inundațiilor și a secetei

- «» Degradarea albiilor pâraielor, alunecări de teren;

- «» Despăduriri, utilizarea nejudicioasă a fondului forestier și a pășunilor

T

- «» Degradarea mediului natural datorită iresponsabilității populației și al gradului redus de colectare / valorificare al deșeurilor.

AMENINȚĂRI

DEMOGRAFIE

RESURSE UMANE

- » Forța de muncă disponibilă;
- » Infraționalitate redusă;
- » Repartiție echilibrată între sexe;
- » Forță de muncă disponibilă și calificată.

S

PUNCTE TARI

PUNCTE SLABE

- « Migrarea forței de muncă;
- « Scăderea natalității;
- « Valori negative ale sporului migrator;
- « Fenomen de depopulare accentuat ; (0,87% scădere medie anuală)
- « Îmbătrânirea populației;
- « Spor natural negativ (-6 în anul 2018);
- « Reducerea nr. anual de căsătorii (-7%).

W

O

- «» Dezvoltarea infrastructurii rutiere și a utilităților tehnico-edilitare pentru creșterea calității vieții;
- «» Îmbunătățirea serviciilor publice pentru reducerea disparităților

- între mediul urban și rural;
- «» Atragerea investitorilor și/sau promovarea antreprenoriatului rural
- «» Diversificarea activităților economice rurale;
- «» Facilitarea și favorizarea înființării și dezvoltării de societăți comerciale de către tineri;
- «» Existența programelor de finanțare din fonduri structurale privind dezvoltarea capacității umane.

OPORTUNITĂȚI

- «» Reducerea numărului locurilor de muncă și creșterea somajului;
- «» Recesiune economică;
- «» Crize generate de epidemii sau pandemii;
- «» Pierderea tradițiilor și a valorilor culturale, (risc crescut pentru minorități)
- «» Abandonul școlar în condițiile înrăutățirii nivelului de trai și a creșterii excluziunii sociale;
- «» Creșterea raportului de dependență a vârstnicilor față de fondurile sociale;
- «» Ponderea populației inactive este în creștere, generalizată la nivel național și regional (pensionari, dificultăți de angajare pentru tineri).

AMENINȚĂRI

T

INFRASTRUCTURĂ

S

- » Rețea de distribuție a gazelor naturale;
- » Rețea de telefonie fixă și mobilă cu acoperire pe întreg teritoriul comunei;
- » Conexiune la internet care acoperă aproape tot teritoriul UAT;
- » Bibliotecă comunală și școlară;
- » Drum de exploatare agricolă asfaltat;
- » Iluminat public modernizat;
- » Proiect privind modernizarea infrastructurii rutiere din comuna Cosmești în curs de finanțare prin CNI;
- » Extindere rețea de canalizare în comună;
- » Întocmire documentații tehnice privind sistemul de alimentare cu apă și canalizare;
- » Întocmire documentații tehnice pentru construirea;

PUNCTE TARI

PUNCTE SLABE

W

- « Lipsa parțială a sistemului de alimentare cu apă;
- « Lipsa pistelor de biciclete amenajate;
- « Existența drumurilor agricole neamenajate parțial;
- « Poduri și podețe a căror structură necesită reabilitare;
- « Lipsa trotuarelor în unele zone;
- « Infrastructură verde insuficient dezvoltată;
- « Existența unor spații publice degradate și neutilizate.

O

OPORTUNITĂȚI

- «» Accesarea fondurilor europene pt asfaltarea drumurilor din comună;
- «» Accesare finanțare pt extinderea rețelei de canalizare/ apă potabilă;
- «» Existența Programului Operativ Regional, prin care se dezvoltă infrastructura, crescând astfel gradul de accesibilizare și atractivitatea teritoriului;
- «» Existența unor finanțări pt dezvoltarea infrastructurii;
- «» Existența Master Planului pentru Sectorul Apă/Apă Uzată;
- «» Existența Asociațiilor de Dezvoltare Intracomunitare;
- «» Posibilitatea realizării de parteneriate public- private.

- «» Calamități naturale – pericol de inundații, degradarea infrastructurii;
- «» Schimbările climatice reprezintă o amenințare pentru cadrul natural: temperaturile cresc, tiparele precipitațiilor se schimbă fapt ce contribuie la distrugerea infrastructurii;
- «» Costul ridicat al documentațiilor preliminare și necesitatea cofinanțării proiectelor poate împiedica accesarea finanțărilor;
- «» Surse financiare insuficiente pentru modernizarea infrastructurii;
- «» Instabilitate legislativă și monetară;
- «» Instabilitate politică;
- «» Criza economică și financiară la nivel național și internațional.

AMENINȚĂRI

T

ECONOMIE

S

- PUNCTE TARI**
- Așezare relativ bună a comunei în cadrul județului și a țării, cu conexiuni rutiere;
 - Diversitate etnică, religioasă și culturală, suport pentru afaceri în turism;
 - Existența unei societăți de producție care oferă locuri de muncă mai numeroase pentru localnici;
 - Accesul populației la tehnologia informației și serviciile de comunicații care conectează societatea rurală la progresele globale, facilitând o mai bună participare la dezvoltarea economică.

- Abandon școlar ridicat, conduce la efecte negative pe termen lung în economie
- Infrastructură fizică degradată
- Promovare insuficientă a teritoriului local pentru atragerea investitorilor
- Măsuri insuficiente pentru susținerea antreprenoriatului local
- Lipsa promovării conceptului de economie circulară
- Migrarea populației, în special a celor calificați către mediul urban sau chiar în străinătate
- Sector de producție insuficient dezvoltat (91,67% servicii, 8,33% producție)

PUNCTE SLABE

W

OPORTUNITĂȚI

O

- Atragerea unor noi investitori în comună
- Existența și posibilitatea accesării programelor de finanțare nerambursabilă din Fonduri Europene pentru dezvoltarea activității sau susținerea antreprenoriatului
 - Programe guvernamentale în derulare de susținere a sectorului IMM
 - Posibilitatea dezvoltării sectorului turistic
- Dezvoltarea lanțurilor de aprovizionare care să conecteze producătorii și consumatorii, inclusiv să asigure o legătură mai bună între mediul rural și urban;
- Posibilitatea realizării de parteneriate public-private între agenții economici și Primărie

- Politică nefavorabilă dezvoltării afacerilor (taxe și impozite numeroase).
- Cadrul legislativ instabil
- Interes redus al investitorilor pentru demararea de afaceri în comună, datorită lipsei pieței de desfacere
- Lipsa măsurilor de reținere a populației tinere în mediul rural
- Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii și economiei locale
- Criza economică
- Migrația forței de muncă specializată și calificată spre mediul urban sau spre alte țări
- Creșterea ratei inflației și ratei șomajului conduce la scăderea puterii de cumpărare a produselor și serviciilor în rândul populației.
- Crize economice

T

AMENINȚĂRI

EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT

S

PUNCTE TARI

- » Sală de sport improprie activității specifice
- » Interesul pentru educația preșcolară este foarte scăzut, abandon școlar ridicat;
- » Navetismul cadrelor didactice;
- » Lipsa unei grădinițe cu program prelungit;
- » Lipsa bazei materiale moderne.

O

- » Accesarea fondurilor europene nerambursabile pentru îmbunătățirea infrastructurii și a programelor școlare;
- » Existența programelor guvernamentale ce sprijină copiii din mediul rural cu rezultate deosebite la învățătură;

- » Scăderea populației școlare datorită declinului natalității;
- » Cadrul legislativ instabil;
- » Lipsa condițiilor atractive pentru cadrele didactice tinere;
- » Comasarea claselor școlare datorită scăderii numărului de elevi;

- » Întocmirea documentației tehnico-economice privind reabilitarea școlilor gimnaziale;
- » Infrastructura educațională racordată la utilități: apă curentă, canalizare și grupuri sanitare în interiorul clădirilor, gaz metan și centrale termice, electricitate și rețea internet;
- » Investiții în construirea unei săli de sport în satul Cosmești, investiție derulată prin CNI.

W

PUNCTE SLABE

OPORTUNITĂȚI

- » Dezvoltarea parteneriatelor public-private în educație și formare profesională;
- » Preluarea și adaptarea metodelor de bună practică din UE cu privire la activitățile didactice;
- » Participarea elevilor și/sau a cadrelor didactice în schimburi de experiență.

AMENINȚĂRI

- » Riscuri generate de epidemii sau pandemii;
- » Creșterea analfabetismului funcțional;
- » Blocaj al accesării finanțărilor.

T

MEDIU

PUNCTE TARI

- » Cadrul natural relativ variat;
- » Habitate de interes comunitar;
- » Colectarea selectivă este realizată în pubele special destinate colectării selective;
- » Interesul crescut al administrației locale de a păstra un mediu curat pentru cetățeni, prin investiții anuale majorate de la an la an;
- » Creștere grad de valorificare al deșeurilor colectate (7% -2019 comparativ cu 3,3% -2018);
- » Campanii de promovare și informare privind colectarea selectivă;
- » Acțiunea "Let's do it România" cu scop promo a protecției mediului;
- » Reducerea plății serviciului de salubritate a persoanelor care vor ajunge să colecteze pe toate cele patru fracții și vor composta deșeurile biodegradabile;
- » Spații verzi amenajate (plantarea a 400 de arbori);
- » Implicarea elevilor în acțiunile de colectare selectivă;
- » Documentație tehnică pentru realizarea investiției de regularizare a pârlurilor ce traversează comuna.

S

OPORTUNITĂȚI

- » Implementarea legislației privind protecția mediului;
- » Posibilități de amenajare a platformelor de gunoi;
- » Implicarea comunității în acțiunile de colectare selectivă;
- » Intervențiile prevăzute prin PAC care pot avea un impact pozitiv asupra atenuării /adaptării schimbărilor climatice (economie circulară);
- » Accesarea fondurilor europene pentru agricultura ecologică și alte practici prietenoase cu mediul care să conducă la reducerea GES(gaze cu efect de seră);
- » Creșterea interesului consumatorilor față de produsele obținute în agricultura ecologică și prin intermediul altor practici agricole prietenoase cu mediul;
- » Existența unor game variate de surse de energie regenerabilă la prețuri acceptabile ce pot fi utilizate;
- » Utilizarea instrumentelor de gestionare a riscurilor.

PUNCTE SLABE

W

- » Grad redus de reciclare;
- » Creșterea costurilor aferente serviciului de salubritate datorită sancțiunilor impuse unității;
- » Ignoranța populației cu privire la colectarea selectivă, a depozitării deșeurilor în locuri special amenajate și în general a protecției mediului;
- » Producția/utilizarea foarte slabă a energiei regenerabile;
- » Numărul ridicat al fermelor de mici dimensiuni care gestionează inadecvat deșeurile rezultate din agricol;
- » Utilizarea redusă a sistemelor de avertizare sau protecție împotriva efectelor climatice adverse;
- » Lipsa promovării și cunoașterii conceptului de economie circulară;
- » Suprafața redusă a culturilor ecologice.

- » Datorită încălzirii globale devin mai frecvente și mai intense condițiile meteorologice extreme care conduc la riscuri de genul inundațiilor și a secetei;
- » Alunecările de teren;
- » Factorul antropic care poate contribui la distrugerea ariilor naturale protejate;
- » Diminuarea surselor de apă potabilă;
- » Scăderea suprafețelor cultivate conform practicilor agricole ecologice și creșterea impactului negativ asupra mediului ca rezultat al intensivizării agriculturii;
- » Creșterea emisiilor de GES, ca urmare a creșterii numărului de animale din gospodăriile individuale și a numărului redus de facilități și echipamente de gestionare a gunoierului de grajd;
- » Presiuni antropice ridicate asupra resurselor de apă și sol pe suprafețele agricole și forestiere;
- » Abandonul activităților agricole, cu influențe negative în conservarea biodiversității.

T

AMENINȚĂRI

AGRICULTURĂ

PUNCTE TARI

- » Comună cu profil agrar;
- » Drumuri agricole de exploatare, asfaltate;
- » Condiții propice dezvoltării sectoarelor zootehnic și horticole, terenul agricol ocupând 84,9% din teritoriul administrativ al comunei Cosmești;
- » Terenurile arabile au o pondere de 59,3%;
- » Dezvoltarea fermelor locale prin accesarea fondurilor europene;
- » Existența societăților cu activități productive;
- » Sisteme de irigație funcționale pe majoritatea suprafețelor agricole;
- » Diversitate biologică prin suprafețe agricole semnificative cu Întăită Valoare Naturală (HNV) ce contribuie la conservarea biodiversității.

- « Investiții privind dezvoltarea unei piețe agroalimentare locale;
- « Tendință de creștere a sectorului de produse ecologice;
- « Creșterea interesului consumatorilor pentru alimentele naturale și sănătoase;
- « Demersuri legislative pentru sprijinirea zonelor deșertificate;
- « Înființarea de forme asociative cu rol economic și cooperarea între fermieri;
- « Creșterea valorii nete adăugate la nivelul fermelor zootehnice și mixte;
- « Existența fondurilor europene ce pot fi absorbite în vederea impulsivității afacerilor în agricultură ex. Programul Național de Dezvoltare Rurală/Planul Național Strategic;
- « Adaptarea cerințelor de formare, cercetare/consultanță în raport cu nevoile fermierilor.

OPORTUNITĂȚI

PUNCTE SLABE

- « Grad redus de asociere a proprietarilor agricoli;
- « Nu există rețele de achiziționare a produselor agricole și animalelor;
- « Slaba utilizare a soiurilor și raselor autohtone, adaptate la condițiilor locale;
- « Utilizarea practicilor agricole convenționale;
- « Acces redus la sistemul de creditare pentru sectorul agricol, pentru inițiative de afaceri în mediul rural;
- « Interes scăzut al tinerilor pt practicarea agriculturii;
- « Structuri și sisteme slab dezvoltate pentru transferul de cunoștințe, consiliere, consultanță și inovare;
- « Acces redus la terenurile cauzat de prețurile ridicate;
- « Dotări tehnice deficitare și insuficiente în silvicultură;
- « Lipsa digitalizării în agricultură;
- « Partneriat-public privat slab dezvoltat;
- « Reticența agricultorilor de a se organiza în structuri asociative cu rol economic;
- « Lipsa pieței de defacere pentru unele produse precum și prețuri de vânzare scăzute datorate lipsei de asociere;
- « Cultivarea terenurilor agricole în proporție de peste 95%.

- « Îmbătrânirea forței de muncă în agricultură și depopulare;
- « Prezența animalelor sălbatice – cerbi, mistreți, etc care distrug culturile;
- « Slaba informare a agricultorilor cu privire la normele europene;
- « Creșterea numărului de fenomene climatice extreme și a intensității acestora;
- « Răspândirea bolilor contagioase severe în rândul animalelor și păsărilor (ex. pesta porcină, gripa aviară);
- « Reticența fermierilor în utilizarea noilor tehnologii;
- « Adâncirea disparităților dintre zonele rurale și urbane din perspectiva calității vieții;
- « Degradarea solurilor;
- « Cadrul legislativ instabil.

AMENINȚĂRI

SĂNĂTATE & ASISTENȚĂ SOCIALĂ

PUNCTE TARI

- » Existența unui punct farmaceutic care deservește locuitorii comunei;
- » Un cabinet medical de familie funcțional;
- » Funcționarea unui cabinet medical stomatologic;
- » Spații dotate și modernizate pentru cabinetul de medicină de familie și anexele aferente prin proiectul de reabilitare a Dispensarului, prin programul Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL);
- » Întocmirea documentației tehnice privind modernizarea dispensarului Cosmești;
- » Compartimentul de asistență socială, care are rolul de a informa, îndruma și consilia persoanele în probleme sociale;
- » Reducerea numărului subvențiilor acordate;
- » Elaborarea anuală a Planului de Dezvoltare a Serviciilor Sociale;
- » Rata zero de marginalizare;
- » Colaborări, parteneriate și acțiuni comune cu organizații din țară sau străinătate.

- OPORTUNITĂȚI**
- « Dezvoltarea antreprenoriatului social în vederea creării mai multor unități protejate în mediul rural pentru scăderea gradului de dependență al persoanelor defavorizate social;
 - « Accesul la finanțare nerambursabilă externă prin derularea de proiecte în vederea dezvoltării/diversificării serviciilor sociale;
 - « Dezvoltarea de parteneriate care să favorizeze dezvoltarea de servicii de calitate;
 - « Promovarea voluntariatului;
 - « Contractarea/externalizarea de servicii sociale;
 - « Existența de programe de formare a personalului în colaborare cu specialiști din țară și străinătate;
 - « Consultanță din partea unor specialiști/organisme internaționale;
 - « Existența legislației pentru acordarea de finanțare, subvenționare, cofinanțare din partea administrației locale și centrale pentru serviciile sociale

PUNCTE SLABE

- « Lipsa unor puncte sanitare moderne;
- « Număr redus al personalului medical;
- « Infrastructură Socială slab dezvoltată - lipsa centrelor de zi / noapte pentru derularea activităților sociale sau medico- sociale;
- « Servicii specializate insuficient dezvoltate pentru acoperirea tuturor nevoilor sociale din comună (copii delincvenți, mame minore, gravide aflate în situații de risc, adulții/copii marginalizați social, victime ale violenței în familie, etc.);
- « Demotivarea resurselor umane din cauza sistemului de salarizare subfinanțat;
- « Insuficientă cunoaștere a drepturilor și a serviciilor existente la nivelul comunității;

Dr. Gânțoi Gabriela Nicoleta
Dr. Patriche Maricica
Dr. Mazilu Mihai-Ioan
Dr. Andruță Elisabeta CMI.
Dr. Butunoi Mirela Mihaela
Dr. Bănică Viorica-Elena

AMENINȚĂRI

- « Slaba receptivitate a pacienților la programele naționale de sănătate;
- « Creșterea numărului bolnavilor cronici;
- « Creșterea numărului de îmbolnăviri datorate factorilor de mediu;
- « Politici neadecvate nevoilor reale;
- « Creșterea nevoii sociale care poate conduce la supraîncărcarea personalului;
- « Restrângerea/încetarea activității ONG – urilor furnizoare de servicii sociale din lipsa resurselor financiare.

ADMINISTRAȚIE ȘI SERVICII PUBLICE

PUNCTE TARI

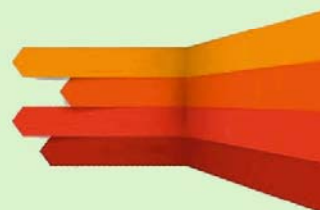
- S**
- » Mediu de lucru organizat și disciplinat;
 - » Experiența, disponibilitatea și determinarea personalului pentru modernizarea și eficientizarea administrației publice;
 - » Existența și aplicarea regulamentului de organizare și funcționare;
 - » Adaptabilitatea personalului la legislația în continuă schimbare;
 - » Experiență în gestionarea programelor cu finanțare externă;
 - » Transparența decizională: toate hotărârile Consiliului Local Cosmești sunt publicate și pot fi consultate pe site-ul instituției unde sunt publicate și alte anunțuri de interes public;
 - » Servicii publice diversificate;
 - » Simplificarea relației dintre administrație și cetățeni prin utilizarea tehnologiilor informației și comunicațiilor;
 - » Întocmirea documentației tehnico- economice privind modernizarea sediului administrativ al Primăriei Cosmești.

OPORTUNITĂȚI

- O**
- » Parteneriatul între instituțiile publice și societatea civilă pentru dezvoltarea serviciilor publice;
 - » Realizarea de către UAT a unor studii în vederea identificării nevoilor și așteptărilor cetățenilor față de serviciile oferite;
 - » Exercițarea de către societatea civilă a dreptului de a fi implicată activ în luarea deciziilor de către autoritățile publice locale;
 - » Existența programelor și proiectelor privind reforma administrației;
 - » Existența programelor de finanțare pentru digitalizarea serviciilor publice.

PUNCTE SLABE

- W**
- » Lipsa indicatorilor și criteriilor de evaluare;
 - » Personal insuficient în comparație cu sarcinile atribuite;
 - » Fonduri insuficiente pentru formare profesională;
 - » Concentrarea pe rezolvarea unor activități nerelevante mari consumatoare de timp;
 - » Dezvoltarea redusă a sistemelor informatice, unele depășite moral;
 - » Lipsa unui sistem de management al documentelor capabil să furnizeze informații complexe în timp real;
 - » Utilizarea relativ scăzută a tehnologiilor avansate;

AMENINȚĂRI

- T**
- » Neimplicarea tuturor actorilor;
 - » Servicii neadaptate la nevoile/așteptările cetățenilor;
 - » Instabilitate legislativă.

TURISMUL & POTENȚIALUL TURISTIC

PUNCTE TARI

- » Acces facil datorită legăturilor de transport;
- » Zonă pitorească și încărcată de istorie și tradiții;
- » Posibilități de vânatoare;
- » Apropierea de Municipiul Tecuci;
- » Agropensiune de 2 margarete – 15 locuri de cazare;
- » Unități de cult cu o importanță valorică mare;
- » Asociații culturale cu activități complexe;
- » Rute accesibile pentru drumeții sau ciclism.

S

OPORTUNITĂȚI

- » Accesarea programelor de finanțare naționale, fonduri europene sau a fondurilor norvegienne care sprijină dezvoltarea activităților de turism;
- » Fructificarea potențialului de activități recreative (sporturi extreme, echitație, înot, etc);
- » Dezvoltarea serviciilor de divertisment și agrement;
- » Realizarea de parteneriate externe și interne de colaborare în domeniul turismului;
- » Măsuri pentru atragerea operatorilor economici de a activa în domeniul turismului;
- » Acțiuni comune de promovare a turismului – cu comunele învecinate;
- » Înființarea de pensiuni agroturistice;
- » Introducerea sistemului de management al calității și în turismul rural.

O

PUNCTE SLABE

W

- » Infrastructură turistică slab dezvoltată;
- » Lipsa unei strategii de dezvoltare a turismului local;
- » Pregătire profesională redusă;
- » Accesul la servicii de sănătate scăzut;
- » Turism de tip tranzit;
- » Percepția slabă a unei „dezvoltări durabile” a turismului și implicit a importanței protecției mediului și a patrimoniului cultural-istoric și arhitectural specific;
- » Fonduri alocate pentru promovarea turismului neacoperitoare, insuficiente și subdimensionate;

- » Instabilitate legislativă;
- » Resurse financiare limitate pentru dezvoltarea infrastructurii turistice;
- » Lipsa întabulării terenurilor;
- » Distrugerea cadru natural;
- » Intensificarea traficului;
- » Nerespectarea principiilor „dezvoltării durabile”;
- » Constrângeri financiare.

T

AMENINȚĂRI

CULTURĂ, SPORT ȘI ALTE ACTIVITĂȚI RECREAȚIONALE

PUNCTE TARI

S

- » Întocmirea documentației tehnice pentru reabilitarea și modernizarea căminului cultural din localitate

OPORTUNITĂȚI

O

- » Posibilitatea programelor de finanțare naționale, fonduri europene sau a fondurilor norvegiene care sprijină dezvoltarea activităților culturale și sportive;
- » Informatizarea bibliotecilor și a serviciilor oferite de acestea;
- » Conștientizarea interesului sectorului privat pentru implicarea în restaurarea și conservarea patrimoniului cultural;
- » Crearea de parteneriate cu instituții de învățământ din Uniunea Europeană în vederea schimbului de experiență;
- » Accesarea granturilor SEE și Norvegiene pentru dezvoltarea culturală.

PUNCTE SLABE

W

- » Căminele culturale sunt într-o stare avansată de degradare;
- » Lipsa dotărilor pentru căminele culturale constituie un impediment în desfășurarea unor activități mai complexe;
- » Infrastructura sportivă este slab dezvoltată și nu oferă diversitate;
- » Populația de vârstă a doua prezintă tot mai puțin interes pentru activitățile sportive și culturale;
- » Număr redus de facilități culturale (cinematograf, muzeu..);
- » Biblioteca tradițională este din ce în ce mai puțin utilizată;
- » Suprafețele de spații verzi insuficiente;
- » Implicare slabă a mediului de afaceri în promovarea culturii
- » Zone cu potențial de petrecere a timpului liber
- » Facilități reduse special dedicate tineretului sau turiștilor
- » Număr redus al al manifestărilor cu scop caritabil

- » Discrepanțe între domeniul cultural și nevoile, respectiv interesele comunității, pierderea relevanței actului cultural pentru comunitate;
- » Fonduri limitate pentru dezvoltarea infrastructurii culturale și sportive

T

AMENINȚĂRI

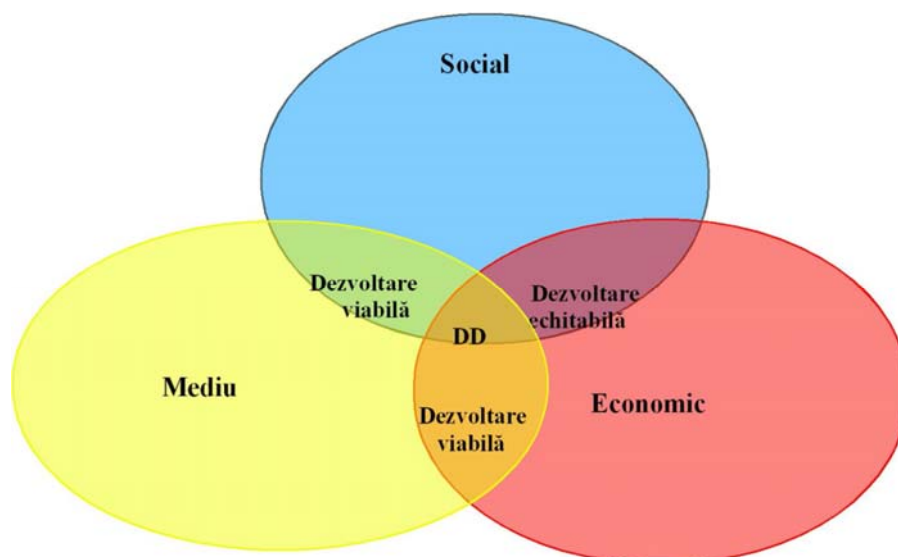

Capitolul VI

STRATEGIA LOCALĂ DE DEZVOLTARE A COMUNEI COSMEȘTI PENTRU PERIOADA 2021–2027

VI. 1 Metodologie de lucru. Aspecte introductive Dezvoltarea durabilă reprezintă „acea dezvoltare ce răspunde nevoilor prezentului fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a răspunde nevoilor lor” -Raportul Brundland, 1987, reafirmat în cadrul Summitului Pământului de la Rio, 1992.

Trei dimensiuni (piloni) – socială, economică și de mediu

Conferința Națiunilor Unite privind Mediul și Dezvoltarea, 1992 desfășurată la Rio de Janeiro (Brazilia) în cadrul căreia au fost stabilite principiile Agendei 21. Aceasta se dorește a fi un ghid de aplicare a dezvoltării durabile pentru sec. XXI, o dezvoltare ce se cere aplicată la nivel național, regional și local.

Mult timp mediul a fost tratat ca un sector aparte, izolat, iar sărăcia ca o problemă socială, în loc să fie ambele considerate ca preocupări transversale, interdependente cu celelalte domenii ale dezvoltării.

În cadrul conceptului de dezvoltare durabilă, mediul este abordat din perspectiva a trei aspecte: resursele naturale, poluarea și catastrofele „lente” care par neglijabile pe termen scurt dar care pot fi dramatice pe termen lung.

Dezvoltarea locală = dezvoltarea comunitară + planificarea dezvoltării

Dezvoltarea comunitară = participare activă și integrarea comunității în procesele de dezvoltare locală în vederea atingerii bunăstării pentru toți membrii ei.

VI.1.1 Planificarea dezvoltării = ansamblu de procese ce implică toate persoanele sau grupurile de persoane din interiorul sau exteriorul comunității interesate (stakeholders), prin care se stabilește o strategie de obiective clare de atins într-o anumită perioadă determinată, precum și măsurile ce trebuie întreprinse pentru a le atinge. Planificarea poate fi de tip expert (realizată de un grup de experți în domeniul planificării strategice și dezvoltării, utilizată în general atunci când strategia este cerută din exterior), consultativ (implicând un grup restrâns de stakeholderi) sau participativ (cu participarea tuturor factorilor interesați ai comunității, demers care cere timp dar care este și cel mai recomandat pentru a avea susținerea întregii comunități și pentru o viziunea cât mai realistă a viitorului acceptat de toți).

Plecând de la analiza teritorială privind starea actuală, analiza punctelor tari dar mai ales a punctelor slabe care trebuie îmbunătățite, s-a stabilit viziunea comunei Cosmești pentru anul 2027:

În 2027, Comuna Cosmești, este un teritoriu rural atractiv pentru tineri, cu infrastructură modernă, economie diversificată, orientată spre dezvoltare durabilă și adaptată noilor tehnologii

Această viziune asigură menținerea echilibrului între pilonii principali ai dezvoltării durabile locale: dezvoltarea socială, dezvoltarea economică și protejarea mediului înconjurător. Comuna Cosmești își propune să asigure comunității locale un nivel de trai ridicat, într-un mediu adecvat formării, muncii și petrecerii timpului liber.

Așadar, în viziunea reprezentanților autorității publice locale Comuna Cosmești va deveni o comună prosperă și durabilă până în anul 2027, care:

- va îmbunătăți condițiile de viață ale populației comunei prin asigurarea accesului la utilitățile de bază, dezvoltarea infrastructurii de transport și crearea de noi locuri de muncă,

oferind un **teritoriu rural atractiv pentru tineri**. Se urmărește combaterea fenomenului de depopulare prin atragere tinerilor în mediul rural prin oferirea unor condiții cât mai adecvate

- și mai apropiate de mediul urban în ceea ce privește infrastructura de transport, accesul la utilități și telecomunicații, spații verzi și de recreere, servicii publice și dezvoltare economică
- va realiza **creștere economică** prin atragerea de noi investitori în agricultură, industrie, servicii, prin atragerea de noi fonduri nerambursabile, prin creșterea gradului de pregătire a resurselor umane din comună;
 - va sprijini dezvoltarea sectorului educațional de la nivel local, prin îmbunătățirea condițiilor de derulare a procesului educațional, prin implementarea unor măsuri concrete privind prevenirea și combaterea abandonului școlar și promovarea conceptului de învățare continuă, astfel încât toate categoriile socio-profesionale și de vârstă să participe și să se identifice cu comunitatea;
 - va sprijini și va dezvolta activitățile de cooperare, oferind oportunități pentru intervenția sectorului privat în operațiunile comunei, fie sub forma investițiilor directe, fie sub forma parteneriatelor sau consultărilor permanente între parteneri precum și prin bune practici și schimburi de experiență relevante ;
 - va îmbunătăți accesul la bunăstare al grupurilor dezavantajate, garantând protecția factorilor de mediu și utilizarea eficientă a resurselor naturale locale;
 - va sprijini dezvoltarea tehnologică și digitalizarea.

VI.1.2 Metode și caracteristici comune de planificare strategică

Metodele de planificare strategică variază în funcție de condițiile și prioritățile fiecărei zone. Totuși, există o serie de caracteristici comune, egale ca importanță și care nu trebuie prioritizate:

- ✓ demers ce pornește de la nevoile umane, încercând să identifice acele efecte benefice pe termen lung asupra grupurilor dezavantajate și marginalizate;
- ✓ demers pe termen lung cu un calendar precis;
- ✓ adeziunea tuturor părților implicate, angajament politic puternic și voința de a construi;
- ✓ proces global și integrat, ghidat de o analiză completă și fiabilă, participativ, ce conciliază obiective economice, sociale și de mediu;
- ✓ proces însoțit de priorități bugetare precise – fiecare program de acțiune trebuie dotat cu resursele necesare pentru atingerea obiectivelor, iar stabilirea bugetelor trebuie făcută în funcție de prioritățile clar definite;
- ✓ dispozitive de monitorizare, evaluare și valorificare a experienței (returul din experiență).

VI.1.3 Strategii locale de dezvoltare durabilă (SLDD)

SLDD sunt definite ca fiind instrumente participative având drept obiectiv asigurarea progresului economic, echitabil pe plan social, protejând, în același timp, resursele și mediul pentru generațiile viitoare.

Caracteristici:

Reprezintă un ansamblu de procese participative care, prin analiză, dezbateră, consolidarea capacităților, planificare și mobilizarea resurselor, permit comunității să progreseze.

Trebuie să concentreze efortul strategic asupra unui număr restrâns de obiective prioritare:

- clare și realiste;
- economice, sociale și de mediu;
- complementare și interdependente;
- pe care încearcă să le concilieze într-o viziune integrată.

Este un demers pe termen lung, un proiect de viitor. Este viziunea viitorului comunității, viziune împărtășită la nivel local și transpusă în obiective strategice și planuri de acțiune concrete.

- Punerea în practică necesită timp și se realizează – într-o manieră realistă – progresiv.
- Reprezintă un cadru de referință menit să faciliteze luarea deciziilor.
- Nu reprezintă doar un plan de acțiuni, ci integrează sisteme flexibile de ameliorare continuă (ex: evaluările continue și cele de demi-parcurs care permit determinarea piedicilor și a greșelilor, precum și îmbunătățiri sau schimbări de direcție).
- Este necesară o coerență între strategiile diferitelor niveluri (național, regional, local).
- Necesită un angajament politic puternic.

SDD = viziunea devenirii tradusă într-un program de acțiuni + un proces de mobilizare.

VI.2 Dezvoltarea locală- un demers strategic

- analiza situației actuale
- fixarea obiectivelor
- definirea, procurarea și mobilizarea mijloacelor necesare pentru atingerea acestor obiective

Strategia de dezvoltare trasează calea de la situația actuală la situația dorită, previzionată. Strategia de dezvoltare locală trebuie fundamentată pe o analiză aprofundată a stării existente a comunității realizată printr-un set de indicatori. Această analiză a resurselor (naturale, sociale, umane, financiare, fizice) de care dispune comunitatea la momentul respectiv sau profilul comunitar se realizează prin metode calitative și cantitative de colectare a informațiilor.

Analiza resurselor existente trebuie să fie cât mai realistă, căci ea va arăta punctele forte și dimpotrivă slabe ale comunității. Primele se cer consolidate și valorificate. Cele din urmă vor trebui analizate sub aspectul cauzelor ce le determină, pentru a determina soluțiile și oportunitățile posibile.

Cu alte cuvinte, **planificarea strategică este un proces continuu**, utilizat de comunitățile locale, pentru a avea certitudinea că politicile și programele existente corespund necesităților de

dezvoltare economică a comunității, în cadrul limitărilor impuse de resursele locale disponibile. Ca importanță, planificarea strategică oferă un cadru care unește o serie de proiecte mai mici pentru a realiza scopuri/obiective economice de întindere mai mare. Drept urmare, planificarea strategică ajută comunitățile să direcționeze dezvoltarea economică spre realizarea unor obiective fezabile, pe termen lung. Important este faptul că această abordare se sprijină pe inițiative realizabile pe termen scurt. Se stabilesc scopuri realiste, pe care le poate îndeplini comunitatea.

Una din problemele planificării strategice des întâlnite este dorința

multor comunități locale de a realiza mai mult decât au posibilitatea, în condițiile resurselor disponibile.

Totodată, se includ programe care sunt rupte de scopurile unei dezvoltări economice mai largi sau nu au o valoare directă pentru aceste comunități. Procesul planificării strategice vine în ajutorul comunităților pentru gestionarea mai bună a acestor probleme.

Planificarea strategică este un proces complex ce presupune parcurgerea mai multor etape astfel încât comunitățile locale să își contureze imaginea viitorului pornind de la condițiile prezente de potențial și resurse. Odată conturată această imagine, comunitățile locale vor stabili căile de

realizare a acelui viitor. Etapele necesare a fi parcurse în procesul elaborării unei planificări strategice sunt următoarele:

- Evaluarea mediului economico-social și a potențialelor locale (analiza de potențial)
- Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală
 - formularea scopurilor, obiectivelor și strategiilor realiste
 - identificarea, evaluarea și ordonarea măsurilor și proiectelor după priorități
- Implementarea Strategiei de Dezvoltare
 - dezvoltarea planurilor de acțiune
 - implementarea planurilor
 - monitorizarea și evaluarea rezultatelor

VI.3 Planul de acțiuni

Planul de acțiuni este un plan detaliat, pe termen scurt și mediu, care descrie acțiunile și pașii necesari aplicării strategiei și atingerii obiectivelor. Este necesar ca aceste acțiuni să fie prioritizate, astfel încât realizarea lor și atingerea progresivă a țintelor pe termen mediu și scurt să ducă la îndeplinirea obiectivelor stabilite pe termen lung.

Conține:

- ◆responsabilitatea asumării sarcinilor,
- ◆calendarul desfășurării acțiunilor,
- ◆resursele alocate,
- ◆metodele de monitorizare și evaluare.

VI.4 Scopul elaborării Strategiei de dezvoltare locală

Ținând cont de prioritățile Uniunii Europene în perioada 2021-2027, Comuna Cosmești își construiește măsurile și portofoliul de proiecte astfel încât să contribuie la acestea:

– Obiectivele Politicii Agricole Comune pentru perioada 2021 – 2027:

1. Reechilibrarea lanțului alimentar
2. Combaterea schimbărilor climatice
3. Managementul durabil al resurselor
4. Conservarea peisajelor și a biodiversității
5. Sprijinirea reînnoirii generaționale
6. Dezvoltarea zonelor rurale
7. Siguranța alimentară și bunăstarea animalelor
8. Venituri echitabile pentru fermieri
9. Creșterea competitivității

– **Obiectivele Politicii de Coeziune pentru perioada 2021 – 2027:**

1. **Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii
2. **Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice
3. **Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale
4. **Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate
5. **Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Analizând obiectivele specifice ale Politicii de coeziune, observăm interesul crescut asupra digitalizării și economiei circulare.

Transformarea digitală este elementul-cheie care va permite deblocarea

potențialului de creștere în Europa. Prin intermediul unor programe specifice și prin acordarea unui sprijin financiar direcționat, viitorul

MIND THE GAP

Politica de Coeziune a UE ajută
la creșterea calității vieții cetățenilor din România

buget pe termen lung al UE va contribui la reducerea decalajului referitor la investițiile UE în sectorul digital, inclusiv în zonele îndepărtate și rurale. Viitorul buget va oferi soluții la provocările digitale care se referă, printre altele, la inteligența artificială, promovarea competențelor digitale, actele medicale personalizate, realizate cu ajutorul unor supercalculatoare, sau la capacitatea de a pregăti UE împotriva atacurilor cibernetice și a criminalității informatice.

În cadrul obiectivului „O Europă mai conectată”, Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune susțin crearea de rețele și de sisteme regionale care să promoveze transportul sustenabil, rețelele energetice inteligente, orașele inteligente și accesul digital de mare viteză.

În ceea ce privește **economia circulară**, acesta începe să capete tot mai multă vizibilitate și atenția cuvenită. Economia circulară este o economie care produce zero deșeuri.

Așadar, prezenta strategie include cele mai bune măsuri pentru dezvoltarea durabilă a comunității, aplicând principiile Politicii Agricole Comune, Politicii de coeziune și ale altor politici europene dar și naționale și contribuind la obiectivele acestora prin măsurile propuse.

În scopul asigurării coerenței și conformității, în identificarea obiectivelor și a proiectelor propuse s-au avut în vedere:

- corespondența cu planurile și strategiile la nivel comunitar și național precum:

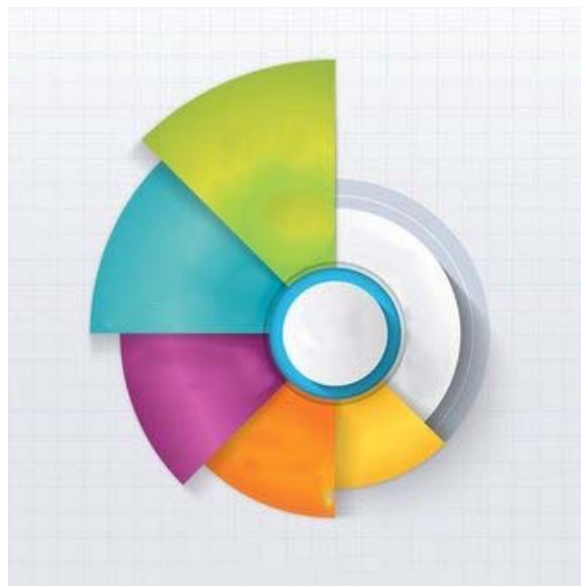

- - Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României
 - Strategia de Dezvoltare teritorială a României
 - Planul de Amenajare a Teritoriului Național
 - Strategia de dezvoltare Regională
- corespondența cu programele și strategiile regionale, județene și locale:
 - Strategia de Dezvoltare a Regiunii Sud -Est
 - Strategia de dezvoltarea a Județului Galați
 - Strategia de dezvoltare locală a GAL Tecuci
 - Planul de Dezvoltare a Serviciilor de utilitati a comunei Cosmești.

Plecând de la viziunea comunității locale pentru 2027, s-au conturat următoarele obiective

strategice în concordanță cu planurile și strategiile la nivel comunitar și național și asigurând corespondența cu programele și strategiile regionale, județene și locale astfel:

- ❖ Obiectivul strategic nr. 1 Dezvoltarea serviciilor de bază și îmbunătățirea accesibilității concomitent cu creșterea siguranței de deplasare din comuna Cosmești
- ❖ Obiectivul strategic nr. 2 - Dezvoltarea echilibrată a economiei locale
- ❖ Obiectivul strategic nr. 3 – Reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățarea pe tot parcursul vieții
- ❖ Obiectivul strategic nr. 4 - Dezvoltarea unei comunități locale prietenoase cu mediul
- ❖ Obiectivul strategic nr. 5 - Promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat care să asigure securitatea alimentară
- ❖ Obiectivul strategic nr. 6 - Dezvoltarea serviciilor sanitare și sociale
- ❖ Obiectivul strategic nr. 7 – Teritoriu local atractiv pentru turism, cultură și sport
- ❖ Obiectivul strategic nr. 8 – Dezvoltare tehnologică și digitalizare
- ❖ Obiectivul strategic nr. 9 – Creșterea capacității instituționale
- ❖ Obiectivul strategic nr. 10 - Dezvoltarea cooperării și asocierii

CAPITOLUL VII

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ

– Viziune –

– Planul local de acțiune pentru dezvoltare durabilă

cuprinde 10 direcții strategice, fiecare dintre acestea grupând un număr obiective strategice și măsuri specifice

VII.1 Direcții de dezvoltare – obiective strategice:

❖ *DIRECȚIA STRATEGICĂ 1*

- DEZVOLTARE RURALĂ SPRIJINIREA AGRICULTURII ȘI SILVICULTURII

Obiectivul Strategic nr. 1 Dezvoltarea serviciilor de bază și îmbunătățirea accesibilității concomitent cu creșterea siguranței de deplasare din comuna Cosmești

Măsura 1.1. Dezvoltarea infrastructurii de transport și comunicații

Măsura 1.2. Modernizarea și extinderea structurii tehnico-edilitare

Măsura 1.3. Modernizarea și extinderea infrastructurii agricole

❖ *DIRECȚIA STRATEGICĂ 2*

- DEZVOLTARE ECONOMICĂ

Obiectivul Strategic nr. 2 - Dezvoltarea echilibrată a economiei locale

Măsura 2.1. Atragerea de noi investitori

Măsura 2.2. Crearea infrastructurii pentru dezvoltarea afacerilor

Măsura 2.3. Măsuri pentru suținerea și dezvoltarea activităților economice

Măsura 2.4. Creșterea competitivității prin inovare, digitalizare și dezvoltare economică

Măsura 2.5. Valorificarea durabilă a resurselor naturale ale comunei în vederea creșterii atractivității și competitivității sectoarelor economice principale.

❖ **DIRECȚIA STRATEGICĂ 3**

- DEZVOLTARE EDUCAȚIONALĂ

Obiectivul Strategic nr. 3 – Reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățarea pe tot parcursul vieții

Măsura 3.1. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale și asigurarea unui proces de învățare modern adaptat cerințelor pieței

Măsura 3.2. Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și cadrelor didactice pentru fiecare nivel educațional

Măsura 3.3. Creșterea competențelor digitale ale elevilor prin dezvoltarea infrastructurii și dotărilor specifice

Măsura 3.4. Creșterea accesului la serviciile de educație și formare profesională pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile

Măsura 3.5. Creșterea participării și îmbunătățirea ofertei pentru formarea profesională continuă (centre comunitare pentru învățare permanentă)

Măsura 3.6. Modernizarea și îmbunătățirea accesului la infrastructura sportivă educațională

❖ **DIRECȚIA STRATEGICĂ 4**

- PROTECȚIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR, CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE, STIMULAREA UTILIZĂRII SURSELOR ALTERNATIVE DE ENERGIE

Obiectivul Strategic nr. 4 - Dezvoltarea unei comunități locale prietenoase cu mediul

Măsura 4.1. Investiții ce promovează infrastructura verde

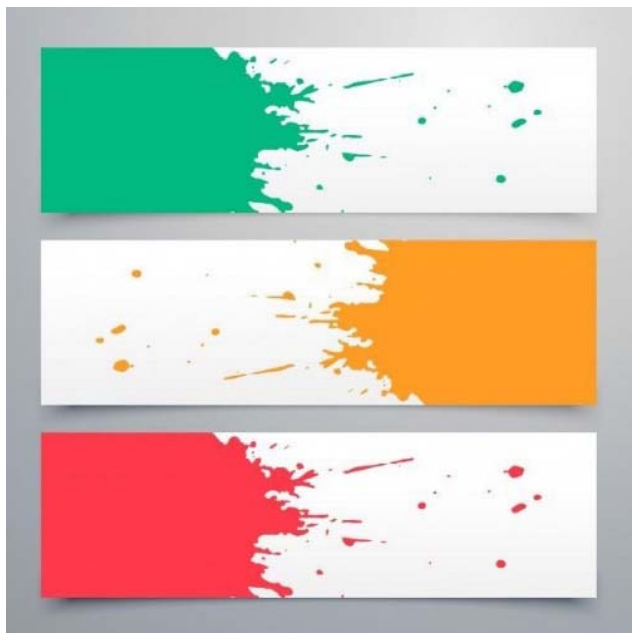
Măsura 4.2. Investiții în asigurarea/îmbunătățirea unor sisteme de iluminat public performant și eficient energetic

Măsura 4.3. Modernizarea gestionării deșeurilor

Măsura 4.4. Creșterea suprafeței spațiilor verzi

Măsura 4.5. Reducerea emisiilor de carbon prin îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor

Măsura 4.6. Promovarea utilizării energiei din surse regenerabile

Măsura 4.7. Creșterea eficienței utilizării resurselor materiale și sprijinirea tranziției către economia circulară

Măsura 4.8. Atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea la schimbările climatice, prevenirea riscurilor naturale

❖ **DIRECȚIA STRATEGICĂ 5**

- DEZVOLTAREA SECTORULUI AGRICOL ȘI SPRIJINIREA AGRICULTURII ȘI SILVICULTURII

Obiectivul Strategic nr. 5 - Promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat care să asigure securitatea alimentară

Măsura 5.1. Susținerea modernizării sectorului agricol

Măsura 5.2. Sprijin pentru dezvoltarea formelor asociative cu scop economic

Măsura 5.3. Înfăptuirea/ dezvoltarea/ modernizarea și dotarea infrastructurii de valorificare a produselor locale

Măsura 5.4. Sprijin pentru desfacerea produselor locale

❖ **DIRECȚIA STRATEGICĂ 6**

- DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE, CREȘTEREA INCLUZIUNII SOCIALE

Obiectivul Strategic nr. 6 - Dezvoltarea serviciilor sanitare și sociale

Măsura 6.1. Modernizarea și dezvoltarea serviciilor de sănătate

Măsura 6.2. Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii sociale (centre de zi, centre rezidențiale, centre multifuncționale)

Măsura 6.3. Dezvoltarea infrastructurii sociale, cultural-recreative și susținerea dezvoltării comunitare

Măsura 6.4. Asigurarea condițiilor de locuire temporară pentru persoanele vulnerabile

Măsura 6.5. Susținerea formării profesionale a personalului din domeniul asistenței sociale

Măsura 6.6. Facilitarea integrării socio-economice a persoanelor vulnerabile și a comunităților marginalizate

Măsura 6.7. Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale integrate

Măsura 6.8. Creșterea accesului la servicii medicale de bază pentru persoanele vulnerabile și comunitățile marginalizate

Măsura 6.9. Diminuarea efectelor negative ale îmbătrânirii demografice (ex. programe de îngrijire la domiciliu, cabinete medicale mobile)

❖ **DIRECȚIA STRATEGICĂ 7**

– DEZVOLTARE TURISTICĂ, CULTURALĂ ȘI SPORTIVĂ

Obiectivul Strategic nr. 7 – Teritoriu local atractiv pentru turism, cultură și sport

Măsura 7.1. Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și dezvoltarea infrastructurii culturale inovatoare

Măsura 7.2. Punerea în valoare a identității culturale locale prin acțiuni specifice de promovare, informare și cooperare

Măsura 7.3. Îmbunătățirea infrastructurii de turism

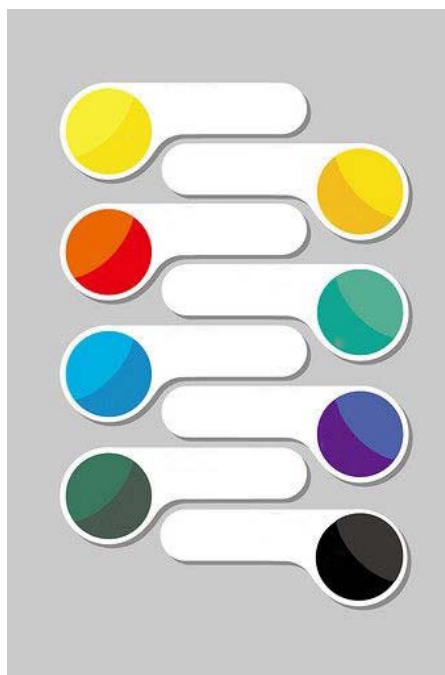
Măsura 7.4. Dezvoltarea de infrastructuri rurale, regenerare spații publice

Măsura 7.5. Dezvoltarea de infrastructurii de agrement

Măsura 7.6. Îmbunătățirea accesibilității zonelor turistice (accesibilitate rutieră, transport public, piste pentru biciclete etc)

Măsura 7.7. Spijinierea inițiativelor sportive

Măsura 7.8. Promovarea activităților sportive prin dezvoltarea/reabilitarea/dotarea infrastructurilor sportive

❖ **DIRECȚIA STRATEGICĂ 8**

– **ADAPTAREA LA NOILE TEHNOLOGII**

Obiectivul Strategic nr. 8 – Dezvoltare tehnologică și digitalizare

Măsura 8.1. Crearea unei strategii Smart Village

Măsura 8.2. Digitalizarea serviciilor publice la nivel local

Măsura 8.3. Creșterea capacității administrației publice locale de management integrat al resurselor culturale și naturale ale comunei, inclusiv prin implementarea de soluții inovative

Măsura 8.4. Conținut electronic relevant pentru dezvoltarea turismului rural

Măsura 8.5. Promovarea competențelor digitale în afara sistemelor de învățământ oficiale, în rândul agricultorilor, al administratorilor silvici și al întreprinderilor rurale

❖ **DIRECȚIA STRATEGICĂ 9**

– **SERVICII PUBLICE ADAPTATE NEVOILOR CETĂȚENILOR**

Obiectivul Strategic nr. 9 – Creșterea capacității instituționale

Măsura 9.1. Dezvoltarea resurselor umane

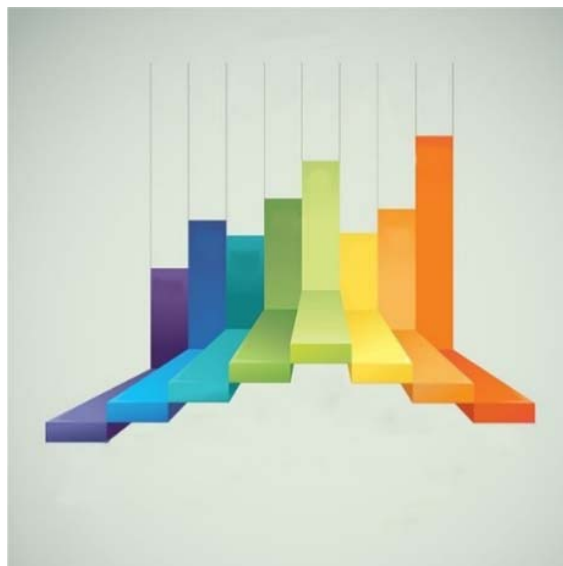
Măsura 9.2. Dezvoltarea serviciilor de e-administrație

Măsura 9.3. Creșterea eficienței activității administrației publice locale

Măsura 9.4. Modernizarea administrației locale în vederea creșterii accesului populației la servicii publice

Măsura 9.5. Promovarea unui mod de lucru transparent, pozitiv și participativ al guvernării locale pentru îndeplinirea obiectivelor din strategia de dezvoltare locală a comunei

Măsura 9.6. Dezvoltarea, modernizarea și diversificarea serviciilor publice pentru cetățeni

❖ **DIRECȚIA STRATEGICĂ 10**

– COOPERARE

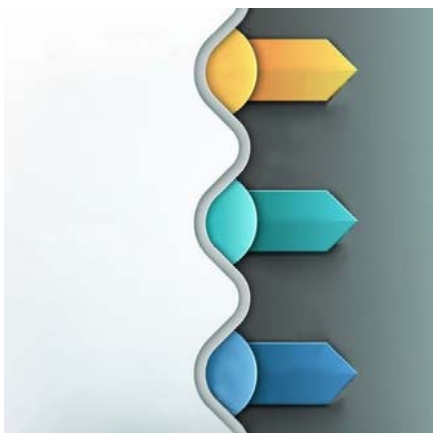
Obiectivul Strategic nr. 10 - Dezvoltarea cooperării și asocierii

Măsura 10.1. Încurajarea și promovarea parteneriatului public-privat

Măsura 10.2. Încurajarea schimburilor de experiență și bune practici

VII.2 Surse de finanțare disponibile

Finanțările nerambursabile sunt destinate sprijinirii dezvoltării locale unde nu există resurse financiare suficiente accesibile în mod curent sau din domenii în care există în mod tradițional o nevoie de resurse financiare mai mare decât disponibilitățile (de exemplu, infrastructură activități cu caracter social etc).

Astfel pot fi acordate finanțări pentru infrastructură, educație, cultură, protecția mediului, cercetare, religie, sănătate, servicii sociale, cooperare internațională, drepturi civile și cetățenești, digitalizare, dezvoltare economică și socială etc.

Pentru finanțarea investițiilor propuse în cadrul acestei strategii, pentru perioada 2021 – 2027, identificăm următoarele tipuri de finanțări:

- a) Fonduri Structurale și de Coeziune** care contribuie la realizarea celor trei obiective ale Politicii de Coeziune UE;
- b) Fonduri de la bugetele naționale**
- c) Alte finanțări nerambursabile**

care pot proveni de la o varietate de finantatori (inclusiv de la Uniunea Europeana):

- Guvernul României
- guvernele sau ambasadele unor state straine;
- instituții financiare internaționale (de ex.: BERD, Banca Mondială etc.);
- fundații sau alte organizații naționale sau internaționale
- companii
- banci active în România

POLITICA DE COEZIUNE,

elemente de noutate pentru perioada 2021 – 2027:

Plecând de la propunerea Comisiei din 2 mai 2018 privind următorul cadru financiar multianual pentru perioada 2021-2027, anexa D a Raportului de țară din 2019 privind România, inclusiv un bilanț aprofundat referitor la prevenirea și corectarea dezechilibrelor economice, prezintă punctele de vedere preliminare ale serviciilor Comisiei cu privire la domeniile de investiții prioritare și la condițiile-cadru pentru aplicarea eficace a politicii de coeziune în perioada 2021- 2027. Aceste domenii de investiții prioritare au fost stabilite în contextul mai amplu al blocajelor în materie de investiții, al nevoilor de investiții și al disparităților regionale analizate în raport. Această anexă constituie baza unui dialog între România și serviciile Comisiei în vederea programării fondurilor politicii de coeziune (Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune și Fondul social european Plus)

Implementarea POR, în viitoarea perioadă de programare, se va face descentralizat, prin 8 programe regionale, gestionate la nivelul agențiilor de dezvoltare regională.

Coordonarea unitară a managementului acestui proces va fi asigurată de Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației.

Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației nu va mai avea autoritatea de management pentru POR, din anul 2021. În schimb, ar urma să fie 8 autorități de management la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare. Practic, actualele Agenții de Dezvoltare Regională (ADR), care în prezent au doar rol de organism intermediar, cu numai câteva atribuții delegate de Ministerul Lucrărilor Publice, ar urma să devină autorități de management ele însele.

Aceste 8 noi autorități de management ale viitoarelor Programe Operaționale Regionale mai mici vor întocmi ghidurile solicitantului pentru diversele linii de finanțare pe care le vor deschide și vor decide prioritățile de investiții care vor fi bugetate.

Bugetul politicii agricole comune:

Pentru exercițiul financiar 2021 – 2027, pentru România este propusă suma de 20,5 miliarde Euro din care 13,3 miliarde este destinată plăților directe, respectiv 65% din buget, 363 mil. Euro alocate către măsurile de sprijinire a pieței (FEGA) reprezentând 2% din buget, iar **6,7 miliarde de Euro vor fi alocate pentru dezvoltarea rurală (FEADR), adică 33% din bugetul alocat. În cele 33 de procente alocate Fondului European de Dezvoltare Rurală - FEADR sunt cuprinse atât investiții ale mediului privat cât și investițiile Unităților administrativ teritoriale locale, respectiv investiții publice.**

De menționat este și faptul că din bugetul alocat FEADR, minim 5% va fi destinat măsurilor LEADER!

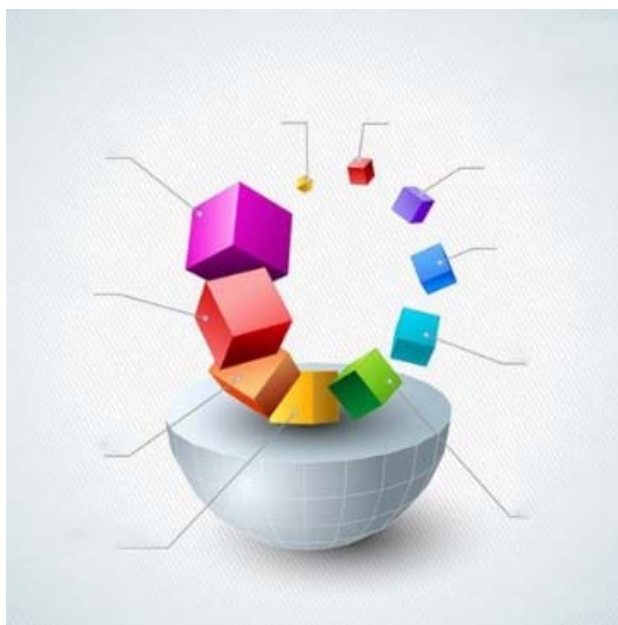

Propunerea financiară a Cadrului Financiar Multianual de alocare pentru România, pentru perioada 2021 - 2027 este de 30,60 miliarde euro, în creștere cu 8% față de perioada 2014 - 2020, conform propunerii Comisiei Europene, distribuită la nivel de fond astfel:

- 57% către Fondul de Dezvoltare Regională (FEDR)
- 27% către Fondul Social European
- 15% către Fondul de Coeziune
- 1% către Cooperarea teritorială europeană (ETC)

În cadrul politicii de coeziune Ministerul Fondurilor Europene propune pentru perioada 2021 – 2027, nouă tipuri de programe, Programul Operațional Regional urmând a fi gestionat descentralizat la nivelul Agențiilor de Dezvoltare Regională din fiecare dintre cele 8 regiuni ale țării:

1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)
2. Programul Operațional Transport (POT)
3. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)
4. Programul Național de Sănătate (multifond) (PNS)
5. Programul Operațional Capital Uman (POCU)
6. Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD)
7. Programul Operațional de Dezvoltare Teritorială Integrată (multifond) (PODTI)
8. Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)
9. Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond) (POAT)

În ceea ce privește responsabilitatea gestionării acestor programe, Agențiile pentru Dezvoltare Regională vor fi Autorități de Management pentru cele opt Programe Operaționale Regionale, Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor va fi Autoritate de Management pentru Programul Operațional Transport, iar Ministerul Fondurilor Europene va fi Autoritate de Management pentru celelalte șapte Programe Operaționale menționate mai sus.

Pentru cele 9 programe din cadrul politicii de coeziune, în perioada 2021 – 2027 vor fi finanțate următoarele axe prioritare:

1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă:

Axa Prioritară 1. Tranzitie energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele și soluții de stocare

Axa Prioritară 2 - Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară

Axa Prioritară 3 - Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate

Axa Prioritară 4 - Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

2. Programul Operațional Transport (POT)

Axa Prioritară 1. îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier

Axa Prioritară 2. îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială

Axa prioritară 3. îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată

Axa prioritară 4. îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și reziliență în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată

Axa prioritară 5. îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov

Axa prioritară 6. îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată

Axa prioritară 7. dezvoltarea unui sistem de transport multimodal

Axa prioritară 8: creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor

Axa prioritară 9: creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport

Axa prioritară 10: asistență tehnică

3. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)

Axa Prioritară 1. Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare

Axa Prioritară 2. Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI

Axa prioritară 3. Creșterea competitivității economice prin digitalizare

Axa prioritară 4. Dezvoltarea infrastructurii Broadband

Axa prioritară 5. Instrumente financiare

4. Programul Național de Sănătate (multifond) (PNS)

Continuarea investițiilor în spitale regionale

Axa Prioritară 2. Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu

Axa prioritară 3. Servicii de recuperare, paliative și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității

Axa prioritară 4. Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii

A. Investiții prioritare în infrastructură

B. Investiții în structurile relevante în domeniul supravegherii bolilor transmisibile și de gestionare a alertelor naționale și internaționale la nivel central și local din domeniul sănătății publice

C. Modernizarea sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei

Axa prioritară 5. Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical

Axa prioritară 6. Informatizarea sistemului medical

Axa prioritară 7. Măsuri FSE care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizare metode moderne de investigare, intervenție, tratament

5. Programul Operațional Capital Uman (POCU)

Axa Prioritară 1. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii

Axa Prioritară 2. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională

Axa prioritară 3. Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională

Axa prioritară 4. Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic

Axa prioritară 5. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic

Axa prioritară 6. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți

Axa prioritară 7. Antreprenariat și economie socială

Axa prioritară 8. Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii

Axa prioritară 9. Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității (prioritate comună Educație/Ocupare)

6. Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD)

Axa Prioritară 1. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (intervenții adresate grupurilor de acțiune locală) – OP 4

Axa Prioritară 2. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității – OP 5

Axa prioritară 3. Comunități marginalizate

Axa prioritară 4. Reducerea disparităților între copiii în risc de săracie și/sau excluziune socială și ceilalți copii

Axa prioritară 5. Servicii pentru persoane vârstnice

Axa prioritară 6. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități

Axa prioritară 7. Sprijin pentru grupuri vulnerabile

Axa prioritară 8. Ajutorarea persoanelor defavorizate

7. Programul Operațional de Dezvoltare Teritorială Integrată (multifond) (PODTI)

8. Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)

Axa Prioritară 1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

Axa Prioritară 2. O regiune cu orașe Smart

Axa prioritară 3. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

Axa prioritară 4. Dezvoltarea sistemelor de încălzire centralizate

Axa prioritară 5. O regiune accesibilă

Axa prioritară 6. O regiune educată

Axa prioritară 7. O regiune atractivă

Axa prioritară 8. Asistență tehnică

9. Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond) (POAT)

2. Surse de finanțare din bugetele naționale

PROGRAMELE FINANȚATE PRIN COMPANIA NAȚIONALĂ DE INVESTIȚII S.A.

Compania Nationala de Investitii S.A. functioneaza in baza Ordonantei nr 25/2001 privind infiintarea Companiei Nationale de Investitii CNI S.A cu modificarile și completarile ulterioare.

Fnantator: Guvernul României

Program de finanțare : Programul național de construcții de interes public sau social

Obiectivul programului: Construirea, reabilitarea, modernizarea, dotarea și extinderea unui obiectiv, finalizarea unui obiectiv demarat anterior de beneficiar

Solicitanți eligibili: Autoritățile administrației publice centrale, autoritățile administrației publice locale, alte instituții publice și instituții de interes public și persoane juridice recunoscute ca fiind de utilitate publică în condițiile legii, alte entități ce funcționează în baza unor legi speciale, inclusiv persoane fizice și juridice în cazul Subprogramului ”Lucrări în primă urgență.

Activități eligibile: Construirea, reabilitarea, modernizarea, dotarea și extinderea unui obiectiv, finalizarea unui obiectiv demarat anterior de beneficiar:

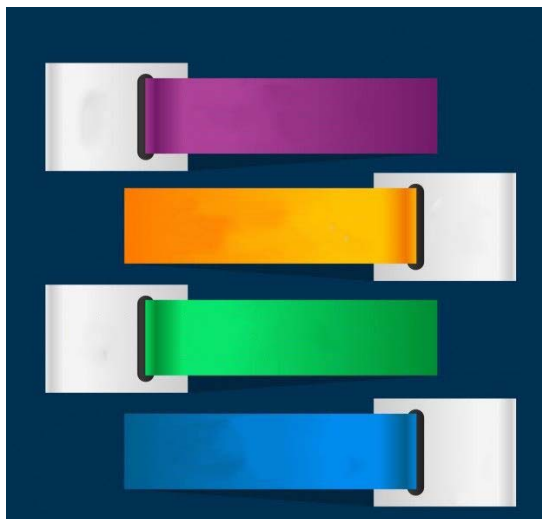
1. Subprogramul "Săli de sport"
2. Subprogramul "Bazine de înot"
3. Subprogramul "Complexuri sportive"
4. Subprogramul "Așezăminte culturale"
5. Subprogramul "Unități și instituții de învățământ de stat"
6. Subprogramul "Patinoare artificiale"
7. Subprogramul "Unități sanitare"
8. Subprogramul "Săli de cinema"
9. Subprogramul "Lucrări în primă urgență"
10. Subprogramul "Reabilitare blocuri de locuințe situate în localități din zone defavorizate"
11. Subprogramul "Drumuri de interes local și drumuri de interes județean"
12. Subprogramul "Fose septice, microstații de epurare și sisteme de alimentare cu apă"
13. Subprogramul "Alte obiective de interes public sau social în domeniul construcțiilor"

PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE LOCALĂ - PNDL

Reprezintă sursa principală de finanțare pentru infrastructura locală și are la bază principiul conform căruia în fiecare localitate din țară trebuie să fie asigurat un set minim de servicii publice. Programul Național de Dezvoltare Locală, coordonat de Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, stabilește cadrul legal pentru implementarea unor proiecte de importanță națională, care susțin dezvoltarea regională prin realizarea unor lucrări de infrastructură rutieră, tehnico-edilitară și socio-educativă.

Finanțator: Guvernul României

- Programul privind reabilitarea, modernizarea și/sau asfaltarea drumurilor de interes județean și de interes local, alimentarea cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate la sate, precum și în unitățile administrativ-teritoriale cu resurse turistice - Hotărârea Guvernului nr. 577/1997;
- Programul de dezvoltare a infrastructurii și a unor baze sportive din spațiul rural - Ordonanța Guvernului nr. 7/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2007, cu modificările ulterioare;
- Programele multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor - Ordonanța Guvernului nr. 40/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 61/2007, cu modificările ulterioare pentru programul prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. c);

- Programul Reabilitare și Modernizare - 10.000 km drumuri de interes județean și drumuri de interes local - Hotărârea Guvernului nr. 530/2010.

Obiectivul programului: obiectivul prioritar al PNDR este finalizarea tuturor obiectivelor finanțate prin alte programe închise în prezent precum și sprijinirea autorităților publice locale în prioritizarea finanțărilor astfel încât România, în integralitatea ei, să devină un spațiu construit eficient, în care toți locuitorii să aibă acces egal la resurse, să beneficieze de creșterea calității vieții și să se faciliteze dezvoltarea comunităților funcție de potențialul acestora și de strategiile de dezvoltare durabilă, pe principii de competitivitate și coeziune teritorială. Programul este dedicat realizării unor obiective de investiții de infrastructură de dimensiuni reduse ca volum care nu îndeplinesc criterii de eligibilitate pe programe cu

finanțare europeană sau la care este imperios necesară finalizarea acestora pentru respectarea unor angajamente asumate de România în cadrul Uniunii Europene.

Obiectivele de investiții care pot fi finanțate în cadrul programului trebuie să vizeze lucrări de realizare / extindere / reabilitare / modernizare, respectiv dotare, pentru unul dintre următoarele domenii specifice:

- ✓ sisteme de alimentare cu apă și stații de tratare a apei;
- ✓ sisteme de canalizare și stații de epurare a apelor uzate;
- ✓ unități de învățământ preuniversitar, respectiv: grădinițe, școli generale primare și gimnaziale, licee, grupuri școlare, colegii naționale, școli profesionale, școli postliceale, unități de învățământ special de stat;
- ✓ unități sanitare;
- ✓ drumuri publice clasificate și încadrate, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, ca drumuri județene, drumuri de interes local, drumuri comunale și/sau drumuri publice din interiorul localităților;
- ✓ poduri, podețe sau punți pietonale;
- ✓ obiective culturale de interes local, respectiv biblioteci, muzee, centre culturale multifuncționale, teatre;
- ✓ platforme de gunoi;
- ✓ piețe publice, comerciale, târguri, oboare;

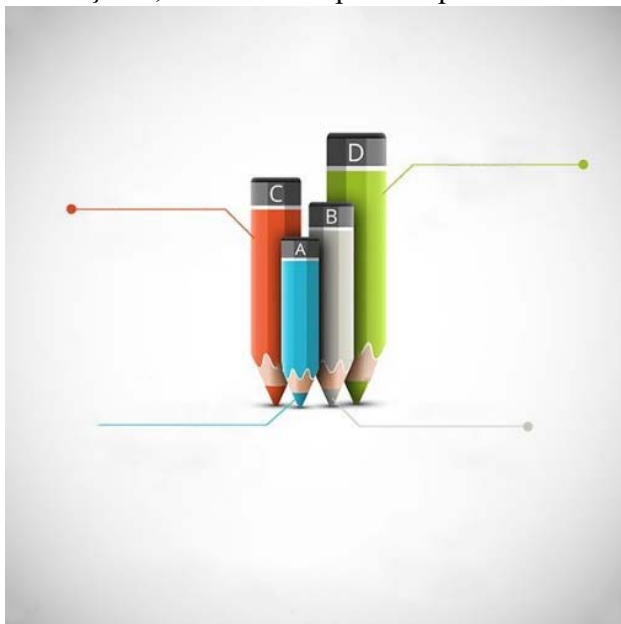

- ✓ modernizarea bazelor sportive;
- ✓ sediile instituțiilor publice ale autorităților administrației publice locale, precum și a instituțiilor publice din subordinea acestora;
- ✓ infrastructura turistică dezvoltată de autoritățile publice locale ca instrument de punere în valoare a potențialului turistic local, pentru obiectivele de investiții aflate în proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale sau în administrarea acestora.

Finanțare

Programul se finanțează din transferuri de la bugetul de stat, în limita fondurilor aprobate anual în bugetul MLPDA, din fonduri aprobate anual cu această destinație în bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale beneficiare și din alte surse legal constituite.

În limita fondurilor aprobate anual prin legea bugetului de stat, în baza analizei interne de specialitate a propunerilor de finanțare ale autorităților locale, MLPDA întocmește și aprobă prin ordin al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice, lista finală cu obiectivele de investiții care se finanțează, listă care se publică pe site-ul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației

Publice.

Pentru transferul sumelor de la bugetul de stat, prin bugetul MLPDA, cu destinația finanțării cheltuielilor eligibile prevăzute în contractele anuale de finanțare:

Unitățile administrativ-teritoriale pot solicita lunar, în scris Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, în funcție de necesități, transferul sumelor alocate cu destinația finanțării cheltuielilor eligibile prevăzute în contractele anuale de finanțare, în termen de 30 de zile de la efectuarea transferurilor de sume.

MLPDA virează sumele alocate și aprobate prin ordin de plată direct în conturile beneficiarilor.

PROGRAMELE DERULATE DE ADMINISTRAȚIA FONDULUI DE MEDIU

Administrația Fondului pentru Mediu este principala instituție care asigură suportul financiar pentru realizarea proiectelor și programelor pentru protecția mediului, constituită conform principiilor europene „poluatorul plătește” și „responsabilitatea producătorului”.

Administrația Fondului pentru Mediu funcționează ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în coordonarea Ministerului Mediului.

Programul privind sprijinirea eficienței energetice și a gestionării inteligente a energiei în infrastructura de iluminat public

Obiectivul programului: Creșterea eficienței energetice a sistemelor de iluminat public

Beneficiari eligibili: Unitățile administrativ teritoriale, organizate la nivel de comună, oraș sau municipiu.

Activități finanțate: modernizarea sistemelor de iluminat public prin înlocuirea corpurilor de iluminat având un consum ridicat de energie electrică cu corpuri de iluminat LED, precum și achiziționarea și instalarea sistemelor de dimare/telegestiune care permit reglarea fluxului

Alternative de finanțare, altele decât fondurile structurale și de coeziune, în care autoritățile publice locale pot fi solicitanți eligibili sau parteneri:

Sursele de finanțare nerambursabilă pentru Autoritățile publice Locale nu se limitează doar la cele finanțate de Politica Agricolă Comună și de Politica de Coeziune, existând și alte surse de finanțare precum:

GRANTURILE SPAȚIULUI ECONOMIC EUROPEAN (SEE) ȘI NORVEGIENE

Granturile Spațiului Economic European (SEE) și Norvegiene reprezintă contribuția Islandei, Principatului Liechtenstein și Regatului Norvegiei la reducerea disparităților economice și sociale în Spațiul Economic European și la consolidarea relațiilor bilaterale cu cele 15 state beneficiare din Estul și Sudul Europei și statele baltice.

Beneficiari eligibili: Organizațiile/entitățile din România sau din Statele Donatoare

Finanțat de: Mecanismul Financiar SEE 2014-2021 Domenii finanțate:

- dezvoltare locală, reducerea sărăciei, incluziunea romilor, copii și tineri în situații de risc, drepturile omului
- energie regenerabilă, eficiență energetică, securitate energetică
- dezvoltarea afacerilor, inovare și IMM
- sănătate publică
- cercetare
- patrimoniu cultural, antreprenoriat cultural și cooperare culturală
- justiție, servicii corecționale, combaterea violenței domestice și de gen
- afaceri interne, cooperare polițienească și combaterea criminalității

- educație, burse, ucenicie și antreprenariat pentru tineri
- dialog social și muncă decentă
- cetățenie activă – societate civilă
- mediu și schimbări climatice

EUROPA CREATIVĂ - Subprogramul Cultură

Programul-cadru al Comisiei Europene pentru sprijinirea sectoarelor culturii și audiovizualului.

Beneficiari eligibili: toți operatorii din sectoarele culturale și creative, însemnând organizații neguvernamentale, instituții publice și companii private cu activitate în domeniu.

Fin anț at or: programul Europa Creativă este gestionat de Comisia Europeană și de Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură din Bruxelles, unde se trimit și se evaluează toate proiectele. La nivel național, Biroul Europa Creativă România oferă informații și asistență tehnică gratuite pentru operatorii care doresc să acceseze această finanțare.

PROGRAMUL LIFE - instrument de finanțare al Uniunii Europene pentru mediul înconjurător și acțiuni în domeniul climei

Beneficiari eligibili:

Autorități publice locale din România

Fin anț at or:

Ministerul Mediului

Obiectivul programului:

Obiectivul general al programului LIFE propus pentru perioada 2021-2027 este de a contribui la tranziția către o economie

circulară curată, eficientă din punct de vedere energetic, cu emisii scăzute de dioxid carbon și rezilientă la schimbările climatice – inclusiv prin tranziția către o energie curată –, de a proteja mediul și de a mări nivelul de calitate al acestuia și de a opri și a inversa declinul biodiversității. Prin programul LIFE au fost cofinanțate, până în prezent, peste 4500 de proiecte.

PROGRAMUL ROSENC de Eficiență Energetică în Iluminat (PREEI)

ROSENC
Romanian Sustainable Energy Cluster

Beneficiari eligibili: Autorități publice locale din România

Finanțator: Clusterul de Energii Sustenabile din România - ROSENC

Obiective: reducerea consumului de

energie și a cheltuielilor anuale de întreținere cu iluminatul public stradal ale autorităților publice locale prin modernizarea și eficientizarea sistemelor de iluminat public stradal.

Obiectivul programului: Obiectivul general al programului este reducerea consumului de energie electrică și a costurilor anuale de întreținere cu iluminatul public stradal ale autorităților publice locale prin modernizarea și eficientizarea sistemelor de iluminat.

Scopul final al acestui program este reducerea cheltuielilor anuale cu iluminatul public stradal, cu 50-70%.

ADMINISTRAȚIA FONDULUI CULTURAL NAȚIONAL

Este o instituție publică autonomă, aflată în subordinea Ministerului Culturii, care operează la nivel

Adresă	Strada Barbu Delavrancea, nr. 57, București- 11354, România
Secretariat	contact@afc.n.ro
Contribuții AFCN	afcncntributii@gmail.com
Comunicare	comunicare@afc.n.ro
Telefon	(+40) 21 893 31 50, (+40) 31 425 28 01
Fax	(+40) 21 891 91 55, (+40) 21 891 91 49
Web	www.afcn.ro

național de peste 10 ani. Înființată în 2005 AFCN este principalul finanțator public al ofertei culturale din România care aplică un proces transparent de evaluare și selecție.

Beneficiari eligibili: asociațiile, fundațiile, instituțiile publice de cultura, persoanele fizice autorizate, societățile comerciale care derulează activități culturale.

Finanțator: Ministerul Culturii

Obiectivul programului: administrația are ca obiective generale, stabilite prin lege, gestionarea Fondului Cultural Național, finanțarea programelor, proiectelor și acțiunilor culturale, organizate în țară și/sau în străinătate, precum și susținerea relațiilor culturale internaționale ale României.

Nr. crt	Obiectiv strategic Denumire investiție	Obiective și activități propuse	Potențiale surse de finanțare	Stadiu	Termen estimativ de implementare
OBIECTIVUL STRATEGIC NR. 1 - DEZVOLTAREA SERVICIILOR DE BAZĂ ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESIBILITĂȚII CONCOMITENT CU CREȘTEREA SIGURANȚEI DE DEPLASARE DIN COMUNA COSMEȘTI					
1.	Îmbunătățirea infrastructurii rutiere în comuna Cosmești	• Obiective: • creșterea siguranței de deplasare a locuitorilor pe drumurile locale • îmbunătățirea condițiilor de accesibilitate; • dezvoltarea economico-socială a comunei. • Activități: • -realizarea documentațiilor tehnico-economice • -reabilitare și asfaltare • -amenajarea trotuarelor aferente drumului reabilitat • -amenajarea șanțurilor și podețelor • -montare parapeți de siguranță • -montare indicatoare rutiere • -alte lucrări necesare conform expertizei tehnice;	Bugetul local/ Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Documentație de avizare a lucrărilor de intervenții	2021 - 2027

2.	Reabilitare și construire poduri, podețe și punți pietonale în comuna Cosmești	Obiective: • creșterea siguranței de deplasare a locuitorilor • îmbunătățirea condițiilor de accesibilitate; • dezvoltarea economico-socială a comunei. Activități: • -realizarea documentațiilor tehnico-economice; - reabilitare și asfaltare • -amenajarea trotuarelor; - amenajarea șanțurilor și podețelor • -montare parapeți de siguranță; -montare indicatoare rutiere • - alte lucrări necesare conform expertizei tehnice;	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
3.	Modernizarea și reabilitarea drumurilor agricole din comuna Cosmești	Obiective: • îmbunătățirea gradului de acces la terenurile agricole • dezvoltarea agriculturii locale	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

		Activități: - realizarea documentațiilor tehnico-economice - reabilitare și pietruire/ asfaltare drumuri agricole - amenajare șanțuri pe lungimea drumurilor - semnalizare corespunzătoare cu indicatoare - amenajare drumuri pentru exploatații agricole în Furcenii Vechi și Furcenii Noi;			
4.	Refacerea șanțurilor de scurgere și a trotuarelor de-a lungul drumurilor aferente comunei Cosmești	Obiective: - îmbunătățirea condițiilor de trai pentru populația rurală Activități: - realizarea documentațiilor tehnico-economice - decolmatarea șanțurilor - execuții de șanțuri noi în satele Băltăreți, Cosmești Vale, Cosmești Deal.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
5.	Realizarea sistemului de alimentare cu apă în toate satele	Obiective: - îmbunătățirea calității apei distribuite cât și a rețelei de alimentare existente; - îmbunătățirea condițiilor de trai pentru populația rurală; - facilitarea accesului tuturor locuitorilor din comuna Cosmești la utilități;	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

		Activități: - realizarea documentațiilor tehnico-economice; - asigurarea condițiilor tehnice pentru posibilitatea racordării populației la rețeaua de canalizare; - realizarea sistemului de alimentare cu apă potabilă pe domeniul public din satul Cosmești Vale;			
6.	Extinderea rețelei de apă potabilă în satul Cosmești Vale	Obiective: - îmbunătățirea condițiilor de trai pentru populația rurală - facilitarea accesului tuturor locuitorilor din comuna Cosmești la utilități; Activități: - realizarea documentațiilor tehnico-economice - asigurarea condițiilor tehnice pentru posibilitatea racordării populației la rețeaua de canalizare; - extinderea rețelei de apă potabilă în satul Cosmești Vale.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
7.	Regularizare cursurilor de apă din comuna Cosmești	Obiective: combaterea inundațiilor în comuna Cosmești	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

		Activități: • realizarea documentațiilor tehnico-economice • realizarea lucrărilor necesare pentru regularizare/ decolmatare și /sau îndiguri ale cursurilor de apă ce tranzitează comuna			
OBIECTIVUL STRATEGIC NR. 2 - DEZVOLTAREA ECHILIBRATĂ A ECONOMIEI LOCALE					
8.	Promovarea comunei în mediul de afaceri pentru atragerea investitorilor	Obiective: • îmbunătățirea nivelului de trai din comuna Cosmești Activități: • facilitarea accesului la utilități pentru operatorii economici • campanii de promovare • acodarea de facilități	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
9.	Promovarea programelor guvernamentale și/sau europene pentru stimularea înființării sau modernizării întreprinderilor	Obiective: • Dezvoltarea economiei locale Activități: • campanii de informare și promovare a programelor guvernamentale și/sau europene pentru stimularea înființării sau modernizării întreprinderilor;	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

10.	Susținerea culturii antreprenoriale în rândul populației	Obiective: - Diversificarea activităților economice în comuna Cosmești - Promovarea antreprenoriatului prin înființare, dezvoltare și operaționalizare incubatoare și acceleratoare de afaceri;	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
		Activități: - realizarea documentațiilor tehnico-economice; - înființare, dezvoltare și operaționalizare incubatoare și acceleratoare de afaceri;			
11.	Competitivitate prin inovare, digitalizare și dezvoltare economică	Obiective: - Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, și al companiilor; Activități: - campanii de informare și promovare a programelor guvernamentale și/sau europene pentru stimularea înființării sau modernizării întreprinderilor;	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

OBIECTIVUL STRATEGIC NR. 3
- REDUCEREA ABANDONULUI ȘCOLAR,
ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI LA SISTEMUL
EDUCAȚIONAL ȘI SPRIJIN PENTRU FORMARE ȘI
ÎNVĂȚAREA PE TOT PARCURSUL VIETII

12.	Grădiniță cu 3 grupe în satul Cosmești	Obiective: • îmbunătățirea accesului la infrastructura educațională • asigurarea unui sistem educațional calitativ pentru reducerea discrepanțelor între mediul rural și mediul urban;	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene		2021 - 2023
		Activități • realizarea documentațiilor tehnico-economice • realizarea achizițiilor specifice: servicii, lucrări • construirea noii infrastructuri • achiziționarea și punerea în funcțiune a dotărilor specifice;			
13.	Școala Gimnazială Cosmești	Obiective: • reducerea abandonului școlar; • îmbunătățirea procesului educațional prin reabilitarea și modernizarea infrastructurii din localitatea Cosmești;	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene		2021- 2027

		Activități - realizarea documentațiilor tehnico-economice - realizarea achizițiilor specifice: servicii, lucrări - lucrări de modernizare și reabilitare conform expertizei tehnice și a proiectului tehnic dotarea noii infrastructuri;			
14.	Modernizare, reabilitare Școala Gimnazială din localitatea Cosmești	Obiective: - reducerea abandonului școlar - îmbunătățirea procesului educațional prin reabilitarea și modernizarea infrastructurii din localitatea Cosmești Activități - realizarea documentațiilor tehnico-economice - realizarea achizițiilor specifice: servicii, lucrări - lucrări de modernizare și reabilitare conform expertizei tehnice și a proiectului tehnic dotarea noii infrastructuri;	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Studiu de fezabilitate	2021 - 2027
15.	Construire și dotare sală sport școlară	Obiective: promovarea sportului în rândul tinerilor;			

15.	Construire și dotare sală sport școlară	• Activități: • identificarea terenului • realizarea documentațiilor tehnico-economice • realizarea achizițiilor specifice: servicii, lucrări • construire sală de sport • dotarea noii infrastructuri;	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Studiu de fezabilitate	2021 - 2027
16.	Înființarea/ dezvoltarea infrastructurii pentru educația non-formală	Obiective: • realizarea unui proces educational optim dezvoltării armonioase a personalității copiilor; Activități: • realizarea documentațiilor tehnico-economice • achiziționarea de dotări specifice pentru educația non-formală • susținerea programelor de învățare prin acțiune, învățarea de la egali și activități de voluntariat;	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
17.	Transport specializat pentru școlari și preșcolari	Obiective: • îmbunătățirea accesului la infrastructura școlară și preșcolară și reducerea abandonului școlar	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

		Activități: Achiziție mijloc de transport specializat pentru transportul școlarilor și preșcolarilor din satele aparținătoare comunei;			
18.	Înființarea unui centru comunitar pentru învățare permanentă	Obiective: • îmbunătățirea accesului la educație pentru adulții dezavantajați Activități: • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • achiziționarea de dotări specifice; • realizarea achizițiilor specifice: servicii, lucrări • susținerea programelor de învățare pentru învățare permanentă;	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
OBIECTIVUL STRATEGIC NR. 4 - DEZVOLTAREA UNEI COMUNITĂȚI PRIETENOASE CU MEDIUL					
19.	Dezvoltarea transportului nemotorizat, prin crearea de piste de biciclete	Obiective: • creșterea atractabilității zonei prin promovarea cicloturismului; • promovarea transportului nemotorizat	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

		Activități: • realizarea documentațiilor tehnico-economice • amenajare piste de biciclete • semnalizare corespunzătoare cu indicatoare • acțiuni de informare și promovare;			
20.	Intervenții asupra spațiilor degradate, inclusiv reintroducerea în circuitul rural al construcțiilor și terenurilor neutilizate	Obiectiv: • revitalizarea mediului rural; • reducerea gradului de poluare; • regenerarea terenurilor dezafectate; Activități: • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • identificarea terenurilor dezafectate; • identificarea celor mai bune măsuri privind regenerarea terenurilor dezafectate; • implementarea măsurilor privind regenerarea terenurilor dezafectate.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
21.	Infrastructură de alimentare verde	Obiective: • Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în transporturi, prin promovarea infrastructurii pentru vehiculele de transport rutier nepoluant din punct de vedere energetic;	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

		Activități: • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • achiziționare și montare stații de reîncărcare pentru vehicule electrice în special în zonele tranzitate de turiști;			
22.	Creșterea eficienței energetice în clădirile publice	Obiective: • Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, clădirile publice și sistemele de iluminat public, îndeosebi a celor care înregistrează consumuri energetice mari. Activități: • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirii, șarpantelor și învelitoarelor, inclusiv măsuri de consolidare a acestora; • înlocuirea corpurilor de iluminat; • implementarea sistemelor de management al funcționării consumurilor energetice; • Alte măsuri conform expertizei.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
23.	Modernizarea sistemului public de iluminat și extinderea acestuia unde este cazul	Obiective: • Reducerea consumului de energie și a cheltuielilor anuale de întreținere cu iluminatul public stradal ale autorităților publice locale prin modernizarea și eficientizarea sistemelor de iluminat public stradal.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

		Activități: • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • montare corpuri noi de iluminat; • înlocuirea sistemelor de iluminat public cu incandescență cu iluminat prin utilizarea unor lămpi cu eficiență energetică ridicată, durată mare de viață și asigurarea confortului corespunzător, inclusiv prin reabilitarea instalațiilor electrice – stâlpi, rețele; • extinderea sistemului public de iluminat.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
24.	Îmbunătățirea sistemului de colectare al deșeurilor	Obiective: • reducerea poluării; • creșterea calității vieții. Activități: • implementarea un sistem de colectare a deșeurilor comunitare prin montarea unor containere de gunoi subterane în special în zona turistică; • montarea coșuri de gunoi stradale; • campanii de informare și promovare privind colectarea selective a deșeurilor. 	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

25.	Promovarea și dezvoltarea economiei circulare	Obiective: • promovarea unui model de producție și consum care implică partajarea, reutilizarea, repararea, renovarea și reciclarea materialelor și produselor existente cât mai mult posibil; • extinderea ciclului de viață al produselor. Activități: • promovarea conceptului de conomie circulară; • adaptarea modelului de economie circulară în ceea ce privește serviciile publice.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
26.	Măsuri de adaptare la schimbările climatice	Obiective: • reducerea pe termen lung a efectelor provocate de schimbările climatice Activități: • măsuri specifice pentru adaptare la schimbările climatice	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
OBIECTIVUL STRATEGIC NR. 5 PROMOVAREA UNUI SECTOR AGRICOL INTELIGENT, REZILIENT ȘI DIVERSIFICAT CARE SĂ ASIGURE					
27.	Înființarea/ dezvoltarea/ modernizarea și dotarea infrastructurii de valorificare a produselor locale	Obiective: • creșterea gradului de consum al produselor locale; • stimularea economiei locale. Activități: • măsuri pentru înființarea/ dezvoltarea/modernizarea și dotarea infrastructurii de valorificare a produselor locale.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

28.	Încurajarea înființării și funcționării administrative a grupurilor de producători și a altor forme asociative cu scop economic	Obiective: • adaptarea producției și a produselor producătorilor care sunt membri ai acestor grupuri la cerințele pieței; • introducerea în comun a produselor pe piață; • stabilirea unor norme comune privind informarea asupra producției, acordând o atenție deosebită recoltării și disponibilității; • realizarea unor activități care pot fi desfășurate de către grupurile de producători și a altor forme asociative cu scop economic. Activități: • campanii de informare privind importanța înființării și funcționării administrative a grupurilor de producători; • alte măsuri specifice pentru susținerea asocierii și funcționării grupurilor de producători.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
OBIECTIVUL STRATEGIC nr. 6 DEZVOLTAREA SERVICIILOR SANITARE ȘI SOCIALE					
29.	Construire capelă mortuară în satul Cosmești	Obiective: • respectarea de către locuitorii comunei a normelor europene ce interzic păstrarea decedatului în locuință pe perioada celor trei zile de la deces la înmormântare; • respectarea normelor de igienă, ecologice și de sănătate publică; • îmbunătățirea relației dintre biserică și comunitate.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

	Construire capelă mortuară în satul Cosmești	Activități: • realizarea documentațiilor tehnico –economice; • execuția lucrării (construcție de capelă mortuară în satul Cosmești) • racordarea capelor mortuare la utilitățile de bază; • dotarea corespunzătoare a capelor mortuare.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
30.	Construire dispensar medical uman în localitatea Cosmești	Obiective: • creșterea gradului de acces la servicii medicale moderne și performante Activități: • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • lucrări de modernizare și reparații conform expertizei tehnice • dotarea dispensarului cu echipamente specifice.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
31.	Înființare /reabilitare/ modernizare centru medical de permanență	Obiective • creșterea accesului la infrastructura socială; • îmbunătățirea serviciilor sociale. Activități • identificarea grupului țintă • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • lucrări specifice pentru înființare/reabilitare/modernizare centru medical de permanență.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

32.	Înființarea, dezvoltarea sau extinderea/ diversificarea/ modernizarea serviciilor de suport existente destinate persoanelor din grupuri vulnerabile bazate pe nevoile specifice ale acestora	Obiective • creșterea accesului la infrastructura socială; • îmbunătățirea serviciilor sociale. Activități • identificarea grupului țintă; • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • lucrări specifice pentru înființarea, dezvoltarea sau extinderea/ diversificarea/ modernizarea serviciilor de suport existente destinate persoanelor din grupuri vulnerabile bazate pe nevoile specifice ale acestora.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
33.	Sprijinirea dezvoltării/ furnizării de servicii sociale/ furnizarea de servicii, inclusiv în cadrul centrelor comunitare integrate (medico-sociale)	Obiective • creșterea accesului la infrastructura sanitară și socială; • îmbunătățirea serviciilor sociale. Activități • identificarea grupului țintă; • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • lucrări specifice pentru înființarea, dezvoltarea furnizării de servicii sociale/furnizarea de servicii, inclusiv în cadrul centrelor comunitare integrate (medico-sociale).	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

34.	Sprijinirea și dezvoltarea întreprinderilor sociale	Obiective: • îmbunătățirea serviciilor sociale. Activități: implementarea unor măsuri de sprijin în conformitate cu prevederile Legii administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare precum: • atribuirea unor spații și/sau terenuri aflate în domeniul public al unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale, în scopul desfășurării activităților pentru care le-a fost acordată marca socială; • sprijin, în promovarea produselor realizate și/sau furnizate, serviciilor prestate ori lucrărilor executate în comunitate, precum și în identificarea unor piețe de desfacere a acestora; • sprijin în promovarea turismului și activităților conexe acestuia, prin valorificarea patrimoniului istoric și cultural local; • scutiri de taxe acordate în conformitate cu prevederile Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare etc.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
-----	--	---	--	-----------------	-------------

35.	Înființarea/ construirea/ modernizarea și/sau dotarea infrastructurii sociale destinate serviciilor sociale de tip nerezidențial (centre de zi).	Obiective • creșterea accesului la infrastructura socială; • îmbunătățirea serviciilor sociale. Activități • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • lucrări specifice pentru înființarea/ construirea/ modernizarea și /sau dotarea unui centru de zi în comuna Cosmești.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
36.	Înființarea/ construirea/ modernizarea și/sau dotarea infrastructurii sociale destinate serviciilor sociale de tip rezidențial (cu cazare).	Obiective • creșterea accesului la infrastructura socială; • îmbunătățirea serviciilor sociale. Activități • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • lucrări specifice pentru înființarea/ construirea/ modernizarea și /sau dotarea unui rezidențial în Comuna Cosmești.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
37.	Înființarea/ construirea/ modernizarea și/sau dotarea centre și/sau unități de îngrijire la domiciliu.	Obiective • creșterea accesului la infrastructura socială; • îmbunătățirea serviciilor sociale. Activități • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • lucrări specifice pentru înființarea/construirea/modernizare a și/sau dotarea centre și/sau unități de îngrijire la domiciliu.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

38.	Înființarea/ construirea/ modernizarea și/sau dotarea centru multifuncțional	Obiective • creșterea accesului la infrastructura socială; • îmbunătățirea serviciilor sociale. Activități • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • lucrări specifice pentru înființarea/construirea/modernizarea și/sau dotarea centrului multifuncțional.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
39.	Înființare /modernizare centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăciei	Obiective • creșterea accesului la infrastructura socială; • îmbunătățirea serviciilor sociale. Activități • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • lucrări specifice pentru înființare /modernizare centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăciei în Comuna Cosmești.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
40.	Modernizarea și extinderea sistemului de siguranță și supraveghere video	Obiective: • creșterea nivelului de siguranță al populației	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

		Activități: • modernizarea și extinderea sistemului de siguranță și supraveghere video în scopul asigurării ordinii și liniștii publice și a prevenirii și sancționării furturilor și a altor ilegalități; • campanii de promovare privind măsurile de siguranță ale cetățenilor.			
OBIECTIVUL STRATEGIC NR. 7 TERITORIUL LOCAL ATRACTIV PENTRU TURISM, CULTURĂ ȘI SPORT					
41.	Realizarea unor panouri indicatoare în vederea accesibilizării obiectivelor turistice locale	Obiective: • -accesibilizare obiectivelor turistice din comuna Cosmești. Activități: • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • realizarea unor panouri indicatoare; • montarea panourilor în locuri cu vizibilitate.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
42.	Amenajare / reabilitare obiective turistice și marcare de trasee turistice tematice	Obiective: • creșterea atractivității în Cosmești • dezvoltarea și diversificarea produselor turistice; • susținerea economiei locale; • punerea în valoare a obiectivelor turistice din comuna Cosmești și a patrimoniului natural.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

	Amenajare / reabilitare obiective turistice și marcare de trasee turistice tematice	Activități: • Realizarea documentațiilor tehnico-economice • Marcare trasee turistice • Amenajare / reabilitare obiective turistice			
43.	Amenajare piste pentru practicarea cicloturismului	Obiective: • Punerea în valoare a obiectivelor turistice din comuna Cosmești și a patrimoniului natural. Activități: • Realizarea documentațiilor tehnico-economice; • Amenajarea traseelor de biciclete.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
44.	 Promovarea turistică a comunei Cosmești	Obiective: • Punerea în valoare a obiectivelor turistice din comuna Cosmești și a patrimoniului natural; • Creșterea numărului de turiști care tranzitează comuna. Activități: • Elaborarea de materiale de informare și promovare turistică.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

45.	Construire/ modernizare centru sportiv	Obiective: • Îmbunătățirea infrastructurii recreative; • Diversificarea activităților sportive din comună; • Crearea unui punct de atracție modern pentru locuitorii comunei. Activități: • Realizarea documentațiilor tehnico-economice; • Realizarea procedurilor de achiziții pentru servicii și lucrări; • Amenajare spațiu pentru executarea construcțiilor; • Construcție vestiare și alte anexe.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
46.	Construirea unui teren sintetic multisport cu nocturnă în localitatea Furcenii Noi	Obiective: • Îmbunătățirea infrastructurii sportive • Diversificarea activităților sportive din comună; • Crearea unui punct de atracție modern pentru locuitorii comunei. Activități: • Realizarea documentațiilor tehnico-economice; • Realizarea procedurilor de achiziții pentru servicii și lucrări; • Amenajare spațiu pentru executarea construcțiilor.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

47.	Amenajarea pieței centrale din localitatea Cosmești și zonele de promenadă	Obiective: • Creșterea calității vieții • Îmbunătățirea aspectului zonei rurale din centrul localității Activități: • Realizarea documentațiilor tehnico-economice • Realizarea procedurilor de achiziții pentru servicii și lucrări • Amenajare parcare pentru autobuze, toalete pentru turiști, spații verzi, pavaj etc	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
48.	Promovarea valorilor etno - folclorice în comunitatea locală prin achiziționarea de dotări specifice	Obiective • Creșterea calității vieții; • Conservarea tradițiilor locale; • Promovarea tradițiilor locale. Activități • Realizarea documentațiilor tehnico-economice; • Înființarea de organizații locale pentru dezvoltarea infrastructurii culturale; • Achiziționarea de dotări specifice pentru organizațiile locale care au ca scop principal păstrarea valorilor strămoșești; • Promovarea valorilor etno – folclorice. 	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

49.	Dezvoltarea activităților culturale și artistice din comuna Cosmești	• Obiective • Îmbunătățirea serviciilor culturale • Diversificarea activităților recreative și culturale pentru populația rurală • Reducerea discrepanțelor rural-urban • Activități • Realizarea de parteneriate APL-ONG • Sprijin pentru organizarea evenimentelor/activităților culturale • Identificarea unor surse de finanțare	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
50.	Dezvoltarea infrastructurii de recreere și agrement	Obiective: • Îmbunătățirea gradului de atracție a teritoriului rural; • Oferirea unor servicii de calitate cetățenilor; • Reducerea discrepanțelor între mediul rural și cel urban. Activități: • Realizarea documentațiilor tehnico-economice; • Realizarea procedurilor de achiziții pentru servicii și lucrări; • Amenajare parcuri; • Dotarea cu mobilier stradal: bănci, coșuri de gunoi ș.a. • Plantarea de pomi la aliniamentele stradale etc	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

51.	Punerea în valoare a patrimoniului cultural imaterial local	Obiective: • Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural; • Punerea în valoare a identității culturale locale. Activități: • Elaborarea de studii și cercetări despre patrimoniul imaterial local; • Reconstituirea unor tradiții și obiceiurilor locale.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
52.	Sprijinirea întreprinzătorilor privați în deschiderea de afaceri în domeniul turistic	Obiective • Dezvoltarea economică a comunității locale; • Creșterea calității vieții; • Dezvoltarea turistică a Comunei Cosmești. Activități: • Sprijin pentru întreprinzătorii privați în deschiderea de afaceri în domeniul turistic.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
• OBIECTIVUL STRATEGIC NR. 8 DEZVOLTARE TEHNOLOGICĂ ȘI DIGITALIZARE					
53.	Creearea unei strategii Smart Village	Obiective: • Dezvoltarea potențialului local, uman, de mediu și economic • Revitalizarea și îmbunătățirea serviciilor publice de bază • Îmbunătățirea condițiilor de viață • Dezvoltarea competențelor digitale și sprijinirea educației la distanță Activități: • Realizarea strategiei Smart Village	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

54.	Dezvoltarea serviciilor de e-administrație	Obiective: • Suținerea digitalizării în beneficiul cetățenilor. Activități: • Dezvoltarea sistemului on-line implementat prin digitalizarea unor noi servicii.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
55.	Dezvoltarea de aplicații mobile pentru promovarea turistică a comunei Cosmești	Obiective: • Dezvoltarea turistică a zonei Cosmești; • Creșterea gradului de promovare al obiectivelor turistice locale; Activități: • Dezvoltarea aplicației Mobile; • Testarea și punerea în producție a acesteia.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
56.	Acces gratuit la WI-FI în spațiile publice din comuna Cosmești	Obiective: • Promovarea accesului gratuit la Wi-Fi în spații publice precum parcurile, piețele și clădirile publice. Activități: • Realizarea documentației tehnico-economice; • Achiziționarea echipamentelor; • Montajul și punerea în funcțiune a sistemului WI-FI.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

57.	Digitalizare locală	Obiective: • Creșterea gradului de utilizare al tehnologiei informațiilor și comunicațiilor; • Susținerea conectivității. Activități: • Implementare de măsuri pentru stimularea dezvoltării tehnologiei informațiilor și comunicațiilor.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
OBIECTIVUL STRATEGIC NR. 9 CREȘTEREA CAPACITĂȚII INSTITUȚIONALE					
58.	Dezvoltarea resurselor umane din cadrul aparatului de specialitate al Unității Administrative Teritoriale (UAT)	Obiective: • Creșterea performanței la locul de muncă; • Creșterea gradului de mulțumire al cetățenilor privind interacțiunea cu funcționarii publici. Activități: • Participarea personalului la cursuri de formare și perfecționare a resurselor umane din administrația publică; • Încurajarea schimburilor de experiență; • Încurajarea utilizării bunelor practici din domeniu; • Alte măsuri specifice care să conducă la îndeplinirea obiectivelor.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

59.	Modernizare, reabilitare sediu administrativ Primăria Cosmești	Obiective: • Îmbunătățirea accesului la serviciile publice de bază pentru populația rurală Activități • Realizarea documentațiilor tehnico-economice; • Realizarea procedurilor de achiziții pentru servicii și lucrări; • Lucrări de modernizare și reabilitare sediu administrativ Primăria Cosmești; • Achiziționarea și punerea în funcțiune a unor dotări specifice.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021
60.	Dezvoltarea, modernizarea și diversificarea serviciilor publice	Obiective: • Îmbunătățirea accesului la serviciile publice de bază pentru populația rurală. Activități: • Cursuri pentru angajații compartimentelor de specialitate pentru îmbunătățirea activității; • Participarea la conferințe și seminarii; • Schimburi de experiență etc.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
61.	Achiziționarea de utilaje, echipamente pentru serviciile publice locale	Obiective: • Îmbunătățirea accesului la serviciile publice de bază pentru populația rurală, respectiv achiziționarea de utilaje și echipamente pentru serviciul public de administrare a domeniului public.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

	Achiziționarea de utilaje, echipamente pentru serviciile publice locale	Activități: Achiziționarea de echipamente specializate pentru activitățile de întreținere al domeniului public			
62.	Lucrări de cadastru și Carte funciară în comuna Cosmești	Obiective: - Extinderea geografică a sistemului de înregistrare a proprietăților în cadastru și cartea Funciară Activități: - înregistrări gratuite a imobilelor în sistemul integrat de cadastru și carte funciară; - eliberarea certificatelor pentru înscrierea în cartea funciară a posesorilor ca proprietate și, după caz, a dezbatelor succesoriale.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
	OBIECTIVUL STRATEGIC NR. 10 DEZVOLTAREA COOPERĂRII ȘI ASOCIERII				
63.	Inițierea unui parteneriat între ONG și Autoritatea Publică Locală pentru rezolvarea problemelor sanitare și sociale	Obiective: - Creșterea gradului de cooperare; - Consolidarea relațiilor public-private prin parteneriate și susținerea activității ONG-urilor. Activități: - Inițierea unui parteneriat între ONG și Autoritatea Publică Locală pentru rezolvarea problemelor sanitare și sociale.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

64.	Schimburi culturale și acțiuni de colaborare cu alte localități	Obiective: • Creșterea gradului de cooperare; • Îmbunătățirea procesului administrativ local. Activități: • Inițierea demersurilor de înfrățire cu localități; • Schimburi de experiență pe diverse teme cu localități din alte state.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027
65.	Centru comunitar/ de resurse/ multifuncțional	Obiective: • Susținerea cooperării și asocierea; • Consolidarea relațiilor public-private prin parteneriate și susținerea activității ONG-urilor. Activități: • Construire/reabilitare/amenajare/dotare clădire – centru comunitar sau de resurse pentru servicii medicale /incubator de afaceri/ONG-uri, în funcție de necesitățile locale care vor fi identificate	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2021 - 2027

>>>>>>...

VII.3 Fise de proiect propuse:

Acestea vor fi elaborate pe parcurs, în timp real, în funcție de lansarea de către ministere a Măsurilor, Ghidurilor, respectiv Condițiilor.

CAPITOLUL VIII

Prevederi finale

- Implementarea, monitorizarea și evaluarea strategiei de dezvoltare locală

VIII.1. Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală

Identificarea, selectarea și dezvoltarea proiectelor strategice de la nivelul comunei (întocmirea fișelor de proiecte identificate, analiza și corelarea proiectelor identificate în raport cu obiectivele sectoriale și strategice, precum și cu dezvoltarea teritorială, impactul estimat al proiectelor) s-a realizat în vederea identificării celor mai bune soluții pentru atingerea obiectivelor și priorităților locale propuse.

Strategia de Dezvoltare Locală reprezintă un document cu caracter normativ și prospectiv care cuprinde o analiză reală a comunei atât din punct de vedere al situației existente cât și din punct de vedere al oportunităților de dezvoltare.

Identificarea oportunităților de dezvoltare pentru comună trebuie urmată de acțiuni concrete pentru implementarea acțiunilor, dar și de monitorizarea implementării.

Implementarea efectivă a strategiei de dezvoltare depinde în mod fundamental de capacitatea administrației locale, de a atrage fondurile necesare pentru a finanța acțiunile selectate și de a gestiona fondurile de la bugetul local.

Absorbția fondurilor disponibile depinde însă, alături de eligibilitatea acțiunilor, de capacitatea

instituțională de a iniția proiecte și de a lucra în parteneriat pentru atingerea scopurilor strategice.

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală este un proces complex, care necesită un management și control adecvat, realizat de o structură organizatorică, un proces unitar de implementare și evaluare a rezultatelor obținute.

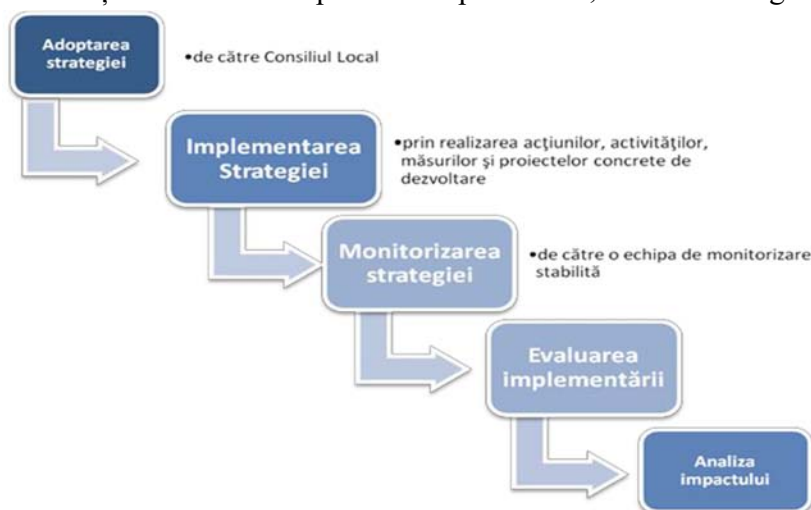

Figura 1. Implementarea strategiei de dezvoltare locala

În vederea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală se vor parcurge următorii pași:

VIII.2. Monitorizarea Strategiei de Dezvoltare Locală

Monitorizarea evoluției implementării strategiei este în principiu o practică formală puțin cunoscută și asumată în mediul instituțional public.

Monitorizarea strategiei va furniza informația necesară evaluării iar pentru a putea monitoriza implementarea strategiei și pentru a aprecia performanțele ei în raport cu obiectivele stabilite, este necesară stabilirea unui set de indicatori.

Strategia va fi monitorizată prin intermediul unor rapoarte anuale întocmite de către comisia de monitorizare, care va evalua:

- ✓ stadiul în care se află diversele acțiuni programate în cadrul strategiei;
- ✓ revizuirea acțiunilor, acolo unde este cazul
- ✓ timpul estimat până la îndeplinirea acțiunilor;
- ✓ alte aspecte.

Se vor monitoriza activitățile, rezultatele și resursele strategiei astfel:

1. Monitorizare activitati

- Se verifică realizarea calendarului de activități (durata previzionată și durata realizării)
- Se verifică atingerea rezultatelor intermediare pe diferite intervale de timp

2. Monitorizare rezultate

- Se verifică progresul în atingerea indicatorilor prevăzuți

3. Monitorizare resurse

- Se vor monitoriza sursele de finanțare disponibile și se vor identifica noi surse de finanțare
- Se vor monitoriza cheltuielile realizate și încadrarea, măsura în care acestea respectă procesul de planificare
- Se va monitoriza disponibilitatea resurselor umane pentru realizarea Strategiei

Consiliul Local va trebui să aibă în vedere Strategia Integrată de Dezvoltare Locală atunci când se aprobă diferite documentații de urbanism sau alte documente strategice, astfel încât să se asigure o corelare între acestea.

VIII.3. Evaluarea strategiei și analiza impactului

Evaluarea este aprecierea activităților sau a rezultatelor implementării Strategiei, utilizând informațiile obținute pe parcursul monitorizării.

Evaluarea face o analiză a modului de implementare a Strategiei și eficienței acesteia.

Evaluarea va fi realizată de către aceeași echipă care realizează și activitatea de monitorizarea Strategiei. Activitatea de evaluare se concretizează într-un raport de evaluare care va conține situația indicatorilor de evaluare. În urma monitorizării și evaluării Strategiei se poate recomanda revizuirea acesteia conform noilor priorități identificate.

Evaluarea va fi realizată de către aceeași echipă care realizează și activitatea de monitorizarea Strategiei. Activitatea de evaluare se concretizează într-un raport de evaluare care va conține situația indicatorilor de evaluare. În urma monitorizării și evaluării Strategiei se poate recomanda revizuirea acesteia conform noilor priorități.

Procesul de evaluare va fi realizat în baza următoarelor criterii:

Efectivitatea

- În ce măsură s-au atins indicatorii preconizați la momentul elaborării?

Cauzalitatea

- Care au fost factorii care au contribuit sau au afectat implementarea proiectului?
- În ce măsură ipotezele formulate s-au verificat?
- Ce alți factori de risc nu au fost luați în considerare?

Eficiența

- Raportarea rezultatelor obținute la resurse- productivitatea?

Sustenabilitatea

- Vor continua rezultatele obținute să se mențină și să-și manifeste efectele pozitive și după încheierea perioadei de implementare?

Relevanța

- Se verifică relevanța măsurătorilor din documentul de politică pentru un proces viitor, ținând cont de modificările apărute în perioada de implementare?

Rezultate secundare

- Care sunt consecințele neprevăzute (pozitive și negative) apărute pe perioada implementării?
- Cum pot fi valorificate sau eliminate acestea?

O evaluare a impactului strategiei se va face la sfârșitul perioadei de programare, respectiv în anul 2027, când se vor putea compara rezultatele înregistrate la sfârșitul perioadei față de perioada de bază, anul 2020. Evaluarea va aprecia, în egală măsură performanța – realizarea obiectivelor propuse și procesul – modul în care au fost atinse obiectivele strategice.

Abaterile constatate vor impune luarea unor măsuri de corecție agreate de comun acord prin contractele de finanțare semnate între părți.

VIII.4. Indicatori ai implementării strategiei

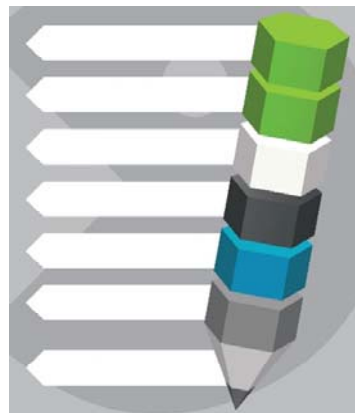
Colectarea și prelucrarea informațiilor de încredere, cuantificate și actualizate regulat, agregate la nivelul indicatorilor de dezvoltare durabilă, va permite măsurarea performanțelor în atingerea obiectivelor stabilite prin prezenta strategie și raportarea corectă asupra rezultatelor.

Pentru realizarea evaluării corespunzătoare privind implementarea strategiei, se vor lua în considerare următorii indicatori de evaluare:

Obiectivul strategic nr. 1

Dezvoltarea serviciilor de bază și îmbunătățirea accesibilității concomitent cu creșterea siguranței de deplasare din comuna Cosmești

- Numărul gospodăriilor racordate la rețeaua de apă potabilă;
- Numărul gospodăriilor racordate la rețeaua de canalizare menajeră;
- Asigurarea încălzirii locuinței în perioadele reci;
- Gradul de mulțumire al populației privind starea utilităților;
- Gradul de mulțumire al populației privind investițiile în infrastructura rutieră;
- Gradul de acces al populației la serviciile de cablu tv;
- Gradul de acces al populației la serviciile de internet;
- Investiții realizate pentru modernizarea infrastructurii silvice

Obiectivul strategic nr. 2

Dezvoltarea echilibrată a economiei locale

- Evoluția numărului agenților economici din comună;
- Domeniile de activitate ale agenților economici;
- Gradul de diversificare al domeniilor de activitate ale operatorilor economici
- Numărul unităților economice înmatriculate, lichidate/ dizolvate și radiate;
- Numărul de angajați ai agenților economici;
- Intenția agenților economici de a angaja personal;
- Intenția agenților economici de a concedia personal;
- Gradul de mulțumire al agenților economici cu privire la implicarea Primăriei în dezvoltarea mediului de afaceri;
- Proiecte propuse de agenții economici pentru dezvoltarea mediului de afaceri;
- Sprijinul oferit din partea angajaților Primăriei în rezolvarea problemelor zilnice a agenților economici;
- Numărul parteneriatelor public-privat între agenții economici și Primărie;

Obiectivul strategic nr. 3

Reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățarea pe tot parcursul vieții

- Evoluția populației școlare;
- Gradul de promovabilitate;
- Rata abandonului școlar;
- Numărul persoanelor analfabete;
- Numărul unităților școlare reabilitate/modernizate
- Numărul laboratoarelor școlare, raportate la numărul de elevi
- Săli de gimnastică și terenuri de sport
- Evoluția personalului didactic pe niveluri de educație;

- Gradul de mulțumire al populației privind învățământul și educația;
- Opinia populației asupra comunei ca loc de creștere și educare a copiilor.

Obiectivul strategic nr. 4

Dezvoltarea unei comunități locale prietenoase cu mediul

- Calitatea apei potabile din comună;
- Gradul de mulțumire al populației privind poluarea;
- Gradul de mulțumire al populației privind modul de colectare al deșeurilor;
- Gradul de colectare selectivă a deșeurilor;
- Evoluția surselor de poluare la nivelul comunei;
- Investițiile în energia verde/regenerabilă;
- Reducerea gradului de poluare
- Eficiența energetică
- Numărul/suprafața spațiilor degradate /terenuri neutilizate
- Investițiile realizate asupra spațiilor degradate, inclusiv reintroducerea în circuitul rural al construcțiilor și terenurilor neutilizate

Obiectivul strategic nr. 5

Promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat care să asigure securitatea alimentară

- Suprafața de teren agricol deținută de populația comunei;
- Suprafața de teren agricol cultivată de populația comunei;
- Principalele culturi agricole;
- Asociații Agricole pe raza comunei;

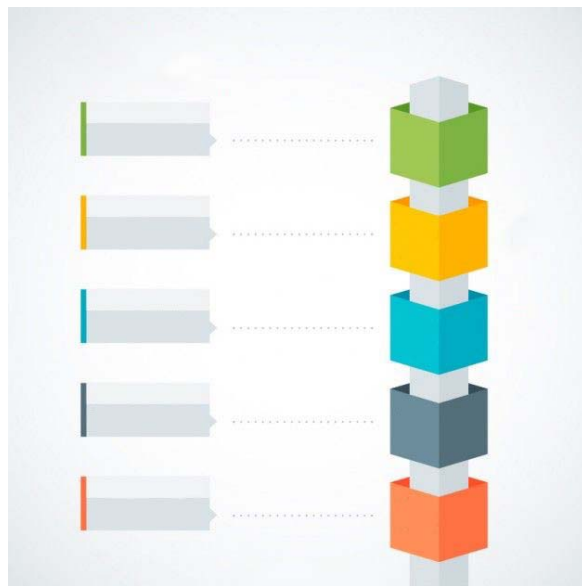

- Apartenența locuitorilor la una dintre Asociațiile Agricole de pe teritoriul comunei;
- Numărul agenților economici care activează în sectorul agricol
- Numărul fermelor de semi-subzistență
- Gradul de asociere

Obiectivul strategic nr. 6

Dezvoltarea serviciilor sanitare și sociale

- Investiții realizate pentru modernizarea infrastructurii sanitare
- Numărul medicilor de familie;
- Personal sanitar mediu;
- Persoane înregistrate în cadrul cabinetului medical individual;
- Persoane bolnave înregistrate în cadrul cabinetului medical individual;
- Copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate;
- Persoane cu dizabilități;
- Număr copii asistați social;
- Număr adulți asistați social;
- Număr vârstnici asistați social;
- Persoane cu handicap;
- Număr copii cu handicap;
- Număr adulți cu handicap;
- Copii aflați în plasament familial;
- Familii cu risc social;
- Familii fără venit;
- Persoane cărora li se acordă venitul minim garantat;
- Ajutor pentru încălzirea locuinței cu lemne
- Familii beneficiare de alocația de susținere a familiei;
- Gradul de mulțumire al populației privind sectorul medical;
- Sprijinul acordat de Primărie și Autoritățile Publice Locale grupurilor defavorizate din comună;
- Infrastructură socială nou creată sau modernizată.

Obiectivul strategic nr. 7

Teritoriu local atractiv pentru turism, cultură și sport

- Patrimoniul cultural;
- Numărul evenimentelor culturale organizate în comună și numărul participanților;
- Infrastructura culturală;
- Gradul de mulțumire al populației privind cultura și divertismentul;
- Gradul de acces al populației la manifestări culturale;
- Gradul de mulțumire al populației privind modalitățile de petrecere a timpului liber;
- Gradul de mulțumire al populației privind activitățile sportive și de recreere;
- Gradul de mulțumire al populației privind siguranța publică;
- Gradul de mulțumire al populației privind siguranța copiilor și tinerilor în spațiile publice;

Obiectivul strategic nr. 8 – Dezvoltare tehnologică și digitalizare

- Tipul de servicii publice digitalizate
- Numărul cetățenilor care utilizează soluțiile digitale
- Gradul de mulțumire al cetățenilor cu privire la serviciile electronice

Obiectivul strategic nr. 9 – Creșterea capacității instituționale

- Investiții realizate pentru dezvoltarea capacităților administrative și a serviciilor publice

Obiectivul strategic nr. 10 - Dezvoltarea cooperării și asocierii

- Numărul parteneriatelor public-private

SONDAJ DE OPINIE CU PRIVIRE LA DEZVOLTAREA SOCIO-ECONOMICĂ A COMUNEI COSMEȘTI

G1. Vă rugăm să specificați care considerați că sunt **principalele trei probleme ale comunei Cosmești**

1
2
3

G2. Pentru fiecare dintre problemele majore identificate, vă rugăm să propuneți **modalitățile/acțiunile majore de rezolvare/diminuare a acestora.**

1
2
3

G3. Presupunând că ați avea pârghiile necesare, care ar fi **principalele proiecte/acțiuni pe care le-ați întreprinde în sensul îmbunătățirii contextului socio-economic al comunei Cosmești?**

--

G4. Care considerați că sunt **principalele elemente reprezentative pentru comuna Cosmești?**

--

G5. Care considerați că sunt principalele resurse existente pe care se poate baza dezvoltarea socio-economică a comunei Cosmești?

G6. Vă rugăm să ordonați următoarele domenii majore în funcție de prioritatea pentru dezvoltarea comunității.

Vă rugăm să atribuiți fiecărei domenii de mai jos o valoare de la 1 la 10, în funcție de prioritatea sa. (1-prioritate minimă; 10 – prioritate maximă).

Infrastructura și echiparea edilitară
Infrastructura și serviciile de sănătate
Învățământul și cultura
Asistența socială
Dezvoltare economică
Mediul natural
Dezvoltarea capacității administrative
Servicii publice (transport, iluminat, salubritate, siguranță și ordine publică, utilități)
Dezvoltare economică și mediu (spații verzi și parcuri, piețe, zone de agrement etc.)

S1. Vă rugăm să apreciați următoarele aspecte referitoare la infrastructura și echiparea edilitară a comunei Cosmești.

Vă rugăm să bifați/încercuiți varianta corespunzătoare aprecierii dvs.

	<i>situație negativă</i>			<i>situație pozitivă</i>			NS/ NR
Starea drumurilor	-3	-2	-1	1	2	3	
Gradul de acoperire cu rețeaua de apă	-3	-2	-1	1	2	3	
Starea tehnică a rețelei de apă	-3	-2	-1	1	2	3	
Gradul de acoperire cu rețeaua de	-3	-2	-1	1	2	3	
Starea tehnică a rețelei de canalizare	-3	-2	-1	1	2	3	
Gradul de acoperire cu rețeaua de gaz	-3	-2	-1	1	2	3	
Starea tehnică a rețelei de gaz	-3	-2	-1	1	2	3	
Gradul de acoperire cu rețeaua de	-3	-2	-1	1	2	3	
Starea tehnică a rețelei de termoficare	-3	-2	-1	1	2	3	

S2. Care considerați că sunt principalele probleme cu care se confruntă mediul de afaceri local?

S3. Care considerați că sunt principalele direcții de dezvoltare economică a comunei Cosmești?

S4. Vă rugăm să apreciați următoarele activități economice din prisma potențialului de dezvoltare, la nivelul comunei Cosmești.

Vă rugăm să bifați/încercuiți varianta corespunzătoare aprecierii dvs.

		potențial foarte scăzut				potențial foarte ridicat		NȘ/ NR
Construcțiile		-3	-2	-1	1	2	3	
Turismul		-3	-2	-1	1	2	3	
Cultura		-3	-2	-1	1	2	3	
Agricultura	- procesarea produselor agricole și	-3	-2	-1	1	2	3	
	- mașini - unelte;	-3	-2	-1	1	2	3	
	- confecții și pielărie;	-3	-2	-1	1	2	3	
Comertul		-3	-2	-1	1	2	3	
Serviciile	- prestate întreprinderilor	-3	-2	-1	1	2	3	
	- prestate populației	-3	-2	-1	1	2	3	
Vă rugăm să enumerați în caseta alăturată alte activități relevante:								

S5. Vă rugăm să apreciați **necesitatea îmbunătățirii situației din comuna Cosmești** prin prisma dezvoltării următoarelor aspecte:

Vă rugăm să bifați/încercuiți varianta corespunzătoare aprecierii dvs.

	necesitate minimă						necesitate maximă	NȘ/ NR
Locuri de muncă	-3	-2	-1	1	2	3		
Infrastructura de învățământ și dotarea	-3	-2	-1	1	2	3		
Calitatea actului de învățământ	-3	-2	-1	1	2	3		
Infrastructura și activitățile culturale (case de cultură, biblioteci, muzee, săli de spectacole)	-3	-2	-1	1	2	3		
Infrastructura și serviciilor medico-sanitare	-3	-2	-1	1	2	3		
Calitatea actului medical	-3	-2	-1	1	2	3		
Echipare edilitară (disponibilitatea rețelilor de	-3	-2	-1	1	2	3		
Drumuri, alei, trotuare	-3	-2	-1	1	2	3		
Spații de joacă pentru copii	-3	-2	-1	1	2	3		
Piețe agroalimentare	-3	-2	-1	1	2	3		
Zonare funcțională (delimitarea unor zone cu o anumită destinație funcțională; ex: zone	-3	-2	-1	1	2	3		
Arhitectura locală	-3	-2	-1	1	2	3		
Managementul traficului și semnalizare	-3	-2	-1	1	2	3		
Sistemul de indicare și orientare (indicatoare	-3	-2	-1	1	2	3		
Transport public local	-3	-2	-1	1	2	3		
Servicii de salubritate	-3	-2	-1	1	2	3		
Managementul deșeurilor	-3	-2	-1	1	2	3		
Reducerea poluării	-3	-2	-1	1	2	3		
Spații verzi, parcuri și grădini	-3	-2	-1	1	2	3		

S6. Care considerați că sunt **cele mai importante fenomene sociale negative** comunei Cosmești?

S7. Care considerați că sunt **cele mai importante acțiuni** pe care le pot întreprinde instituțiile publice/administrația locală pentru **stimularea dezvoltării mediului socio-economic**?

DATE PRIVIND RESPONDENTUL

Instituția / organizația /			
Numele respondentului		Ocupația	

[illegible]